

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

OVERSIGT OVER
UDSKRIVNINGSSARKIVALIER
1700-1788

i Landsarkivet for Nørrejylland

LANDSARKIVET FOR NØRREJYLLAND

VIBORG 1972

OVERSIGT OVER
UDSKRIVNINGSSARKIVALIER
1700-1788

i Landsarkivet for Nørrejylland

LANDSARKIVET FOR NØRREJYLLAND

VIBORG 1972

FORORD

Mens lægdsrullerne fra tiden efter 1788 hører til det mest benyttede personhistoriske kildemateriale, er udskrivningsarkivalierne fra tiden før 1788 næppe hidtil benyttet efter fortjeneste i betragtning af de mange værdifulde oplysninger, de indeholder først og fremmest om de udskrevne soldater, men også om reservemandskabet, de søindrullerede m.fl., oplysninger der ikke alene kan benyttes til personal- og slægtshistoriske studier, men også til demografiske undersøgelser. De har imidlertid hidtil været vanskelige at opspore, fordi udskrivningsarkivalierne før 1788 er spredt på mange forskellige arkiver og hverken var ordnet efter bestemte principper eller udtømmende beskrevet i registraturerne. Landsarkivet har derfor omordnet og registreret alle pakker med udskrivningsarkivalier fra tiden 1700-1788 og udarbejdet nærværende oversigt over disse arkivalier. Ordningsarbejdet og udarbejdelsen af oversigten er udført af arkivar Poul Rasmussen, der ved ordningsarbejdet er bistået af arkivsekretærelev Kirsten Grande. Renskrivningen af oversigten er foretaget af assistent Jeanne Pedersen.

Viborg, i november 1972

JENS HOLMGAARD

INDHOLDSFORTEGNELSE

Udskrivningsvæsen og de nationale troppers militærtjeneste 1701-1788 ...	7
Frederik IV's landmilits 1701-1730 s. 7. Landmilitsen og udskrivningerne til de hvervede hærafdelinger 1733-1788 s. 13. Søindrulleringen 1704-1788 s. 24. Landeværn, borgervæbning og andre udskrivninger 1700-1788 s. 25. Tabeller og ordforklaringer s. 26.	
Landsarkivets udskrivningsarkivalier 1700-1788	28
Land- og krigskommissærernes arkiver	28
Udskrivningsarkivalier i amternes og amtstuernes arkiver	28
Ålborghus m.fl. amter s. 29. Dueholm, Ørum og Vestervig amter s. 31. Skivehus amt s. 34. Hald amt s. 34. Kalø amt s. 34. Dronningborg, Silkeborg og Mariager amter s. 35. Havreballegård og Stjernholm amter s. 36. Skanderborg og Åkær amter s. 41. Koldinghus amt s. 42. Lundenæs og Bøvling amter s. 45. Riberhus amt s. 45.	
Borgervæbningen og søindrulleringen i købstæderne	45
Godsarkivernes udskrivningsarkivalier samt ruller og lister, som vedrører enkelte godser, men ligger i andre arkiver	47
Statsgodserne, kirke-, embeds-, skole- og hospitalsgodserne	47
Ryttergodserne s. 47. Bisper, præster og kirker s. 49. Universitetet og latinskolerne s. 51. Hospitalerne s. 51.	
De private godser	53
Godser, der har navn efter hovedgårde s. 53. Godser, der har navn efter andre lokaliteter end hovedgårde eller efter personer s. 79. Godser, hvis udskrivningsarkivalier er indordnet i og registreret sammen med andre godsers. Godser med flere navne s. 80.	
Tillæg: Arkivalier, der omfatter ruller og lister landmilitsen vedkomnede 1788-1789	82
Land- og krigskommissærernes arkiver s. 82. Amsarkiverne s. 82. Bisper- og præsteembedernes samt kirkernes godser s. 84. Universitetets, latin-skolernes og hospitalernes godser s. 85. De private godser. Godsernes egne arkiver s. 86. De private godser. Ruller og lister i amsarkiverne. A. Godser, der har navn efter hovedgårde s. 88. B. Godser, der har navn efter andre lokaliteter end hovedgårde eller efter personer s. 92.	

UDSKRIVNINGSVÆSEN OG DE NATIONALE TROPPERS MILITÆRTJENESTE 1700-1788

I. FREDERIK IV'S LANDMILITS 1701-1730

Lægder, lægdsinddeling og lægds mænd.

Forordningen af 22. februar 1701, hvorved hærafdelinger bestående af udskrevne, nationale soldater blev oprettet på ny, bestemmer, at alt rigets ager og engs hartkorn bortset fra købstadjorderne, hovedgårdene, præsternes påboende gårde og ryttergodset skulle inddeles i lægder, hvert på 20 td. hartkorn. Af samtlige lægder skulle der udskrives en soldat i 1701 og senere hen ved indtrædende vakance. Ved forordningen af 31. december 1701 blev ryttergodset inddraget i milittsordningen, således at det også skulle inddeles i lægder på 20 td. hartkorn. De soldater, der blev udskrevet af ryttergodset, skulle imidlertid ikke gøre tjeneste som infanterister, men som dragoner.

For at skaffe de hvervede regimenters erstatning for de tab, de havde lidt i slaget ved Helsingborg, blev om ved en tredjedel af landmilittsens soldater overført til disse regimenters. Udtagningen blev foretaget efter forordningen af 29. marts 1710, der påbød, at der i stedet for de overførte skulle leveres dygtige soldater, én "af hver 60 td. hartkorn eller 3 lægder". Medens den af overførslerne til de hvervede regimenters forvoldte afgang således var nogenlunde jævnt fordelt, ramte tabene på slagmarkerne og i forbindelse med den øvrige tjeneste under krigen ikke alle landmilittsens afdelinger lige hårdt. Der var derfor lægder, som langt hyppigere end de andre måtte levere nye soldater. For at råde bod på dette misforhold bestemte forordningen af 3. april 1711, at mandskabet fremtidig ikke skulle rekruterer "af lægderne in specie, men af det hele land proportionaliter". I overensstemmelse hermed blev landmilittsen i 1712 kun kompletteret ved udskrivning af en soldat af 140 td. hartkorn eller 7 lægder, hvad enten disse lægder havde haft afgang eller ikke (forordningen af 4. marts 1712). I 1713 blev den jyske landmilits på samme måde kun kompletteret ved udskrivning af en soldat af 80 td. hartkorn eller 4 lægder (forordningen af 6. sep-

tember 1713). Tilsvarende principper blev lagt til grund for de følgende kompletteringsudskrivninger under krigen og i den første tid efter dens afslutning. I Landsarkivet for Nørrejylland ligger der i Dueholm, Ørum og Vestervig amters arkiv ruller og lister, som hidrører fra kompletteringsudskrivninger i 1718, da der blev udskrevet en soldat af 75 td. hartkorn, i 1722, da der blev udskrevet en soldat af 170 td. hartkorn, og i 1725, da der blev udskrevet en soldat af 121 td. hartkorn.

Med forordningen af 8. februar 1724, hvis bestemmelser gennemførtes i løbet af dette og det følgende år, vendte man tilbage til tilstandene før krigen, da lægderne var små, og hvert lægd skulle stille en soldat og sørge for hans erstatning ved indtrædende vakance. Den nye lægdsinddeling omfattede alt bøndergodsets ager og engs hartkorn bortset fra ryttergodserne, som var inddelt til udskrivning af dragoner, og de øer, der "svarer til bådsmands indrullering". Hvert af de nye lægder skulle være på 32 td. hartkorn.

Den 12. oktober 1730 døde Frederik IV, og allerede den 30. oktober samme år udstedte hans efterfølger en forordning, der fuldstændigt ophævede landmilitsten.

Lægdsinddelingen på krongodset skulle i henhold til forordningen af 22. februar 1701 foretages af amtmændene og de andre kongelige betjente, som også medvirkede ved strølægdernes (dvs. de lægder, hvis gods tilhørte flere end to proprietærer) indretning. For resten af proprietærgodset overlod forordningen lægdsinddelingen til godsejerne. Udskrivningskommissionernes instruks af 16. april 1701 gav dog kommissionerne ret til at ændre lægdsinddelingen, når de fandt det ønskeligt, og når godsejerne ikke rettidigt havde indsendt deres inddelingsruller. Forordningen af 8. februar 1724 gav ligesom forordningen fra 1701 proprietærene ret til at indrette lægderne på deres godser, hvorimod amtsbetjentene skulle inddele krongodset og strøgodset.

I hvert lægd skulle der være en *lægdsmand* (forordningen af 22. februar 1701), som bl.a. skulle fungere som mellemand mellem lægdets soldat og dets bønder og mellem disse, proprietærene og udskrivningsmyndighederne. I henhold til forordningen af 30. december 1702 skulle hvervet som lægdsmand sædvanligvis kun bestrides ét år ad gangen og gå på omgang mellem lægdets bønder. I hovedrullen skulle den, der brugte den oprindelige lægdsgård, dog altid opføres som lægdsmand (hovedlægdsmand). Forordningen af 8. februar 1724 overlod det udtrykkeligt til proprietærene at udmelde lægdsmand for deres godsers lægder.

Det værnepligtige mandskab, mandtal og reserveruller.

Til udskrivning kunne de i lægderne bosatte tjenestekarle, husmænd og indsiddere (lejlighedsvis også bols mænd) præsenteres, såfremt de ikke allerede havde aftjent deres værnepligt. De skulle have været til alters, da de ellers ikke kunne sværge til fanen, og i henhold til forordningen af 27. december 1701 måtte de ikke være mere end 35 år gamle. Sognepræsternes men-
salgårde var holdt uden for lægdsinddelingen; men det var kun præsternes avlskarle, der var fritaget for soldatertjeneste. De, der forestod enkers og gamle og svagelige bønders bedrift, forskånedes så vidt muligt for udskrivning.

I henhold til kammerkollegiets ordre af 19. oktober 1700 og med henblik på den påtænkte landmilits blev der i slutningen af 1700 og begyndelsen af 1701 udarbejdet *mandtal* over hele den mandlige befolkning på landet. Mandtallene indeholder oplysninger om hver enkelts alder og stilling i samfundet og i den pågældende husstand.

I modsætning til disse mandtal medtager *reserverullerne* kun det unge mandskab i alderen 14 til 35 år. Forordningen af 31. december 1701 bestemte, at der skulle føres sådanne reserveruller over ryttergodsernes mandskab, og ved forordningen af 30. december 1702 blev pligten til at føre reserveruller udvidet til at omfatte alt krongodset og de strølægder, der var indrettet af amtstuerne. Det påbud om udarbejdelse af reserveruller, som udskrivningskommissionernes instruks af 16. april 1701 indeholder, synes ikke at være efterlevet. Først de bestemmelser om reserverullers førelse, der findes i forordningen af 8. februar 1724, medførte, at der også uden for strølægderne blev udarbejdet reserveruller over proprietærgodsernes unge mandskab.

Indskrænkninger i de værnepligtiges og soldaternes bevægelsesfrihed for Jyllands vedkommende.

I henhold til Danske Lov 3-19-8 og 10 havde sognepræsterne pligt til at meddele de tjenestefolk, der ville forlade deres sogne, beviser på, at de var fri for herretjeneste, bondetjeneste og ægteskab. Præsterne i de sogne, hvortil de flyttede, skulle kontrollere disse beviser. Forordningen af 19. februar 1701 føjede en attest fra husbonden (dvs. amtmanden på krongodset og proprietæren på de private godser) til præstens. Forordningen bestemmer nemlig, at tjenestefolk, som *har været til alters*, skulle have deres husbonds afskeds-
pas, før de måtte få præstens skudsmål. Passet skulle skrives på et ark stemplet papir. Nedenunder skulle præsten meddele sit skudsmål, og således skulle der fortsættes med pas og skudsmål, hver gang de flyttede. Forordningen af 8.

februar 1724 fastsatte et nøjagtigt tidspunkt for pastvangens indtræden, idet den bestemte, at alle, der var indført i reserverullerne, altså alle karle, som var fyldt 14 år, skulle have pas. Da nogle godsejere tog anledning af denne bestemmelse til at forbyde tjenestekarlene at forlade deres godser, blev det i forordningen af 27. marts 1725 indskærpet, at dette var ulovligt, og at karlene efter lovlig opsigelse måtte tage tjeneste, hvor de ville, når de rejste til rette fardag. Hvad de udskrevne soldater angår, påbød forordningerne derimod, at de skulle tage tjeneste i det lægd, hvorfra de var udskrevet, i det sogn (forordningen af 22. februar 1701) eller i alt fald i det eksercerdistrikt (forordningen af 27. december 1701), hvori lægdet lå.

Udskrivningen til soldatertjeneste.

Udskrivningsmyndighed ved den første landmilitusudskrivning var nogle dertil nedsatte kommissioner. De efterfølgende kompletteringsudskrivninger såvel som udskrivningen af dragoner blev foretaget af de ordinære sessioner. Sessionerne, hvis medlemmer var de forskellige distrikters landkommissærer, amtmænd og regimentschefer, holdt møde to gange, under den store nordiske krig dog kun én gang, årlig. Ved vakancer mellem sessionerne kunne en karl præsenteres for amtmanden og obersten eller en kaptajn til en forløbige udskrivning, som det tilkom sessionen at godkende eller forkaste.

Udskrivningerne kunne foregå på to måder, enten således, at en karl blev præsenteret for udskrivningsmyndigheden til godkendelse, eller således, at alt lægdets værnepligtige mandskab blev indkaldt, for at udskrivningsmyndigheden kunne udvælge den bedst egnede. Forordningen af 31. december 1701 foreskriver, at sidstnævnte fremgangsmåde skulle anvendes ved dragonudskrivningerne af ryttergodset, og forordningen af 30. december 1702 påbyder, at den også skulle benyttes ved udskrivningerne fra det øvrige krongods og fra det strøgods, hvis lægder var indrettet af amtstuerne. Dog skulle alle værnepligtige ikke møde hver gang, der skulle udskrives en soldat fra lægdet; men deres duelighed til militærtjenesten skulle bedømmes på den første session efter deres indskrivning i reserverullen. For det almindelige proprietærgods' vedkommende savner de ældste forordninger klare og konsekvente udskrivningsregler. Forordningen af 30. december 1702 bestemmer således, at samtlige værnepligtige i de lægder, hvis soldater havde fæstet gårde, skulle møde på sessionerne. Bortset fra denne bestemmelse synes forordningerne imidlertid at forudsætte, at proprietærerne skaffede mandskab til udskrivningerne, eller at lægdernes bønder og karle aftalte med hinanden, hvem der skulle præsenteres for sessionerne. Bestod et lægd af to proprietærers gods, skiftedes de åbenbart til at levere soldaten,

således at det antal gange, de stillede en karl, stod i forhold til størrelsen af deres andel af lægdet. Var der ingen duelige karle på den ene proprietærs ejendomme i lægdet, gjaldt der særlige regler (forordningen af 22. februar 1701 § 4). Under den store nordiske krig benyttede man til kompletteringsudskrivningerne store lægder, der ofte bestod af flere proprietærs gods. For at sikre en retfærdig fordeling af udskrivningsbyrden, påbød forordningen af 11. marts 1715, at alle værnepligtige i sådanne lægder, der skønnedes dygtige til tjenesten, skulle samles for sessionen og ved terningkast afgøre, hvem der skulle præsenteres til udskrivning. Samtlige lægdets proprietærer skulle i forhold til deres hartkorn betale den udskrevne karl eller hans herskab 40 rigsdaler. Med forordningen af 8. februar 1724 vendte man tilbage til de små lægder. Forordningen overlod det derfor atter til godsejerne at fremskaffe det mandskab, der skulle bruges, enten soldater, der tidligere var udskrevet fra deres godser, eller karle som ikke før havde gjort soldatertjeneste.

De militære afdelinger i Jylland.

Landmilitsten var delt i regimenter, som hvert bestod af 3 bataljoner og 12 kompagnier. Kompagniernes mandskabstal var oprindeligt 150. Ved forordningen af 3. april 1711 blev de imidlertid nedsat til 120, og i 1717 yderligere reduceret til 100. For dragonregimenternes vedkommende var reduktionerne endnu større.

De militære afdelinger havde hver deres distrikt bestående af bestemte lægder, hvorfra de rekruteredes. Et bataljonsdistrikt af Viborg stift var slået sammen med de to lolland-falsterske bataljonsdistrikter til et regimentdistrikt. Resten af Jylland var delt i tre regimentdistrikter, som kaldtes Ålborg, Århus og Ribe stifters regimentdistrikter efter de stifter, hvori største delen af distrikterne lå. Dragonerne uddannedes oprindeligt ved infanteriregimenterne; men i 1704 blev der oprettet to særlige dragonregimenter, et for øerne og et for Jylland. Under den store nordiske krig gik de militære afdelingers distrikter delvis i opløsning, idet man overførte soldater fra afdelinger, der havde lidt små tab, til dem, der havde haft stor afgang. Ved forordningen af 8. februar 1724 vendte man dog tilbage til de gamle tilstande. I 1717 var det regiment, der bestod af en bataljon fra Viborg stift og to fra Lolland og Falster, blevet opløst. Den nedlagte bataljonsdistrikt blev fordelt på to af de jyske regimenters. For dragonregimenterne fik rytterdistrikternes omlægning 1716-19 til følge, at to fynske kompagnier blev lagt til det jyske regiment.

Soldatertjenesten.

I fredstid bestod landmilitzens soldatertjeneste af nogle timers eksercits om søndagen samt af forskellige kompagni-, bataljon- og regimentsamlinger. Under den store nordiske krig blev nogle militssoldater overført til de hvervede regimenter, ligesom enkelte bataljoner kom til at gøre regulær felttjeneste. Først og fremmest anvendte man dog landmilitzens soldater som besætning i fæstningerne og soldateske på flåden. Ved nogle af kompletteringsudskrivningerne under krigen blev der udtaget flere til soldater, end der skulle bruges til at udfylde de reducerede kompagnier. Det overskydende mandskab dannede en reserve, der blev hjemme, men holdtes i beredskab.

De forskellige milittsforordninger tilsikrede militzens soldater tjeneste hos bønderne og løn efter bestemte tariffier. Desuden fritog de dem for en del af folke- og familieskatten og husmændene for hoveri og arbejdspenge. Når de deltog i de forskellige samlinger, blev de indkvarteret og modtog marchpenge af lægderne. Kongen sørgede for soldaternes bevæbning og en del af deres mundering. Resten måtte de selv, lægderne eller proprietærene sørge for. Endelig fik dragonerne (mod erstatning til ejerne) stillet lægdernes bedste heste til deres rådighed.

Tjenestetid og afsked før tjenestetidens udløb.

Forordningen af 22. februar 1701 fastsatte soldaternes tjenestetid til 6 år; men den, der havde aftjent sin værnepligt, kunne frivilligt lade sig indrullere for et eller andet lægd. I 1707 udløb de først udskrevne soldaters tjenestetid. Det drejede sig imidlertid om så mange, at militsen på ingen måde kunne undvære dem alle. Ved forordningen af 19. februar 1707 blev det derfor bestemt, at 20 soldater i hvert kompagni skulle afskediges fra tjenesten i dette år og lige så mange eller flere i de følgende år. Under krigen var det ikke muligt at overholde disse bestemmelser, og efter dens afslutning fulgte man andre afskedigelsesregler. Først og fremmest blev den hvervede hær reduceret, og alle landmilitssoldater, der var overført til de hvervede tropper, og som ønskede det, fik deres afsked. For de nationale regiments vedkommende nøjedes man foreløbig med at lade 6 mand afgå af dem, der havde tjent længst ved hvert kompagni; men i 1724 blev det befalet, at alle, der havde været soldater i 14 år, skulle have deres afsked.

Soldaterne afgik fra landmilitsen, før tjenestetiden var udløbet, hvis de blev kasseret på grund af sygdom eller udygtighed, og hvis de fik gårde i fæste. I sidstnævnte tilfælde skulle gårdenes ejere dog præsentere andre, som sessionerne ville udskrive i deres sted. I de første krigsår blev ingen soldat fritaget fra militærtjenesten, fordi han skulle overtage en gård;

men efterhånden tillod man en årlig afgang på 4 mand fra hvert kompagni, og fra og med 1720 efterkom man alle anmodninger om afsked, der var motiveret med overtagelse af en gård.

II. LANDMILITSEN OG UDSKRIVNINGERNE TIL DE HVERVEDE HÆRAFDELINGER 1733-1788.

Landmilitsens lægder, lægdsinddeling og lægds mænd.

Forordningen af 4. februar 1733, ved hvilken landmilitsen blev genindført, bestemmer, at alt bondegodsets ager og engs hartkorn skulle inddeles i lægder på 60 td. hartkorn, og at der af hvert lægd skulle udskrives en soldat i 1733 og senere hen ved indtrædende vakance. Forordningen og udskrivningskommissionernes instruks af 6. marts samme år undtager udtrykkeligt hovedgårdenes og sædegårdernes takster, degneboligerne, præsternes påboende gårde og de distrikter, der reserveredes søindrulleringen, fra lægdsinddelingen.

Forordningen af 30. marts 1742 udvidede landmilitsen med et reservekorps, hvis soldater blev udskrevet af lægder, der hvert bestod af to ordinære lægder eller 120 td. hartkorn. Reservesoldaterne blev ekserceret på samme måde som de virkelige soldater, og da et reskript af 25. august 1742 påbyder, at hver reservesoldat skulle have sin egen lægdsmand og sit eget lægd at holde sig til, blev nyordningen ensbetydende med en inddeling i lægder på 40 td. hartkorn.

Ved forordningen af 13. april 1764 blev lægdernes størrelse nedsat fra 40 til 32 td. hartkorn. I hvert lægd skulle der foruden den udskrevne soldat udpeges en karl, der om fornødent kunne træde i soldatens sted. Disse reserver skulle dog ikke således som de hidtidige reservesoldater deltage i soldatereksercitsen.

Forordningen af 21. august 1767 fastsatte antallet af landsoldater, hvorefter generalkrigsdirektoriet udregnede de nye lægders størrelse til 46 td. hartkorn (direktoriet's cirkulære af 28. november 1767). Forøgelsen af lægdernes størrelse var ikke ensbetydende med så stor en lettelse af udskrivningsbyrden, som man skulle tro. Forordningen af 21. august 1767 indførte nemlig også en årlig udskrivning af rekrutter til de hvervede hærafdelinger (se nedenfor).

Forordningen af 14. september 1774 reducerede lægderne til 22 td. hartkorn. Derved fik de altså omtrent den samme størrelse, som de havde i henhold til forordningen af 22. februar 1701.

Lægdsinddelingen på krongodset blev foretaget af amtmændene og (eller) amtsforvalterne og regimentskriverne, medens proprietærerne og de benificerede selv indrettede lægderne på deres godser. Lægdsjordebøgerne skulle

dog indsendes til amtstuerne, der skulle kontrollere, at alt bondegodsets hartkorn kom med i lægdsinddelingen, og inddele strølægderne. Udskrivningskommissionerne skulle regulere lægdsinddelingen i 1733, og krigs- og landkommissærerne skulle sammenlægge de ordinære lægder til de lægder, hvoraf reservesoldaterne skulle udskrives i 1742.

I henhold til forordningen af 9. december 1735 skulle brugeren af den gård, i hvilken den i 1733 udpegede lægdsmand boede, indføres som *lægdsmand* i hovedrullen. Han skulle "svare til" soldaternes mundering, medens de øvrige lægdsmandsfunktioner skulle gå på omgang mellem lægdets bønder, som hver skulle varetage dem to år ad gangen.

Stavnsbånd og værnepligt, reserveruller og mandtal.

I henhold til forordningen af 4. februar 1733 § 18 må "ingen bondekarl begive sig fra det gods, hvor han er født, så længe hans husbond kan skaffe ham tjeneste, med mindre han er over de til indrulleringen ansatte år (nemlig 36) eller sin tid ved landmilitseren har rigtigt udtjent". Dog bestemmer samme forordnings § 23, at "mandskabet skal forblive på det gods, hvor det nu er, når de med lovligt pas er der indkommet, undtagen de, som allerede har lovligt opsagt og sig andetsteds indfæstet, hvilke bør tilhøre det gods, hvortil de sig har indfæstet". Ligeledes måtte de, der havde bosat sig i købstæderne, forblive dér, hvis de havde lovligt pas, var kommet i håndværkerlære eller havde taget borgerskab. Da forordningen fra 1733 havde givet anledning til mange trætter mellem godsejerne, fastslog forordningen af 9. december 1735 at "proprietærernes ret til det unge mandskab skulle have sin begyndelse fra den tid, deslige fylder deres 14. år". Desuden gav forordningen nærmere regler for behandlingen af dem, der før 1733 havde forladt det gods, hvorpå de var født eller opholdt sig, da de blev 14 år.

I alt fald siden 1735 var de unge mænd, som ikke havde aftjent deres værnepligt, altså bundet til stavnen fra det fyldte 14. til det 36. år. Plakaten af 12. oktober 1742 forøgede den tid, i hvilken stavnsbåndet gjaldt, således at mænd af bondestand fremtidig var stavnsbundne fra det fyldte 9. til det 40. år. Endelig nedsatte forordningen af 13. april 1764 aldersgrænsen for stavnsbåndets ikrafttræden til det fyldte 4. år.

Degneboligerne var holdt uden for lægdsinddelingen. I overensstemmelse hermed fastslår forordningen af 9. december 1735, at degnenes og substitutternes børn, der var født i sådanne boliger, i almindelighed ikke var bundet til stavnen. Kom de i tjeneste hos bønder, skulle de proprietærer, som ejede herligheden til de pågældende steder, være deres husbonder.

Præsternes påboende gårde blev ligeledes holdt uden for lægdsinddelingen;

men det var desuagtet kun præsternes avlskarle, der endda med visse begrænsninger var fri for udskrivning. Forordningen af 9. december 1735 indeholder de nærmere regler for, hvem der skulle være husbonder for præstegårdenes og anneksgårdenes karle og for præstekaldenes husmænd.

Hartkornejerne kunne løse deres karle fra stavnsbåndet ved at give dem et frihedspas, som enten var ubetinget eller kun gjaldt for et bestemt årsmål og ikke gav den midlertidige husbonde ret til at præsentere karlen til udskrivning. Da det kunne blive vanskeligt at skaffe en karl til udskrivning, hvis flere af et strølægds lodsejere gav deres karle frihedspas, forbød forordningen af 9. december 1735 dem, der havde jord i et strølæg, at udstede sådanne pas, med mindre de leverede lægdet en anden karl. Forskellige forordninger og plakater fra tiden 1774-77 skærpede denne bestemmelse og fratog helt de små hartkornsejere retten til at udstede frihedspas. Dette fik navnlig betydning for de selvejerbønder, der også erhvervede herlighedsretten til deres gårde, og hvis ejendomme altid hørte til strølægderne. Sådanne selvejere var deres egne husbonder og kunne ellers have givet deres sønner frihedspas.

I henhold til forordningen af 9. december 1735 kunne en proprietær bortfæste en gård til en anden proprietærs soldat, når han stillede en karl, der kunne tjene regimentet og lægdet i den afgåedes sted. Denne bestemmelse blev ophævet ved forordningen af 1. juli 1746, der forbød landsoldaterne at ned sætte sig på andre godser end dem, de var udskrevet fra, og på hvilke de var pligtige at antage gårde.

Den ret, proprietærerne havde til deres unge mandskabs tjeneste afhændede de ofte til andre, ligesom det forekommer, at de solgte jordegods, men beholdt sig deres rettigheder til godsets karle. Dette blev forbudt ved reskript af 26. juni 1761.

De stavnsbundne mænd kunne deres husbonder *præsentere til udskrivning*, når de tilfredsstillede forskellige betingelser. Fra 1733 til 1742 og fra 1764 til 1774 måtte de således ikke være under 18 eller over 36 år gamle, og fra 1742 til 1764 og efter 1774 måtte de ikke være under 18 eller over 40 år gamle. Endvidere var det en forudsætning, at de ikke havde fæstet gård. Ved en gård forstod man i almindelighed en ejendom på 1-2 td. hartkorn eller mere (forordningen af 9. december 1735). Plakaten af 13. maj 1785 forbød imidlertid udskrivning af alle brugere af ejendomme på 4 skp. hartkorn eller mere. De, der ikke havde været til Guds bord, kunne ikke aflægge den troskabsed, der oprindeligt var en betingelse for, at de kunne tjene som soldater. Forordningen af 9. december 1735 fastsætter derfor forskellige

former for straf, hvortil de var hjemfaldne, som ikke, før de blev 18-19 år gamle, søgte at tilegne sig de kundskaber, der var nødvendige, for at de kunne annammes til sakramentet. I 1777 gik man en anden vej. Forordningen af 30. januar dette år bestemmer nemlig, at sådanne modvillige kunne udskrives til soldater. De kunne ganske vist ikke aflægge nogen ed; men skulle straffes på samme måde, som hvis de havde gjort det.

Forordningen af 4. februar 1733 bestemmer, at alle hartkornsejere til hvert års session skulle indsende lister over deres unge mandskab fra 14 til 36 år, som ikke endnu havde fæstet gårde. De af listernes karle og husmænd, som ikke var eller blev taget til soldater, skulle krigs- og landkommisærerne indføre i deres *reserveruller*. Betegnelsen reserverulle benyttes dog også om hartkornsejernes lister, selv om disse medtager dem, der blev udskrevet på sessionen, og som regel også dem, der var udskrevet på tidligere sessioner. De, der ikke var stavnsbundne, fordi de havde aftjent deres værnepligt eller skaffet sig et frihedspas, kunne naturligvis ikke regnes med til hartkornsejernes unge mandskab. Mange hartkornsejere medtog imidlertid heller ikke dem, hvis højde, fysik og helbred efter deres mening ville udelukke, at sessionerne godkendte dem til udskrivning. Til gengæld forekommer det, at to godsejere gjorde fordring på samme karl og derfor begge indførte ham i deres lister.

Aldersgrænserne for dem, der skulle indføres i reserverullerne, var de samme som aldersgrænserne for dem, der var stavnsbundne. Reserverullealderen var altså 14-36 år fra 1733 til 1742, 9-40 år fra 1742 til 1764 og 4-40 år fra 1764 til 1788.

For strølagderne gjaldt en særlig form for udskrivning. Af hensyn til denne bestemte plakaten af 11. april 1776 og anordningen af 11. august 1779, at amtsforvalterne (på grundlag af oplysninger indhentede gennem lægdsmandene) skulle udarbejde reserveruller for strølagderne. I nogle amter var det også før 1776 skik og brug, at lægdsmand og amtsforvaltere udarbejdede reserveruller for strølagderne.

Med det formål at skaffe regeringen et overblik over reservemandskabet, det værnepligtige og det, der snart ville blive værnepligtigt, udstedte kongen 25. august 1741 et reskript, hvorefter alt det unge mandskab i alderen 9-40 år skulle fremstille sig for sessionerne, som skulle affatte *mandtal* over mandskabet delt i fem aldersklasser. Ligesom krigs- og landkommisærernes reserveruller omfatter mandtallene ikke de udskrevne soldater og fæstebønderne. Desuden mangler de, der var så syge, at de ikke kunne møde på sessionerne.

Udskrivningen til soldatertjeneste.

Den første udskrivning i henhold til forordningen af 4. februar 1733 blev foretaget af særlige udskrivningskommissioner. Bortset herfra var det sessionerne, der udskrev de karle, proprietærene præsenterede for dem, og som tilfredsstillede de krav, der stilledes til højde, kondition og helbred. Sessionerne, der holdt møde en gang hvert efterår, bestod af det pågældende distrikts oberst, amtmand, krigs- og landkommissær samt fra 1774 til 1785 amtsforvalter.

Ved indtrædende vakance mellem to sessioner skulle proprietæren præsentere en anden karl for kompagniets chef eller hans løjtnant i henhold til forordningen af 4. februar 1733, for amtmanden i henhold til forordningen af 14. september 1774. Disse indrullereringer var dog foreløbige og skulle godkendes af sessionerne. Udskrivningen af reservesoldater i 1742 afvikledes som en sådan interimsudskrivning, der blev forelagt sessionerne til approbation.

Havde et lægd flere lodsejere, bestemmer forordningerne af 4. februar 1733, 13. april 1764 og 14. september 1774, at den største lodsejer først skulle præsentere en karl til udskrivning og modtage en godtgørelse af de andre lodsejere på 2, senere 4 mark af hver td. hartkorn. Ved vakance skulle den næststørste lodsejer stille en karl og modtage samme godtgørelse. Havde den, der skulle levere en karl, ingen, som kunne anvendes, måtte man indtil 1774 tage ham, hvor i lægdet han var at finde. Plakaten af 11. april 1776 indførte en helt anden form for udskrivning af strølægderne. Fremtidig skulle udskrivningen af disse lægder nemlig foretages efter lodtrækning mellem de tjenstdygtige karle. Karlene fra de gårde, som allerede havde leveret en soldat, skulle i henhold til anordningen af 11. august 1779 ikke deltage i lodtrækningerne, før der var stillet en soldat af alle gårdene. Godtgørelsen på 4 mark af hver td. hartkorn skulle fremdeles udbetales til den lodsejer, hvis karl blev udskrevet til soldat.

De militære afdelinger i Jylland.

Fra 1733 til 1764 var Jylland delt i to regimentdistrikter, det søndre jyske, der foruden det vestlige Fyn omfattede største delen af Århus og Ribe stifter, og det nordre jyske, der omfattede Ålborg og Viborg stifter samt den nordligste del af Århus og Ribe stifter. Hvert regiment bestod af 2 bataljoner og 12 kompagnier, der kommanderedes af de 4 stabsofficerer og 8 kaptajner. Til et kompagni hørte der oprindeligt 100 menige; men i 1742 blev dette mandskab forøget med 50 reservesoldater.

Fra og med nytår 1765 blev landmilitarsregimenterne nedlagt, hvorefter det

var meningen, at de udskrevne soldater skulle fordeles på de hvervede regimenter. Jylland kunne stille landsoldater til 6 regimenter og en del af et syvende, når hvert kompagni fik 49 landsoldater. Forordningen af 21. august 1767 betegner stort set en tilbagevenden til tidligere tiders tilstande. De landsoldater, der blev udskrevet i henhold til denne forordning blev nemlig inddelt i nationalbataljoner, af hvilke der var 6 i Jylland. Hver bataljon bestod af 4 kompagnier, og til hvert kompagni hørte der 126 menige soldater. Ved hærordningen i 1774 blev nationalbataljonerne opløst, og landmilitsten blev som i 1765 tilknyttet de hvervede regimenter, kavaleri- såvel som infanteriregimenterne. Regimenterne kom herefter til at bestå af 12 kompagnier, hvert med 80 udskrevne og 40 hvervede soldater. Af kompagnierne var 2 grenader- og 10 musketerkompagnier. Hvert musketerkompagni havde en såkaldt afdeling af regimentets distrikt.

Soldatertjenesten.

I tiden 1733-64 bestod landmilitssoldaternes såvel som de 1742-1764 udskrevne reservesoldaters ordinære tjeneste af søndagseksercits samt årlige kompagni- og bataljonsamlinger. Forordningen af 13. april 1764, der nedlagde landmilittsregimenterne, afskaffede denne form for tjeneste og påbød, at man i stedet hvert år skulle indkalde 20 af de 49 landsoldater, som blev tillagt alle de hvervede kompagnier, til 5-6 ugers eksercits. Forordningens bestemmelser blev dog aldrig ført ud i livet. De landsoldater, der blev udskrevet i henhold til forordningen af 21. august 1767, skulle kun gøre tjeneste, når hæren blev sat på krigsfod, og blev først i 1771 samlet til eksercits og mønstring. Forordningen af 14. september 1774 genindførte søndagseksercitsen og bestemte, at der årlig skulle holdes en regimentsamling, som varede 17-20 dage. Et par år senere afskaffede man atter søndagseksercitsen. Til gengæld forlængede man øvelsestiden ved denne lejlighed og på ny i 1785.

Den i 1733 genoprettede landmilitst bestod udelukkende af fodfolk. Derimod blev der efter forordningen af 14. september 1774 udskrevet soldater både til infanteriet og til kavalleriet. Rytterne fik de heste overladt, som samme forordning pålagde hovedgårdsejerne og præsterne at levere.

Under de urolige forhold 1741-44 og atter 1758-63 blev der udstedt det ene reskript efter det andet, som pålagde landmilitssoldater at gøre tjeneste på gevorben fod. De fleste forrettede garnisonstjeneste i fæstningerne, men også tjeneste på Holmen og på flåden forekommer.

Lægdet skulle skaffe den indrullerede tjeneste og yde ham hjælp i tilfælde af sygdom. Kongen sørgede for hans våben og overmundering, og når han deltog i øvelser og mønstringer, blev han indkvarteret og modtog march-

penge. Herudover var soldaterne fritaget for indsidder-, folke- og familieskat, for hoveri og arbejdspenge samt for skriftemål og bøder for første gang begået lejermål.

Tjenestetid og afsked før tjenestetidens udløb.

Forordningen af 4. februar 1733 bestemmer, at de karle, der blev udskrevet, før de fyldte 30 år, skulle tjene i 8 år, medens de, der blev udskrevet efter, at de var fyldt 30 år, kun skulle tjene i 6 år. Tjenestetiden kunne forlænges ved frivillig overenskomst og mod en dusør, som godsejerne skulle betale.

I 1741 havde de soldater, der blev udskrevet i 1733, men ikke dengang var fyldt 30 år, aftjent deres værnepligt. Da landmilitsen dårligt kunne tåle at miste så mange veluddannede folk på én gang, udstedte kongen 30. juni 1741 en forordning, hvorefter kun 12 mand af hvert kompagni, nemlig de ældste og de til tjenesten mindst bekvemme, der havde tjent i 6 eller 8 år, måtte dimitteres hvert år. De, der ikke fik deres afsked efter den normerede tjenestetids udløb, skulle nyde en dusør på 3 sletdaler, som lægdet skulle betale. For dem, der herefter blev udskrevet, fastsatte forordningen en tjenestetid på 12 år, hvis de var fra 18 til 24 år, når de blev udskrevet, på 10 år, hvis de var fra 24 til 31 år, og på 8 år, hvis de var fra 31 til 36 år. Samme tjenestetidsregler gjaldt for de reservesoldater, der blev udskrevet efter forordningen af 30. marts 1742.

På grund af den truende krigsfare var alle afskedigelser såvel af udtjente soldater som af soldater, der skulle overtage fæstegårde, suspenderet fra december 1742 til sommeren 1743. Når antallet af et kompagnis udtjente soldater, som skulle have deres afskedspas, i 1743 blev nedsat fra 12 til 6, og når reskriptet af 22. april 1746 helt stillede disse afskedigelser i bero, skyldes det derimod hensynet til godsejerne, der ønskede at tvinge så mange som muligt til at fæste gårde. Reskriptet fra 1746 blev imidlertid ophævet ved reskriptet af 10. januar 1749, der bestemte, at proprietærene skulle udløse alle, som tilkom dusør i henhold til forordningen af 30. juni 1741, med andre tjenstdygtige karle eller selv betale dusøren.

Forordningerne af 13. april 1764 og 14. september 1774 fastsætter tjenestetiden til 12 år. Uanset alderen ved udskrivningen havde alle samme tjenestetid, men hidtidig tjeneste skulle trækkes fra. Forordningen 1764 lover de soldater, der frivilligt vil forlænge tjenestetiden, forskellige begunstigelser, og forordningen 1774 bestemmer, at den soldat, som har tjent i 12 år, men ikke vil antage en gård, skal have tjenestetiden forlænget med 6 år.

Når en til tjenesten duelig karl præsenteredes i hans sted kunne en sol-

dat under fredelige forhold altid udløses til gårds antagelse, siden 1746 dog kun af den proprietær, fra hvis gods han var udskrevet.

Ifølge forordningen af 9. december 1735 var en gård i almindelighed en ejendom på 1-2 td. hartkorn eller mere. I overensstemmelse hermed forbyder plakaten af 13. maj 1785 udløsning til overtagelse af ejendomme på mindre end 1 td. hartkorn. Forordningen af 14. september 1774 tillader ikke blot udløsning til gårds antagelse, men også til tjeneste hos proprietæren. Til gengæld bestemmer denne forordning, at efter mønstringen 1775 måtte ingen, der var tjenlig til at være soldat, få en gård i fæste, før han havde været soldat og deltaget i mindst én mønstring. Begge bestemmelser blev ophævet ved plakaten af 13. maj 1785.

Viste en soldat sig at være uduelig til tjenesten, eller blev han utjenstdygtig på grund af sygdom eller et ulykkestilfælde blev han afskediget fra militærtjenesten. De, der blev præsenteret for sessionerne, men ikke godkendt, ligestillede man i regelen med dem, der havde været soldater, men var blevet kasseret.

Udskrivninger til de hvervede troppers forstærkning.

Som et led i krigsforberedelserne 1741-43 beordrede kongen i februar 1741 og igen i februar 1743, at der af hvert nationalt infanterikompani skulle udpeges 10 mand, der eventuelt skulle afgives til de hvervede regimenters forstærkning og i så fald erstattes ved nyudskrivning. 13. august 1743 gav kongen ordre til, at det udpegede mandskab skulle afleveres i begyndelsen af september; men allerede i foråret 1744 blev de hjemsendt. Ved reskriptet af 30. juli 1745 blev antallet af de landmilitssoldater, der var udpeget til de hvervede troppers forstærkning, når regimenterne skulle sættes på krigsfod, forøget fra 10 til 12 mand af hvert kompani.

Nævnes skal det i denne forbindelse, at man i 1743 udtog mandskab på ryttergodset, der så vidt muligt skulle overtales til godvilligt at tage tjeneste ved garden til hest. Formelt var der altså tale om hvervning, ikke om egentlig udskrivning.

Under de urolige forhold 1757-63 blev de hvervede regimenters flere gange forstærket ved udskrivninger. Reskriptet af 29. januar 1757 påbød således, at der til kavalleriets forstærkning skulle udskrives en mand af hver 7 lægder eller 280 td. hartkorn. Tjenestetiden var alt efter de udskrevnes alder fra 4 til 8 år, og landmilitssoldater, der udtoges, skulle straks erstattes ved nyudskrivning (kgl. resolution af 1. februar samme år). Den 9. september 1761, da de med den korteste tjenestetid havde udtjent, udstedte kongen et reskript, der tilstod dem, som ville fortsætte tjenesten i endnu 3 år, forskellige begunstigelser.

I 1762 blev der foretaget to udskrivninger svarende til udskrivningen i 1757. Ved den første, der blev påbudt ved reskript af 10. februar, blev der af hvert nationalt regiments distrikt udskrevet 20 eller 21 mand, der skulle indgå i et nyoprettet kompagni af livregimentets dragoner og gøre tjeneste 4-8 år. Ved den anden, der blev foretaget i henhold til et reskript af 3. marts, blev der af hver 4 lægder eller 160 td. hartkorn udskrevet en mand, der skulle gøre tjeneste ved et hvervet infanteri- eller rytteriregiment i 3 år. De landmilitssoldater, der ved de to udskrivninger blev udtaget til tjeneste i de hvervede regimenter, skulle erstattes ved nyudskrivning.

Allerede i 1762 var en del af de soldater, der var udskrevet til de hvervede troppers forstærkning, blevet hjemsendt, og i begyndelsen af 1763 fik hovedparten af de tilbageblevne en form for orlov på ubestemt tid og blev hjemsendt med mundering og sidevåben. Endelig gav forordningen af 13. april 1764 alle til de hvervede regimenter afgivne tilbage til godserne.

Ved forordningen af 21. august 1767 blev der for første gang påbudt en udskrivning af rekrutter til de hvervede hærafdelinger, som ikke var foranlediget af krig eller fare for krig. Af hvert lægd på 529 td. hartkorn (generalkrigsdirektoriets cirkulære af 17. oktober 1767) skulle der *årlig* udskrives en rekrut, som skulle gøre tjeneste i 6 år og kunne genudskrives, hvis han var ung nok dertil. For hver udskreven karl modtog godsejeren 20 rdl., som dog efterhånden blev videregivet til rekrutten.

I 1773 var de først udskrevne nationale rekrutters tjenestetid udløbet. 16. juni resolverede kongen imidlertid, at de indtil videre ikke skulle afløses ved nyudskrivning, og 5. maj 1774 befalede han, at alle soldater, der var udskrevet til de hvervede hærafdelinger, skulle hjemsendes.

Allerede i 1776 blev det besluttet på ny at forøge de hvervede soldaters antal ved en udskrivning af nationale rekrutter. 11. september udstedte kongen den endelige befaling vedrørende denne udskrivning. Den fastsatte størrelsen af de lægder, af hvilke rekrutterne skulle udskrives, til 400 td. hartkorn, og bestemte, at tjenestetiden skulle være 10 år. Der var tale om en udskrivning én gang for alle, og der skulle ikke foretages kompletteringsudskrivninger ved afgang. Hver karl skulle have 20 rdl. straks ved udskrivningen og 2 rdl., når han en gang om året fik orlov.

Da livgarden til fods kun skulle bestå af nationale soldater, og Norge ikke kunne levere alle de nødvendige rekrutter, udstedte kongen 9. marts 1782 et reskript, der bestemte, at der *årligt* af hvert infanteriregiment skulle afgives 1 national soldat til livgarden. Tjenestetiden var 8 år, og den proprietær, til hvis gods den udskrevne hørte, skulle ikke i hans sted levere en soldat til det pågældende infanteriregiment.

I 1785 nærmede den tid sig, da de i 1776 udskrevne rekrutters tjenestetid var udløbet. Ved forordningen af 13. maj 1785 blev nye udskrivninger derfor påbudt. Ifølge forordningen skulle bondegodset inddeles i lægder på 532 td. og ca. $\frac{1}{2}$ skp. hartkorn, af hvilke der *årlig* skulle udskrives en rekrut, som skulle gøre tjeneste i 8 år. En udskreven soldat kunne udløses for at tiltræde et sted på 1 td. hartkorn eller mere, når der blev stillet en anden i hans sted. I øvrigt skulle der ikke foretages kompletteringsudskrivninger ved afgang. Hver rekrut skulle have 16 rdl. i håndpenge, som udbetaltes med 2 rdl. hvert år.

Når der skulle foretages engangsudskrivninger af lægder, som bestod af flere landmilitislægder, lod man lodtrækning bestemme, hvilket landmilitislægd der skulle stille en mand. Ved de årlig tilbagevendende udskrivninger kunne man lade lodsejernes hartkorn i lægdet afgøre, i hvilken rækkefølge og hvor mange gange de skulle levere en rekrut, eller også delte man lægderne i lige så mange smålægder, som der var år i den periode, der udgjorde en rekruts tjenestetid. I 1767 blev smålægderne således på 529:6 eller godt 88 td. hartkorn, og i 1785 blev de på 532:8 eller godt 66 td. hartkorn.

For hærordningerne fra og med 1764 er det karakteristisk, at kun den nødvendige styrke af de hvervede afdelinger gjorde fast garnisonstjeneste, medens de andre var frimænd, der 1-1 $\frac{1}{2}$ måned hvert år mødte til våbenøvelser. Resten af tiden kunne de søge arbejde, men fik til gengæld kun en meget lille soldaterløn. Den omstændighed, at de, der blev udskrevet til de hvervede afdelinger, gerne blev frimænd, når rekruttiden var overstået, gjorde det lettere for dem at affinde sig med den lange tjenestetid.

Udskrivning som straf og tvangsforanstaltning.

Hvis de, der var blevet kasseret under falsk foregivende af svagt helbred, og de, der havde fået deres afsked for at overtage gårde, som de senere forsad, ikke var over 36 år gamle, kunne de i henhold til forordningen af 4. februar 1733 blive indrulleret igen for at "udtjene deres tid". Forordningen af 30. juni 1741 bestemmer, at de, der blev indrulleret som gårdforsiddere, skulle gøre tjeneste så længe, de var dygtige dertil, eller indtil de blev 45 år gamle. Forordningen af 14. september 1774 påbød, at gårdforsidderne skulle udtjene deres tid og yderligere 6 år, og forordningen af 30. januar 1777 indeholder en bestemmelse om, at de, der urigtigt havde foregivet, at de var syge, skulle udtjene deres tid og endnu 2 år.

Forskellige kongelige resolutioner og reskripter, der blev udstedt 30. januar, 6. februar, 6. og 20. november 1739, tillod proprietarerne at overgive de soldater, der efter tjenestetidens udløb ikke ville antage en gård,

til tjeneste ved et af garderregimenterne eller, hvis de ikke havde den nødvendige højde og statur, til tjeneste ved et af de hvervede infanteriregimenter.

Vedr. anvendelsen af forlænget tjenestetid som tvangsforanstaltning se afsnittet om tjenestetiden.

Stavnsbåndets løsning. Forskellige overgangsbestemmelser.

Forordningen af 20. juni 1788 om stavnsbåndets løsning bestemte, at fra og med 1. januar 1800 skulle ingen være stavnsbundet til et gods. Allerede før år 1800 skulle alle, der var eller blev 36 år gamle og ikke længere kunne udskrives til soldatertjeneste, have frihedspas og være berettigede til at opholde sig, hvor de ville. Samme ret tilkom dem, der havde fået eller fik afsked fra militærtjenesten, og dem, sessionerne erklærede for uegnede til at blive soldater. Hvad det øvrige unge mandskab angår, skulle de, der ved forordningens udstedelse ikke var fyldt 14 år, kun være bundet til de respektive godser i tre måneder, medens de, der var fyldt 14 år, skulle være stavnsbundne indtil år 1800, forudsat at de ikke forinden blev 36 år eller fik afsked fra militærtjenesten, og forudsat at proprietarerne kunne skaffe karlene tjeneste på godset og husmændene græs til en ko.

Disse overgangsbestemmelser gav anledning til, at godsejerne ved kancellicirkulære af 29. november 1788 blev afkrævet 4 ruller og lister, nemlig (A) en rulle over alt det unge mandskab, der burde være indført i de til sessionerne i 1787 og 1788 indsendte reserveruller, med efterretning om dem, der siden 1. januar 1787 havde fået frihedspas, (B) en liste over alt det unge mandskab, som 20. juni 1788 ikke var fyldt 14 år og skulle forblive på det gods, hvortil de hørte, eller i strølagdets sogn i tre måneder, (C) en liste over dem, der før den 20. juni 1788 var fyldt 14, men ikke 36 år, og som skulle forblive på det gods, hvortil de hørte til 1. januar 1800, eller indtil de blev 36 år gamle eller fik afsked fra soldatertjenesten, og (D) en liste over det mandskab, der før 20. juni 1788 havde været bundet til godserne, men var fyldt 36 år eller havde fået afsked fra militærtjenesten.

Det mandskab, der skulle indføres i de nye lægdsruller, men ikke var bundet til et bestemt gods, måtte kun forlade det amt, hvori de var indrullet, når de fik amtmandens pas. Det var en betingelse for udstedelsen af sådanne pas, at der ikke var mangel på tjenestefolk i de pågældende amter, og at bosiddende mænd ville gå i borgen for, at de, der ønskede at forlade amterne, ville komme til stede til en bestemt tid, eller når det forlangtes.

Vedrørende de nye lægdsruller, af- og tilgangslisterne til lægdsrullerne og udskrivningsvæsenet i øvrigt efter 20. juni 1788 se Knud Rasmussens ind-

ledning til Lægdsruller afleverede af 1. og 2. udskrivningskreds, Foreløbige arkivregistraturer udgivne af Landsarkivet for Sjælland, Kbhvn. 1965.

III. SØINDRULLERINGEN 1704-1788.

Forordningen af 16. december 1704 bestemmer, at de søfolk, der i påkommende tilfælde ville gøre tjeneste på flåden, og som havde den behørig alder og det nødvendige kendskab til søfarten, kunne blive indført i sørullerne og modtage indrulleringsbeviser. De indrullerede blev fritaget for soldater-tjeneste og for betaling af folke- og familieskat m.m., de modtog fra 1 til 3 rdl. i konsumtionsgodtgørelse, og de fik eneret på at fare til søs, tage hyre og drive "vidtløftigt" fiskeri. Søofficerer, der boede i provinsen, skulle ved de dertil anordnede mønsterskrivere ajourføre rullerne og sammen med tolderne føre kontrol med de indrulleredes sørejser.

Søindrulleringen, hvis retsregler blev fornyet ved forordningen af 6. marts 1723, blev ophævet ved plakat af 25. maj 1726, men genindført ved forordningen af 30. september 1739. Forordningen fra 1739 er en næsten ordret gentagelse af forordningen fra 1704.

I henhold til forordningen af 4. februar 1733 og deres instruks af 6. marts samme år udlagde udskrivningskommissionerne nogle øer samt nogle kystområder i Ribe og Ålborg stifter til sølimitdistrikter. Disse distrikter blev ikke inddelt i lægder, og deres beboere skulle ikke udskrives til soldater, men kun gøre tjeneste på flåden efter behov. Forordningen af 17. juli 1737 fastsætter reglerne for sølimitternes indrullering. Forordningen bestemte, at alt tjenstdygtigt mandskab i distrikterne skulle indføres i ruller, som skulle ajourføres på årligt afholdte sessioner i forbindelse med en mønstring af de indrullerede. Der skulle føres særlige ruller over drengene, som var under 14 år, og præsterne skulle indsende lister over fødte, fraflyttede og døde til sessionerne. De indrullerede, som blev fritaget for folke- og familieskat, måtte tage hyre med hvilke skibe de ville, men de skulle vende tilbage til deres godser, som ingen, heller ikke de, der var under 14 år, måtte forlade uden lovligt pas. De, der fæstede gårde på 2 td. hartkorn eller mere, blev slettet af rullen.

Medens forordningen fra 1737 kun gælder for sølimitdistrikterne, er forordningen af 1. februar 1770 landsomfattende. Forordningen påbød, at alle købstadfolk, som ernærede sig af søen, og deres børn samt de, der boede i de kystområder og på de øer, som var eller fremtidig blev udlagt til sølimitdistrikter, skulle indføres i sørullerne og have indrulleringspas. De, der var indført i hovedrullerne, skulle "udi samme blive stående", til de blev 50 år gamle. Derefter skulle de overføres til ekstrarullerne. De, der

kunne bevise, at de var for svage til at fare til søs, kunne blive slettet af rullerne. Købstædernes magistrater og jordegodsejerne på landet skulle indsende ruller over alle søfolk og deres drengebørn, som opholdt sig i deres jurisdiktioner eller på deres godser, til de først afholdte sessioner og af- og tilgangslister til de efterfølgende. Desuden skulle præsterne indsende årlige fortegnelser over fødte og døde mænd i de familier, der hørte under søindrulleringen.

De indrullerede var fritaget for udskrivning til soldater, for folke- og familieskat, for første gangs lejermålsbøder og skriftemål m.m. De modtog konsumtionsgodtgørelse og havde forskellige erhvervsprivilegier, af hvilke det vigtigste var eneret til at fare til søs, tage hyre og drive "vidtløftigt" fiskeri. Til gengæld kunne de efter behov blive udskrevet til tjeneste på flåden. Dog blev de, der var anerkendt som skippere og styrmænd, og de, der havde fæstet en gård på 2 td. hartkorn eller mere, (som regel) ikke udskrevet.

Sessionerne, hvis medlemmer var de pågældende distrikters stiftamtmand (som repræsentanter for købstæderne), amtmænd og indrulleringschefer, holdt møde en gang hvert år. De godkendte ændringer i sørullerne, foretog udskrivinger til flåden og mønstrede de indrullerede. Søindrulleringscheferne førte med mønsterskrivernes bistand rullerne for deres distrikter. Sammen med deres subalterne officerer og tolderne kontrollerede de endvidere de indrulleredes sørejser.

IV. LANDEVÆRN, BORGERVÆBNING OG ANDRE UDSKRIVNINGER 1700-1788.

Forordningen af 8. maj 1700 pålagde amtmændene, at de med bistand af de andre amtsbetjente og proprietærene skulle lade alle mænd, som var over 18 og under 50 år, mønstre og indføre i mandtal, der også gav oplysninger om de våben, de havde. Amtmændene eller de, som de beordrede dertil, skulle kommandere landeværnet med herreds- og birkefogederne som kaptajner. På passende steder skulle der opstilles bavner, som kunne antændes og sammenkalde landeværnet. Hver bavne skulle under en bavnemesters ledelse indrettes og vedligeholdes af de nærmeste sognes beboere. Samme forordning bestemmer, at købstædernes borgerskab skulle inddeles i kompagnier, forsynes med våben og holdes rede til fædrelandets forsvar. Borgervæbningerne skulle stå under deres egne kaptajners kommando og under stiftamtmandenes eller deres tilforordnedes overkommando.

7. november 1709, altså straks efter udbruddet af den store nordiske krig, blev der udstedt en ny forordning om landeværn og borgervæbning. Den indeholder en bestemmelse om, at bønder, der havde været soldater i land-

militseren, kunne anvendes som officerer i landeværnet, men er i øvrigt stort set en gentagelse af forordningen af 8. maj 1700.

Medens landeværnet var et beredskab, der efter krigen hurtigt mistede sin betydning, beholdt nogle købstæder deres borgervæbning, som de indrettede til vagt- og politikorps og lejlighedsvis organiserede som regulære militære afdelinger. Under indtryk af den truende krigsfare blev det i 1762 taget under overvejelse også at udskrive købstædernes indbyggere til militærtjeneste. Som et led i forberedelserne til en sådan udskrivning blev der optaget fortegnelser over dem, der kunne møde bevæbnede, til hest eller til fods, fra de forskellige provinsbyer.

Forordningen af 1. september 1710 pålagde ejerne af komplette sædegårde at holde deres skytter rede til udskrivning til krigstjeneste. Forordningen var udstedt, fordi man påtænkte at oprette et korps af skarpskytter; men denne plan blev aldrig ført ud i livet. I stedet dannede man i 1713 et korps, der bestod af skovridere, skytter og andre godsbetjente, og som skulle samles, når landeværnet blev alarmeret.

Udskrivningerne af artilleriheste, dragon- og rytterheste bliver ikke behandlet. Derimod skal det omtales, at der under den store nordiske krig og senere, når der var fare for krig, blev udskrevet stykkuske.

V. TABELLER OG ORDFORKLARINGER.

Reserverullealderen 1701-1788.

1701-1730	14-35 år	1742-1764	9-40 år
1733-1742	14-36 -	1764-1788	4-40 -

De ordinære landmilitislægders størrelse 1701-1788.

1701-1724	20 td.	hartkorn	1764-1767	32 td.	hartkorn
1724-1730	32	- -	1767-1774	46	- -
1733-1742	60	- -	1774-1788	22	- -
1742-1764	40	- -			

Størrelsen af de lægder, der benyttedes ved nogle kompletteringsudskrivninger 1710-1725 og ved udskrivningerne af rekrutter til de hvervede hær-afdelinger 1757-1788.

1710	60 td.	hartkorn	1757	280 td.	hartkorn
1712	140	- -	1762	160	- -
1713	80	- -	1767-1772	529	- -	
1718	75	- -	1776	400	- -
1722	170	- -	1785-1788	532	- -	
1725	121	- -				

Rekrutlæggerne 1767-1772 var delt i 6 smålægder på godt 88 td. hartkorn, medens rekrutlæggerne 1785-1788 var delt i 8 smålægder på godt 66 td. hartkorn.

Af- og tilgangslistes. Før 1788 altid lister over af- og tilgang af udskrevne soldater. Efter 1789 er (af- og) tilgangslisteserne derimod gerne (af- og) tilgangslistes til lægdsrullerne (se disse).

Ekstrakter af lægdsinddelingsruller, dvs. fortegnelser over godsernes lægder og andele af lægder med summariske hartkornsoplysninger.

Lægder. Før 1788 bestod et lægd af en række ejendomme, for hvilke deres ejer(e) skulle stille en soldat eller rekrut. Efter 1788 var lægderne sædvanligvis identiske med de forskellige sogne og stod ikke i nogen relation til antallet af udskrevne soldater.

Lægdsinddelingsruller, dvs. fortegnelser over samtlige ejendomme, som udgjorde de forskellige lægder, med oplysninger om deres brugere og hartkorn.

Lægdsrulle. Efter 1788 en fortegnelse over samtlige værnepligtige i et eller flere lægder.

Rekrutter, dvs. soldater, der var udskrevet til tjeneste i de hvervede hærafdelinger.

Repartition af lægder, dvs. oversigt over lægdernes fordeling på en række godser.

Reserveruller, dvs. ruller over godsernes mandskab i reserverullealderen (se s. 26).

Reservesoldater. 1742-64 soldater, der stort set gjorde tjeneste på lige fod med de regulære soldater. 1764-67 skulle reservesoldaterne derimod kun om fornødent træde i de regulære soldaters sted. Reservesoldaterne må ikke forveksles med det i reserverullerne indførte reservemandskab.

Rullerne over de udskrevne soldater er enten fortegnelser over de soldater, der var udskrevet af et eller flere godser, eller fortegnelser over et regiments eller et eller flere kompagniers soldater, enten alle disse hærafdelingers soldater eller de soldater, der var udskrevet af et amt eller af et eller flere herreder.

Sessionslistes er listes, der blev indsendt til sessionerne, specielt af de forskellige hærafdelingers officeres. De består af til- og afgangslistes, listes over soldater, der var udygtige til tjenesten, over de af soldaterne indgivne ansøgninger, over vakante lægder, over dem, der var udeblevet fra eksercitsen og mønstringerne, over mangler ved mundering og bevæbning, over soldater med bestemte højdemål, over soldaternes tilgodehavender osv.

Søindrulleringens hovedruller er fortegnelser over de indrullerede i den tjenestdygtige alder, medens ekstrarullerne eller de aparte ruller var fortegnelser over de indrullerede, som var for unge eller for gamle til tjeneste på flåden samt skippere og styrmænd.

Benyttet litteratur: K. C. Rockstroh: Udviklingen af den nationale Hær i Danmark i det 17. og 18. Aarhundrede II og III; J. A. Fridericia: Aktstykker til Oplysning om Stavnsbaandets Historie; forskellige samlinger af forordninger og reskripter.

LANDSARKIVETS UDSKRIVNINGSSARKIVALIER 1700-1788

LAND- OG KRIGSKOMMISSÆRERNES ARKIVER

I Jylland var der to land- og krigskommissærer, en for Ålborg og Viborg stifter og en for Århus og Ribe stifter. Den førstes arkiv fra tiden før 1788 er gået tabt, og af den andens arkiv er der kun bevaret 3 protokoller, som er anbragt i l. jyske udskrivningsdistrikts arkiv, nemlig:

- B 420A.18 1763-1792 Korrespondanceprotokol vedr. rytteriet 1 bd.
 Heri bl.a. 1775 Ruller over det slesvigske og det holstenske regiment rytteris ryttere og heste. 1776 Liste over antallene af godsernes rytterheste og deres soldater og ryttere fra distriktets forskellige sogne og byer.
- B 420A.19 1768-1776 Erklæringsprotokol for landsessionerne 1 bd.
- B 420A.32 1763-1779 Kopibog omfattende såvel ind- som udgående skrivelser 1 bd.

UDSKRIVNINGSSARKIVALIER I AMTERNES OG AMTSTUERNES ARKIVER

I oversigterne over de udskrivningsarkivalier, der ligger i de forskellige amtsarkiver, eller i særlige afsnit efter oversigterne omtales de udskrivningsarkivalier, der ligger i vedkommende amters amtstuearkiver, samt de udskrivningsarkivalier, der ligger i andre amtsarkiver, men omfatter ruller og lister over de pågældende amters soldater og reservemandskab.

Opmærksomheden henledes på, at en del udskrivningsarkivalier i Ålborghus m.fl. amters og i Dueholm m.fl. amters arkiver er så medtagne af fugt og svamp, at de først kan udlånes, efterhånden som de bliver konserveret.

B OC. ÅLBORGHUS AMT OG ÅLBORG STIFTAMT -1714

B OC.1-9 Amtets almindelige korrespondance. Heri også breve udskrivningsvæsenet vedr.

B OD. ÅLBORGHUS, ÅSTRUP, BØRGLUM OG SEJLSTRUP AMTER OG ÅLBORG STIFTAMTS ARKIV 1714-1793

Plakater og cirkulærer 1758-1780.

B OD.575A 1758-1780 Plakater og cirkulærer udskrivningsvæsenet vedr. 1 pk.

1758 og 1761-64 Cirkulærer til proprietærene i Kær og Hvetbo herreder. 1774-80 Plakater og cirkulærer.

B OD.238 Heri enkelte cirkulærer vedr. udskrivningsvæsenet 1773-88.

Ruller og lister, som vedrører landmilitisen og de rekrutter, der blev udskrevet til de hvervede hærafdelinger 1774-1788.

Ruller og lister bortset fra dem, der vedrører enkelte godser og strølægderne.

B OD.576 1774 Lister m.m. vedr. de fra de hvervede regimenter afleverede rekrutter 1 pk.

1774 Fortegnelse over de fra 13 regimenter modtagne rekrutter. 1774 13 regimenters lister over deres rekrutter. 1774 Liste over 7 i København hjemmehørende regimenters rekrutter. 1774 Liste over afleverede munderingsgenstande. 1774 Breve og kvitteringer.

B OD.577 1775 Rulle over det udskrevne mandskab i det delmenhorstske infanteriregiments nationale distrikt 1 bd.

Den del af distriktet, der lå i Ålborghus m.fl. amter, omfatter lægder i Øster og Vester Han, Hvetbo, Slet og Års herreder.- Rullen er ajourført til og med 1785.- På forsatsbladet et alfabetisk register over de sogne, i hvilke lægds mændene havde deres bopæl.

B OD.578 1775 Rulle over det udskrevne mandskab i det falsteriske infanteriregiments distrikt 1 bd.

Den del af distriktet, der lå i Ålborghus m.fl. amter, omfatter lægder i Børglum, Fleskum, Hellum, Hindsted, Horns, Hornum, Hvetbo, Jerslev, Kær, Vennebjerg og Års herreder.- Rullen er ajourført til og med 1785.- Forrest i bindet er indsat et alfabetisk register over de sogne, i hvilke lægds mændene havde deres bopæl.

B OD.579 1776 Rulle over det udskrevne mandskab i det jyske rytterregiments nationale distrikt 1 bd.

Rullen er ajourført til og med 1784.- På forsatsbladet et alfabetisk register over de herreder og de sogne i de forskellige herreder, i hvilke lægds mændene havde deres bopæl.

B OD.580 1775-1780 Sessionslister og andre lister vedr. det delmenhorstske, det falsterske og det sjællandske infanteriregiments samt det jyske regiment rytteris mandskab 1 pk.

B OD.581 1785 Rulle over det udskrevne mandskab i Ålborg og Viborg infanteriregimenters og det jyske dragonregiments distrikter samt over rekrutter udskrevne til de gevorbne hærafdelinger 1 bd.

Rullen er ajourført til og med 1790.- I protokollen ligger der alfabetiske registre over de sogne og herreder, i hvilke lægdsmandene havde deres bopæl, samt over de herreder, hvorfra rekrutterne var udskrevet.

Ruller og lister vedr. enkelte godser og strølægderne.

B OD.582 1774-1788 Ruller og lister vedr. enkelte godser og strølægderne 1 pk.

1774 Liste over de fra Dronninglund gods afgivne rekrutter. 1775 Fortegnelser over godsernes ryttere. 1774-76 Lægdsinddelingssedler for to strølægder i Hornum og Vester Han herreder. 1783 og 1786 Reserveruller for strølægderne. 1788 Lægdsmandenes lister over strølægdernes reservemandskab. (Heri indlagt alfabetiske registre over de købstæder og landsogne, i hvilke mandskabet opholdt sig, og over mandskabets fødesogne). 1788 Specifikation over lægdsmand fra strølægderne, som ikke havde indsendt lister over deres lægders reservemandskab. 1788 Korrespondance vedr. gods henlagt til komplettering af strølægder, af hvilke Linderungård og Dronninglund godser havde hovedparten af hartkornet. Indlagt i pakken: u.å. Fortegnelse over godserne og deres hartkorn.

Ruller og lister vedr. søindrulleringen 1733-1788.

B OD.592 1733-1792 Ruller og lister søindrulleringen vedk. .. 1 pk.

1733 Fortegnelse over sølimitter i Rubjerg og Mårup sogne. 1733 Fortegnelse med vedhæftet sogneregister over sølimitter i Ålborghus m.fl. amter. 1736 Fortegnelse over sølimitter i Ålborg stift. (Sogne- og herredsregister på omslaget). 1764 og u.å. Lister over sogne, af hvilke en del var udlagt til sølimitdistrikter. 1770 Fortegnelse over sølimitter på Nørre Elkær gods. 1771, 1781 og 1788 Lister over søindrullerede i Flade sogn, Nykøbing Mors og Løgstør, der blev udskrevet til tjeneste på flåden. 1769-89 Lister over søindrullerede, der fritoges for ekstraskat og modtog konsumtionsgodtgørelse eller måneds- og kostpenge. 1786 og 1789 Lister over søindrullerede, der ikke mødte på sessionerne, og udkommanderede, der ikke var til stede. 1777-85 Søsessionslister for Han herrederne. 1771-92 Sessionslister over de søindrullerede i Løgstør.

Korrespondance m.m. 1763-1788.

- B OD.594 1773-1780 Breve til amtmanden og de sessionsdeputerede 1 pk.
- B OD.595 1782-1788 Breve til amtmanden og de sessionsdeputerede 1 pk.
- B OD.597 1763-1792 Indkomne breve vedr. søindrulleringen. Søsessionsplakater og dokumenter, som angår enkelte sølimitter 1 pk.
- B OD.576 Heri: 1774 Breve og kvitteringer vedr. de fra de hvervede regimente afleverede rekrutter.
- B OD.582 Heri: 1788 Korrespondance vedr. to strølagders komplettering.
- B OD.6-236 Amternes almindelige korrespondance. Heri også breve udskrivningsvæsenet vedr.

B 1A. DUEHOLM, ØRUM OG VESTERVIG AMTER -1793

Udskrivningsvæsenets retsregler, reskripter, cirkulærer og plakater 1733-1788.

- B 1A.174 1733-1788 Udskrivningsvæsenets retsregler, reskripter, cirkulærer og plakater 1 pk.
- u.å. (1749) Observationer om landmilitsten til og med 1748. u.å. (efter 1749) Fremstilling af udskrivningsvæsenets retsregler. 1760-63 Ekstrakter af ekstraordinære ordrer og befalinger søindrulleringen vedk. 1734 og 1761 Reskripter.
- B 1A.78-86 1748-1788 Cirkulærer til by- og herredsfogeder, proprietærer m.m. Heri også cirkulærer vedr. udskrivningsvæsenet.
- 1741-43 Cirkulærer vedr. rytter- og dragonheste. 1733-54 og 1765-86 Sessionsplakater.

*Ruller og lister vedr. landmilitsten og de rekrutter, der blev udskrevet til de hvervede hærafdelinger 1701-1788.**Ruller og lister bortset fra (hærafdelingernes) sessionslister og de ruller og lister, der vedrører enkelte godser og landmilitslægder.*

- B 1A.175 1701-1741 Ruller og lister bortset fra kompagniernes sessionslister og de lister, der vedrører enkelte godser og lægder 1 pk.
- 1701 Rulle over de soldater, der er udskrevet af de tre amter. (Ajourført til og med 1710). u.å. (1701?) Brudstykke af lægdsinddelingsrulle og rulle over de udskrevne soldater (Refs herred). u.å. (1713) Fortegnelse over karle udskrevne til landmilitstens komplettering (1 karl af 4 lægder eller 80 td. hartkorn). 1717 Ekstraktjorde-

bog over proprietærernes og strøgodssejernes hartkorn i de tre amter. 1718 Ekstrakt af lægdsinddelingsrulle og rulle over karle udskrevne til landmilitsens komplettering (1 karl af hvert lægd på 75 td. hartkorn). 1722 Ekstrakt af lægdsinddelingsrulle og rulle over karle udskrevne til landmilitsens komplettering (1 karl af hvert lægd på 170 td. hartkorn). 1725 Ekstrakt af lægdsinddelingsrulle og rulle over de på vårsessionen udskrevne karle (1 karl af hvert lægd på 121 td. hartkorn). 1733 Beregning af lægdernes antal i de tre amter. 1733 Lægdsinddelingsrulle og rulle over de udskrevne soldater i de tre amter. 1735 og 1741 Reserverruller for strøgodslægderne. 1741 Fortegnelse over antallet af de forskellige lægders reservemandskab delt i 5 aldersgrupper.

- B 1A.176 1733 Rulle over de soldater, der var udskrevet af de tre amter 1 bd.
Rullen er ajourført til og med 1747.
- B 1A.177 1742 Rulle over de reservesoldater, der blev udskrevet af de tre amter 1 bd.
Rullen er ajourført til og med 1746.
- B 1A.178 1742-1772 Ruller og lister bortset fra kompagniernes sessionslister og de lister, der vedrører enkelte godser og landmilitslægder 1 pk.
1742 Beregning af antallet af de reservesoldater, de forskellige godser skulle stille. 1742 Specifikation over møller, der ikke havde ager og engs hartkorn. 1744 Reserverrulle for strølægderne. 1757 Fortegnelse over antallet af godsernes landmilitslægder. u.å. (1764) Rulle over de soldater og reservesoldater, der var udskrevet af de tre amter. (Til dels ajourført til og med 1767). 1765 Lister over munderingsgenstande, som lægds mændene havde i forvaring. 1767 Rulle over de rekrutter, der skulle leveres til de gevorbne regimente. (Ajourført til og med 1772). u.å. (1769) Rulle over de udskrevne landsoldater. 1769 Rulle over de udskrevne landsoldater. (Ajourført til og med 1772). 1770 Lægdsinddelingsseddel for et af et rekrutlægs smålægder (Refs herred). 1771 Lister over af- og tilgang af lægds mænd. 1771 Rulle over den 5. jyske nationalbataljons stab og de tre kompagnier, der rekruttedes fra Dueholm, Ørum og Vestervig amter. 1772 Lægdsinddelingsrulle for 4 af et rekrutlægs smålægder.
- B 1A.179 1774-1785 og u.å. Ruller og lister bortset fra kompagniernes sessionslister og de lister, der vedrører enkelte godser og landmilitslægder 1 pk.
1774 Specifikation over amternes og hovedgårdenes hartkorn og over præstegårdene. 1775 Rulle over de udskrevne ryttere og landsoldater. (Ajourført til og med 1776). 1776 Rulle over de ryttere og heste, der var udskrevet til det jyske rytteri-regiment. (Ajourført til og med 1784). 1776 Rulle over de landsoldater, der var udskrev-

et til det delmenhorstske regiment. (Ajourført til og med 1784). 1777-84 og u.å. Fortegnelser over udskrevne soldater. 1785 Fortegnelse over de godser, der skulle levere en rekrut. 1785 Fortegnelse over de udskrevne rekrutter. u.å. Udkast til lægdernes fordeling på det delmenhorstske regiments afdelinger. u.å. Antallet af de soldater, der kan stilles af de nordjyske amter, og oversigt over deres fordeling på regimenterne. u.å. Specifikation over kontribuabelt hartkorn henlagt under Thisted amtstue.

- B 1A.180 1785 Rulle over de udskrevne landsoldater, dragoner og rekrutter 1 pk.
Rullen er ajourført til og med 1793.

Kompagniernes og regimenternes sessionslister samt de ruller og lister, der vedrører enkelte godser.

- B 1A.181 1709 og 1720-1771 Kompagniernes sessionslister 1 pk.
Heri indlagt kompagniernes ruller over alle deres soldater 1724.

- B 1A.182 1775-1787 Forskellige regimenters sessionslister ... 1 pk.
1775-76 Sessionslister for det delmenhorstske infanteriregiment. 1778-84 Sessionslister for det sjællandske infanteriregiment. 1778-83 Af- og tilgangslister for lægdsmandene i det sjællandske infanteriregiments distrikt. 1786-87 Sessionslister for det viborgske infanteriregiment. 1775-87 Af- og tilgangslister for det jyske regiment rytteri og det jyske dragonregiment.

- B 1A.183 1704-1787 Ruller og lister enkelte godser vedk. 1 pk.
1704 Lægdsinddelingsrulle og rulle over de dragoner, der var udskrevet af rytterdistriktets gods i de tre amter. 1710 Fortegnelse over de karle fra ryttergodset, der mødte på sessionen, og over dem, der blev udskrevet i henhold til forordningen af 29. marts 1710. 1737 Specifikation over Oluf Poulsens gods. 1775-87 Forskellige private godsers af- og tilgangslister samt enkelte reserveruller og fortegelser over godsernes soldater og ryttere.

Søindrulleringen, landeværnet og udskrivningerne af stykkuske og heste 1701-1788.

- B OD.592 Heri: 1736 Fortegnelse over sølimitter i Ålborg stift.

- B 1A.184 1701-1773 Sølimitter, landeværn og stykkuske 1 pk.
1737-73 Sølimitter: 1737 Designation over de ejendomme, der blev udlagt til sølimitdistrikt, og dem, de pågældende hærafdelinger fik til erstatning. 1769 Liste over sølimitter, der ikke mødte på sessionen. 1771 Rulle over Agger sogns sølimitter. 1771 og 1773 Fortegnelse over sølimitter, der var udskrevet til kgl. tjeneste.

1701(?) - 1711 Landeværnet: 1710 (vistnok fejl for 1701) Landeværnsmandtal for de tre amter. 1710-11 Landeværnsrulle for de tre amter. u.å. (1710) Landeværnsmandtal for Morsø Nørre herred.

1709 Lægdsinddelingsrulle og rulle over leverede stykkuske og -heste.

1762 Liste over dem, der havde afleveret kuglebøsser til hæren.

B 1A.185 1706-1788 Udskrivninger af heste til hæren 1 pk.

Korrespondance 1710-1788.

B 1A.187 1710-1788 Korrespondance og dokumenter vedr. enkelte soldater og lægder 1 pk.

B 1A.2-67 Amternes almindelige korrespondance. Heri også breve m.m. vedr. udskrivningsvæsenet.

B 3A. SKIVEHUS AMT -1789

B 3A.2-10 Amtets almindelige korrespondance. Heri også breve m.m. udskrivningsvæsenet vedr.

B 3B. VIBORG STIFTAMT OG HALD AMT -1789

B 5A.490 1701 Lægds- og portionsrulle for Århus stifts nationale regiment. Regimentets distrikt omfattede også en del af Hald amt.

B 3B.1 ff. Amtets almindelige korrespondance. Heri også breve og reskripter udskrivningsvæsenet vedr.

B 4A. KALØ AMT 1683-1793. SAMMENLAGT MED DRONNINGBORG M.FL. AMTER 1793-1794

B 4A.99 1709-1710 Diverse dokumenter vedr. udskrivningen ... 1 pk.

1710 Ekstrakt af lægdsinddelingsrulle og rulle over de soldater, der blev udskrevet ved kompletteringsudskrivningen dette år.

1709-10 Landeværnsruller og -mandtal: 1709-10 Ruller og mandtal omfattende mænd, der var 12 (18) år eller mere og boede i sognene i den nordlige og østlige del af Sønderhald herred. 1710 Rulle for et kompagni omfattende mænd, der var 18-50 år gamle og boede i 6 sogne i Sønderhald herred. 1709 Mandtal omfattende mænd, der var 18-50 år gamle og boede i Djurs Nørre herred. u.å. Mandtal omfattende mænd, der var 18 år eller mere og boede i Vistoft sogn på Mols. 1709 Rulle og mandtal omfattende mænd, der var 16 år eller mere og boede i sognene i den sydlige del af Øster Lisbjerg herred.

B 4A.100 1726 Rulle over de udskrevne soldater og over reservemandskabet 1 bd.

Rullen over de udskrevne soldater er ajourført til og med 1730.

- B 4A.101 1735 Rulle over de soldater, der var udskrevet af 10 sogne i Sønderhald herred til tjeneste i Gerlev og Rougsø herreders kompagni, samt rulle over reserve-mandskabet 1 bd.

Rullen over de udskrevne soldater er ajourført til og med 1740.

- B 4A.102 1733 Rulle over de soldater, der var udskrevet af Djurs Søndre, Djurs Nørre og Mols herreder, samt rulle over reservemandskabet 1 bd.

Rullen over de udskrevne soldater er ajourført til og med 1764.

- B 4A.103 1742 Rulle over de reservesoldater, der var udskrevet af hele amtet 1 bd.

Rullen er ajourført til og med 1745.

- B 4A.104 1742 Rulle over de reservesoldater, der var udskrevet til Djurs Nørre, Djurs Søndre og Mols herreders kompagni 1 bd.

Rullen er ajourført til og med 1763.

- B 4A.2-48 Amtets almindelige korrespondance. Heri breve m.m. udskrivningsvæsenet vedr.

Ruller og lister i Havreballegård og Stjernholm amters arkiv, der omfatter soldater, rekrutter og landeværnsfolk fra (dele) af Kalø amt.

- B 5A.490 1701 Lægds- og portionsrulle for Århus stifts nationale regiment.

- B 5A.491 Heri: 1733 Ruller over de private godsers soldater i det søndre jyske regiments distrikt.

- B 5A.492 Heri: 1771 Ruller over 4 kompagnier af 3. jyske nationalbataljon.

- B 5A.493 Heri: 1775 Rulle over det slesvigske regiment rytteris ryttere og heste. (Denne rulle ligger også i pakken B 14.876) 1777 Rulle over rekrutter udskrevne af Kalø amt.

- B 5A.494-496 1707-1773 Kompagnichefernes sessionslister.

- B 5A.498 Heri: 1733 Soldater udskrevne af ryttergodset i Kalø amt.

- B 5A.502 Heri: 1713 Landeværnsmandtal indsendte af præsterne.

B 4B. SILKEBORG OG MARIAGER AMTER 1671-1716

- B 5A.490 1701 Lægds- og portionsrulle for Århus stifts nationale regiment.

B 4D. DRONNINGBORG, SILKEBORG OG MARIAGER AMTER
1716-1793. SAMMENLAGTE MED KALØ AMT 1793-1794

B 4D.2 ff. Amternes almindelige korrespondance. Heri breve m.m. udskrivningsvæsenet vedr.

Udskrivningsarkivalier i Randers amtstue, der var amtstue for de tre amter.

B 14.876 1733-1788 Papirer vedr. ryttere, rytterheste og styk-
karle m.m. 1 pk.

1733 Ekstrakt af lægdsinddelingsrulle. 1742 Ekstrakt af lægdsinddelingsrulle. 1742 Lister over antallet af de forskellige godsers lægder og reservelægder, der tilhørte 5 kompagniers distrikter. 1757 Brev fra amtsforvalteren i Ålborg. 1775 Rulle over det slesvigske regiment rytteris ryttere og heste. 1774-81 Lister og breve vedr. udskrivningen af rytterheste (og ryttere). 1784 Reskript vedr. udskrivningen af rekrutter til livgarden.

Ruller og lister i Havreballegård og Stjernholm amters arkiv, der omfatter soldater, rekrutter og landeværnsfolk fra (dele af) Dronningborg, Silkeborg og Mariager amter.

B 5A.490 1701 Lægds- og portionsrulle for Århus stiftamts nationale regiment.

B 5A.491 Heri: 1733 Ruller over de private godsers soldater i det søndre jyske regiments distrikt.

B 5A.492 Heri: 1771 Ruller over 4 kompagnier af 3. jyske nationalbataljon.

B 5A.493 Heri: 1775 Rulle over det slesvigske regiment rytteris ryttere og heste.

B 5A.498 Heri: 1733 Rulle over soldater udskrevne af Dronningborg rytterdistrikts gods bl.a. i Galten herred.

B 5A.500 Heri: Ruller og lister Clausholm gods vedk.

B 5A.500A Heri: Ruller og lister Silkeborg gods vedk.

B 5A.502 Heri: 1713 Landeværnsmandtal indsendte af præsterne.

B 5A. ÅRHUS STIFTAMT, HAVREBALLEGÅRD OG STJERNHOLM AMTER
1682-1799

I en af de perioder, da Århus og Skanderborg amter stod under samme amtmands bestyrelse, blev de arkivalier, som vedrører Skanderborg og Åkær amters udskrivninger til landmilitsten og de hvervede tropper, indordnet i

saggruppen Udskrivningsvæsen i Havreballegård og Stjernholm amters arkiv. Det har vist sig umuligt at gennemføre en konsekvent udskillelse af de to førstnævnte amters udskrivningsarkivalier.

Reskripter, cirkulærer og bekendtgørelser, reglementer og instrukser 1700-1788.

B 5A.487-488 1700-1788 Kgl. reskripter og lokale myndigheders cirkulærer og bekendtgørelser (bortset fra de ordinære sessionsplakater), reglementer og instrukser 2 pk.
 487 1700-1710 og 1733-1763 1 pk.
 488 1764-1788 1 -

B 5A.489 1702-1788 Sessionsplakater 1 pk.
 Plakaterne indtil 1767 angår såvel rytter- som landmilitssessionerne.

Ruller og lister vedr. landmilitsten og udskrivningen af rekrutter til de hvervede hærafdelinger 1701-1788.

Ruller og lister bortset fra (hærafdelingernes) sessionslister og de lister, der vedrører enkelte godser og landmilitslægder.

B 5A.490 1701 Lægds- og portionsrulle for Århus stifts nationale regiment 1 bd.
 Indholdsfortegnelse på bindets inderside.

B 5A.491 1703-1762 Ruller og lister bortset fra kompagniernes sessionslister og de lister, der vedrører enkelte godser og lægder 1 pk.

1703 Liste over antallet af soldater i de 12 kompagnier i regimentet for Århus stift. 1709 Lister over antallet af officerer og soldater i de 4 kompagnier, der skulle marchere til Rendsborg, samt over vakancer og udeblivelser i disse kompagnier. 1733 Oversigt over fordelingen af de jyske amters hartkorn og lægder på det nordre og det søndre jyske regiment. 1733 Oversigt over fordelingen af amternes lægder på det søndre jyske regiments kompagnier. 1733 Liste over antallet af mænd fra 18 til 40 år i sognene i Voer og Nim herreder. 1733 Ruller over de soldater, der var udskrevet af de private godsers lægder i det søndre jyske regiments distrikt. 1741 Liste over antallet af reservemandskab i det søndre jyske regiments kompagnidistrikter. 1741 Ruller over de udskrevne soldater og deres reserver i Havreballegård og Stjernholm amter. 1742 Ekstrakter af lægdsinddelingsruller for Havreballegård og Stjernholm, Skanderborg og Åkær amter. 1759-61 Ekstrakter af sessionsprotokollerne. 1762 Til- og afgangsliste for Havreballegård og Stjernholm amter.

- B 5A.492 1764-1774 Ruller og lister bortset fra kompagniernes sessionslister og de lister, der vedrører enkelte godser og landmilitsslægder 1 pk.
- 1764 Oversigt over antallet af lægder i amterne i Århus og Ribe stifter og plan for deres fordeling på regimenterne. 1764 Ekstrakt af lægdsinddelingsrulle for Havreballegård amt. 1764 og 1765 Ruller over de udskrevne soldater og reservesoldater i Skanderborg og Åkær amter. 1765 Tilgang af manglende reservesoldater i Skanderborg amt. 1765 Liste over antallet af godsernes soldaterpas i Havreballegård og Stjernholm amter. 1767 Lister over lægds mændene i Havreballegård, Skanderborg og Åkær amter og over munderingsgenstande, de skulle levere tilbage. 1767 Rulle over soldater udskrevne af Skanderborg og Åkær amter (Ajournført til og med 1770). 1767 Uafsluttet af- og tilgangsliste for Voer herred. 1767 Eforerne for rekrutlæggerne i Havreballegård og Stjernholm amter. 1767 Inddelingsrulle for rekrutlægger nr. 412 i Åkær amt. 1767-72 Ruller over rekrutter udskrevne af Havreballegård, Skanderborg og Åkær amter. 1768 Ekstrakt af lægdsinddelingsrulle for Havreballegård amt. 1768 Rulle over landsoldater, der er udskrevet af Havreballegård amt. 1769 Oversigt over antallet af lægder i Århus og Ribe stifter og plan for deres fordeling på bataljondistrikter og kompagnier. 1771 Ruller over staben og 4 kompagnier af 3. jyske nationalbataljon bl.a. omfattende landsoldater fra Havreballegård, Skanderborg og Åkær amter. 1774 Fortegnelser over de fra Havreballegård og Stjernholm, Skanderborg og Åkær amter udskrevne rekrutter, der skulle leveres tilbage. Forskelligt tilbageleveringen vedr.
- B 5A.493 1774-1787 Ruller og lister bortset fra sessionslister og lister, der vedrører enkelte godser og landmilitsslægder 1 pk.
- 1774 Ekstrakt af lægdsinddelingsrulle for Havreballegård amt. 1775 Ruller over soldater udskrevne af Havreballegård, Skanderborg og Åkær amter til det jyske regiment til fods og af Stjernholm amt til det bornholmske og det jyske regiment til fods. 1775 Rulle over soldater og ryttere udskrevne af Havreballegård amt til det delmenhorstske regiment til fods og det slesvigske regiment rytteri. 1775 Rulle over det slesvigske regiment rytteris heste og ryttere i Havreballegård og Stjernholm amter. 1775 Rulle over det slesvigske regiment rytteris heste og ryttere bl.a. i Havreballegård, Skanderborg og Åkær amter. (Denne rulle ligger også i pakken B 14.876). 1775 Ruller over det slesvigske regiment rytteris heste og ryttere i Skanderborg og Åkær amter. (En af rullerne er ajournført til og med 1793). 1775 Rulle over det holstenske regiment rytteris heste og ryttere i bl.a. Stjernholm amt. 1776 Rulle over landsoldater fra Havreballegård og Stjernholm amter i det jyske regiment til fods. 1776 Rulle over ryttere i to eskadroner af det slesvigske regiment rytteri. 1777 Ekstrakter af ruller over

bl.a. Havreballegård, Skanderborg og Åkær amters inddeling i rekrutlægger. 1777 Rulle over rekrutter udskevne af Kalø og Havreballegård amter. 1785 Rulle over det søndre jyske nationaldistrikts soldater i Havreballegård og Stjernholm, Skanderborg og Åkær amter med lægdernes gamle og nye numre. 1785 Ekstrakt af rulle over inddelingen af Havreballegård amt i rekrutlægger. 1785 Fortegnelse over rekrutter udskevne af Havreballegård og Stjernholm amter. 1787 Ekstrakter af inddelingen af nogle af Havreballegård amts rekrutlægger i 8 smålægger. u.å. Register over godsernes lægger i Kalø, Havreballegård og Stjernholm amter.

(Kompagnichefernes) sessionslister.

- B 5A.494-496 1707-1773 Kompagnichefernes sessionslister 3 pk.
 494 1707-1710 og 1729-1744 1 pk.
 495 1745-1759 1 -
 496 1760-1773 1 -
- B 5A.497 1774-1787 Sessionslister affattede af hærafdelinger-
 nes chefer, amtskontoret eller land- og krigskommis-
 særen 1 pk.

Ruller og lister enkelte godser og landmilitærlægger vedkommende.

- B 5A.498 1705 og 1733-1764 Ruller og lister ryttergodserne
 vedr. 1 pk.
- 1705 Specifikationer over dragoner udskevne af ryttergodset i Vester Lisbjerg, Hasle, Ning og Bjerre herreder. 1733 Rulle over soldater udskevne af Dronningborg rytterdistrikts gods i Galten herred og Kalø amt. 1733 Rulle over soldater udskevne af Skanderborg rytterdistrikt. 1733 Rulle over soldater udskevne af Kolding rytterdistrikt. 1733 Rulle over soldater udskevne af Lerbæk og Højgård godser, der hørte til Kolding rytterdistrikt. u.å. (ml. 1733 og 1741) Rulle over soldater udskevne af Skanderborg rytterdistrikts gods i Skanderborg amt. 1741 Reserverulle for Skanderborg rytterdistrikt. 1742 Lister over reservesoldater, der var udskevnet af Skanderborg rytterdistrikts gods i Skanderborg amt og af Højgård gods i Stjernholm amt. 1743 Liste over mænd i Skanderborg rytterdistrikt, der skulle overtages til at tage tjeneste ved garden til hest. 1764 Fortegnelse over læggerne i den del af Skanderborg rytterdistrikt, der lå i Skanderborg amt. 1764 Rulle over soldater og reservesoldater udskevne af Skanderborg rytterdistrikts gods i Skanderborg amt.
- B 5A.499 1741-1742 Ruller og lister, der vedrører enkelte gods-
 er bortset fra ryttergodserne 1 pk.
- 1741 Reserveruller for forskellige godser. 1742 Lister over de reservesoldater, der var udskevnet af forskellige godser.

- B 5A.500-500A (1772) 1774-1788 Ruller og lister enkelte godser og landmilitslægder vedkommende 2 pk.
 Listerne vedrører hovedsagelig kun godser og dele af godser, som lå i Havreballegård og Stjernholm, Skanderborg og Åkær amter.
 500 1774-1788 Embeds-, kirke-, hospitals- og universitetsgodserne samt de private godser A-M 1 pk.
 500A (1772) 1774-1788 De private godser N-Å og lægderne (især strølægder) 1 -

Søindrulleringen, landeværnet og udskrivningerne af stykkuske og heste (1689) 1700-1788.

- B 5A.501 1706-1786 Ruller og lister søindrulleringen vedkommende 1 pk.
 1706 Fortegnelser over antallet af de indrullerede og summen af udbetalinger til de indrullerede i hele det østre jyske distrikt. 1733 Fortegnelse over de herreders, sognes og øers hartkorn, som er udlagt til sølimitdistrikter i Århus og Ribe stifter. 1733 Ruller over sølimitter på Alrø, Endelave og Hjarnø. (1759) 1770-1786 Ruller og lister m.m. vedr. købstæderne i Århus stift og øerne Alrø og Endelave.
- B 5A.502 1689-1713 Ruller og lister landeværnet vedkommende.. 1 pk.
 1689 Rulle over landeværnet i Tyrsting herred. 1700 Ruller over og instrukser for bavnevagterne i Hjelm-slev herred. 1700 Liste over antallet af landeværns-mænd i sognene i Hads herred. 1710 Landeværnsmandtal for Vester Lisbjerg, Hasle og Ning herreder samt Vilhelmsborg birk. 1710 Fortegnelse over mænd i Voer herred, der havde været landmilitssoldater. Fortegnelser over landeværnsofficerer i Sabro, Framlev, Gern og Hjelm-slev herreder samt Skanderup og Ry birker. 1713 Fortegnelser over mænd i Sabro, Framlev og Gern herreder, der havde brugelige våben. Fortegnelser over antallet af landeværnsmand og våben i forskellige distrikter. 1713 Mandtal over mænd på 18-40 år, som er indsendt af præsterne i bl.a. Havreballegård, Skanderborg og Åkær amter.
- B 5A.502A 1710-1787 Ruller og lister borgervæbningen og udskrivningerne af skytter, rytterheste, stykkuske og -heste vedk. 1 pk.
 1710 Borgervæbningsmandtal for Århus. 1710 Skytter i Hads, Voer, Tyrsting, Bjerre og Hatting herreder samt Boller og Tirsbæk birker. 1710 Lægdsinddelingsruller for udskrivningen af heste af hovedgårdene i Skanderborg amt. 1743 Lister over antallet af stykkuske og -heste, der skulle leveres af de jyske købstæder, og over remonteheste, der skulle leveres af de jyske amter. 1762 Borgervæbningsmandtal for købstæderne i Århus stift. 1779 Lægdsinddelingsrulle for udskrivningen af stykkuske i Havreballegård amt. 1775-87 Rytterheste leverede af hovedgårde og præstegårde. (Lister,

der også omfatter ryttere, ligger i pakkerne med ruller og lister landmilitzen vedkommende).

Korrespondance 1695-1788.

B 5A.507-516	1695-1788	Korrespondance vedr. udskrivningsvæsenet (og dokumenter vedr. enkelte soldater og lægder)...	10 pk.
	507	1695-1710	1 pk.
	508	1713-1741	1 -
	509	1742-1752	1 -
	510	1753-1760	1 -
	511	1761-1763	1 -
	512	1764-1770	1 -
	513	1771-1776	1 -
	514	1777-1780	1 -
	515	1781-1786	1 -
	516	1787-1788	1 -

B 5C. SKANDERBORG OG ÅKÆR AMTER 1661-1799

Bortset fra nedennævnte pakke med ruller og mandtal fra tiden 1700-1710 må de to amters udskrivningsarkivalier søges i Århus stiftamts, Havreballegård og Stjernholm amters arkiv (B 5A).

B 5C.229	1700-1710	Ruller, mandtal og lister	1 pk.
	1700-01	Mandtal over alle mænd og drenge i Faurskov birk og grevskabet Frisenborg og alle mænd og drenge, der boede i ejendomme, af hvilke der svarede skat til amtstuen i Skanderborg, og som lå i Framlev, Gern, Hads, Hjelslev, Sabro og Voer herreder samt i Nim, Ry og Skanderup birker.	
	1701	Rulle over soldater udskrevne til oberst Eichsteds regiment af Skanderborg amt (Voer herred).	
	1704-09	Ruller og lister vedr. dragoner og dragonheste udskrevne af Skanderborg og Åkær amter.	
	1700-10	Landeværnsruller og -mandtal: 1700 Ruller omfattende mænd, der var 18-50 år gamle og bosatte i Framlev, Gern og Sabro herreder, Hjelslev herred, Ry birk, Skanderup birk og Åkær amt (Hads herred). (1700) Rulle over 3 landeværnskompagnier omfattende mænd, der var over 17 år gamle og boede i Voer herred og den del af Stensballegård birk, der lå i dette herred. 1710 Mandtal omfattende mænd, der var 18-50 år gamle (lejlighedsvis ældre) og boede på Faurskov gods, i grevskabet Frisenborg eller i Framlev og Gern herreder. 1710 Rulle over Stensballegård birks landeværnskompagni omfattende mænd, der var 18-54 år gamle og boede på Stensballegård og Tyrrestrup godser.	
	u.å.	Fortegnelse over brugere af gårde, bol og huse i Hads herred.	

B 6C. KOLDINGHUS AMT -1796

Udskrivninger til hæren 1741-1788.

Ruller over reservesoldater, hærafdelingernes præsentationsprotokoller og sessionslister.

B 6C.275 1742 Ruller over de udskrevne reservesoldater 1 pk.

1742 Rulle over de fra amtet præsenterede reservesoldater. 1742 Ruller over forskellige kompagniers reservesoldater. 1742 Lægdsinddelingsruller og ruller over de reservesoldater, der blev udskrevet af forskellige godser.

B 6C.276 1741-1755 og 1777 Hærafdelingernes præsentationsprotokoller og sessionslister 1 pk.

1742 Præsentationsprotokol (af- og tilgangsliste) for general Schaffalitzky de Muckadells regiment. 1741-55 Kompagnichefernes sessionslister. 1777 Sessionslister. Heri ligger også: 1743-50 Præsentationsprotokol for det første fynske regiment til hest, der var et hvervet regiment.

Reserveruller for godserne og strølægderne.

B 6C.277 1741 Reserveruller for godser og strølægder affattede i henhold til reskript af 25. august 1741 1 pk.

B 6C.278-286 1741-1763 Reserveruller for ryttergodset 9 bd.

Rullerne afsluttes som regel med en liste over det mandskab, som tjente distriktets præster eller opholdt sig på steder, der ikke hørte til noget lægd, samt det mandskab, der tjente i købstæderne eller andetsteds uden for godset.

278	1741	1	bd.
279	1743	1	-
280	1744	1	-
281	1746	1	-
282	1747	1	-
283	1752	1	-
284	1753	1	-
285	1759	1	-
286	1763	(Rullen er forsynet med stedregister)	1	-

B 6C.287 1779 Reserverulle for strølægderne 1 bd.

B 6C.288 1785 Reserverulle over selvejerbøndernes mandskab .. 1 bd.

Protokoller med blandede indførsler.

B 6C.289 1774-1783 Protokol for udskrivninger til hæren 1 bd.

1774-83 Forordninger, reskripter og resolutioner landmilitsten vedk., plakater og cirkulærer, kollegiebreve og andre breve. (Fol. 8-69, indholdsfortegnelser fol.

2 og 3). 1774-75 Specifikationer over sædegårde og præster, der skulle levere rytterheste, og heste, der skulle leveres det holstenske og det slesvigske regiment rytteri. (Fol. 9-14, 21 f. og 25 f.). 1775 Liste over soldater, der ikke var 64 tommer høje. Af- og tilgang af soldater og heste. (Fol. 33 f.). 1775 Rulle over de af amtet udskrevne ryttere og soldater. (Fol. 70-195). 1775 Rulle over ryttere og heste tildelte det holstenske regiment rytteri. (Ajourført til og med 1779). (Fol. 106-129). 1775 Rulle over soldater, der blev udskrevet til det bornholmske infanteriregiment. (Ajourført til og med 1779). (Fol. 131-169). 1775 Lægdsinddelingsrulle for udskrivningen af soldater og ryttere. (Fol. 170-223).

B 6C.290 (1780) 1784-1789 (1790) Protokol for udskrivninger til hæren 1 bd.

Register. (Fol. 2). 1784-86 Forordninger, plakater og skrivelser. (Bladene mellem nedennævnte ruller og lister). 1785 Rulle over det holstenske regiments ryttere og det slesvigske og det jyske regiments soldater. (Ajourført til og med 1790). (Fol. 4-56). 1785 Fortegnelse over de forskellige regimenters gamle og nye lægdsnumre og over lægds mændene. (Fol. 60-74). 1785 Ekstrakt af lægdsinddelingsrullen for udskrivningen af rekrutter til de gevorbne regimenter. (Fol. 92-94). 1789 Liste over rekrutter. (Fol. 127). 1780-85 Rulle over ryttere, rytterheste og soldater. (Fol. 143 ff.).

Søindrulleringen 1742-1764.

B 6C.291 1742-1754 (1764) Ruller over sølimitter 1 pk.

1742 Hovedrulle. 1745 Hovedrulle. (Ajourført til og med 1753). 1745 Den aparte rulle eller reserverullen. (Ajourført til og med 1764). 1754 Hovedrulle.

*Arkivalier, der ikke er anbragt i saggruppen
Udskrivningsvæsen.*

B 6C.6-166 Amtets almindelige korrespondance. Se specielt pakkerne med kgl. reskripter, med generalkommissariatets og andre militære kollegiers breve samt nedennævnte pakker:

B 6C.62 1739-1746 Indkomne breve ang. rytter- og landmilitssessionerne 1 pk.

Heri: Forskellige kgl. reskripter landmilitsen vedr. samt 1743 Liste over de mænd i Kolding rytterdistrikt, der skulle overtales til at tage tjeneste i garden til hest.

B 6C.72 1741-1753 Reskripter og breve landmilitsen vedk. ... 1 pk.

B 6C.110 1774-1788 Dokumenter og ruller landmilitsen ang. ... 1 pk.

1774 Lægdsinddelingsruller for forskellige godser.
 1777 Lægdsinddelingsrulle og rulle over rekrutter udskrevne til de hvervede regimenter. 1776-78 Sessionslister. 1776-78 Breve samt dokumenter vedr. enkelte soldater og lægder. 1787 Reserveruller for to strølægder samt sessionslister. 1787 Breve samt dokumenter vedr. enkelte soldater og lægder. 1788 Forskelligt fra tiden efter forordningen af 20. juni om stavnsbåndets løsning.

- B 6C.111 1779-1792 Dokumenter og ruller landmilitisen ang. ... 1 pk.
 Heri: 1779-88 Forskelligt pas og kationer vedr.
- B 6C.123-124 1774-1793 Cirkulærer til proprietærer og sognefogeder 2 pk.
- B 6C.144 1701-1789 Indkomne breve lægdsvesenet og militærtjenesten vedrørende 1 pk.

Breve samt dokumenter vedr. enkelte soldater og lægder, vognrepartitioner, marchruter, lister vedr. indkvarteringer, hø- og halmleverancer m.m. 1742 Fortegnelse over dem, der ikke havde præsenteret reservesoldater. 1743 Ekstrakt af lægdsinddelingsrulle for udskrivning til erstatning for soldater afgivne til de hvervede tropper. 1743 Liste over de ikke indrullerede i Skanderborg og Kolding rytterdistrikter, der var egnede til tjeneste ved garden til hest. 1774 Lister over de rekrutter, der var leveret forskellige hvervede regimenter. 1775 og 1776 Sessionslister. 1777 Liste over rekrutter leverede til de hvervede regimenter. 1787 Liste over sølimitter med oplysninger om næringsbrug og daglig fortjeneste. 1787 Af- og tilgangsliste.

Arkivalier i Vejle amtstuearkiv (B 18).

- B 18.205 1733-1747 Reserveruller m.m. 1 pk.
 1733-47 Sessionsplakater, cirkulærer til proprietærerne og breve. 1734, 1736-40, 1746-47 Reserveruller for samtlige strølægder samt reserveruller for enkelte lægder og godser.
- B 18.206 1775 Lægdsinddelingsruller 1 pk.

Ruller og lister i Havreballegård og Stjernholm amters arkiv, der omfatter soldater og ryttere fra Koldinghus amt.

- B 5A.491 Heri: 1733 Ruller over de private godsers soldater i det søndre jyske regiments distrikt.
- B 5A.493 Heri: 1775 Rulle over det slesvigske regiments ryttere og heste.
- B 5A.498 Heri: 1733 Ruller over soldater udskrevne af Kolding rytterdistrikt samt af Lerbæk og Højgård godser.

B 8. LUNDENÆS OG BØVLING AMTER

- B 8.1124 1783 Reserverulle over strølagdernes mandskab 1 bd.
- B 8.2-345 Amternes almindelige korrespondance. Heri breve m.m. udskrivningsvæsenet vedrørende.

Ruller i Havreballegård og Stjernholm amters arkiv, der omfatter dele af Lundenes og Bøvling amter.

- B 5A.491 Heri: 1733 Ruller over de private godsers soldater i det søndre jyske regiments distrikt.
- B 5A.493 Heri: 1775 Rulle over det slesvigske regiments ryttere og heste.

B 9. RIBE STIFTAMT OG RIBERHUS AMT

- B 9.5 ff. Amtets almindelige korrespondance. Heri breve m.m. udskrivningsvæsenet vedrørende.

Ruller i Havreballegård og Stjernholm amters arkiv, der omfatter dele af Riberhus amt.

- B 5A.491 Heri: 1733 Ruller over de private godsers soldater i det søndre jyske regiments distrikt.
- B 5A.493 Heri: 1775 Rulle over det slesvigske regiments ryttere og heste.

ARKIVALIER VEDR. BORGERVÆBNINGEN OG SØINDRULLERINGEN I KØBSTÆDERNE

I Ålborg stiftamts arkiv (B OD) og i Århus stiftamts arkiv (B 5A) ligger der tre pakker, som indeholder arkivalier vedrørende borgervæbningen og søindrulleringen i de to stifters købstæder:

- B OD.592 1733-1792 Ruller og lister søindrulleringen vedk.
Se nærmere s. 30.
- B 5A.501 1706-1786 Ruller og lister søindrulleringen vedk.
Se nærmere s. 40.
- B 5A.502A 1710-1787 Ruller og lister borgervæbningen m.m. vedk.
Se nærmere s. 40.

I det følgende gives der en oversigt over de borgervæbnings- og søindrulleringsarkivalier, som ligger i rådstuearkiverne. Det bemærkes, at kun de pakker og læg er gennemgået, om hvilke det fremgår af registraturerne, at de indeholder arkivalier borgervæbningen og søindrulleringen vedkomme-

Hobro rådstuearkiv.

- D 11.80 1727-1855 Diverse dokumenter vedr. mandtal, folketælling og borgervæbning. Heri: 1732 Borgervæbningsmandtal.
- D 11.97 1658-1772 og 1803-1853 Dokumenter vedr. militærvæsen. Heri: 1706, 1709-10 og 1725 Lister over de på søsessionerne i Hobro indrullerede. 1745-46 Ekstrakt af søsessionernes forhandlinger.

Randers rådstuearkiv.

- D 21.355 1733-1787 Diverse dokumenter borgervæbningen vedk... 1 pk.
1710 og 1748 Artikler for Århus bys borgervæbning.
1734 og 1749 Artikler for Randers bys borgervæbning.
1762 Fortegnelser over borgere i Randers, som kunne møde under gevær til fods eller til hest. 1787 Artikler for Randers bys borgervæbning. 1787 Rulle over borgervæbningen. 1733-1767 Korrespondance.

Ribe rådstuearkiv.

- D 22.282 1657-1824 Borgervæbningsssager. Heri: 1700 Borgervæbningsrulle.

Ringkøbing rådstuearkiv.

- D 23.69 1624-1777 Landeværnsmandtaller. Heri: 1700 Forskellige borgervæbningsruller og -mandtal. 1709 Borgervæbningsmandtal. 1710 Mandtal over borgersønner og tjenestekarle, der skulle indrulleres i borgervæbningen.

Varde rådstuearkiv.

- D 31.95 1519-1868 Diverse dokumenter. Heri: 1700 Borgervæbningsruller.

Viborg rådstuearkiv.

- D 33.362 1700 Rulle over kaptajn Lars Berings borgerkompagni . 1 pk.

Ålborg rådstuearkiv.

- D 1.463 1706-1759 Militærvæsen og foranstaltninger i anledning af krig. Heri: 1706 Fortegnelse over det på søsessionerne i Ålborg indrullerede mandskab.

Århus rådstuearkiv.

- D 2.327 1733-1853 Diverse dokumenter. Heri: 1770 Fortegnelser over dem, der var indført i hovedrullen og i ekstrarullen på søsessionerne i Århus. Liste over de i ekstrarullen indførte skippere.
- D 21.355 Heri: 1710 og 1748 Artikler for Århus bys borgervæbning.

*GODSARKIVERNES UDSKRIVNINGSSARKIVALIER SAMT RULLER OG LISTER,
SOM VEDRØRER ENKELTE GODSER, MEN LIGGER I ANDRE ARKIVER*

For godsernes vedkommende medtager oversigten:

(1) de arkivalier, der ligger i de respektive godsarkiver, og som i registraturerne er beskrevet som udskrivningsarkivalier. (Pakker og læg, der kun er betegnet som diverse dokumenter el.lign., er ikke gennemgået).

(2) de ruller og lister, der ligger i amternes og amtstuernes arkiver, og som hver især kun vedrører et enkelt gods' lægder og mandskab.

(3) de fortegnelser over forskellige godsers reservemandskab, der er indført i landstingets skøde- og panteprotokoller og i herredstingenes auktionsprotokoller, og som arkivar A. Køcher citerer i tilskrifter til sit håndeksemplar af O. M. Hofman-Bang: Jens Sørensen og Maren Nielsdatter.

Efter de private godsers navne anføres til orientering de herreder, hvori deres hovedgårde (eller største parten af deres ejendomme) var beliggende. De, der har brug for at vide, i hvilke sogne og byer godsernes ejendomme lå, henvises til Hofman-Bangs ovenfor omtalte bog og til det af Landsarkivet udarbejdede sogneregister til denne bog. Hofman-Bangs bog er imidlertid udarbejdet på grundlag af de bevarede skifteprotokoller. Man kan derfor ikke være sikker på, at den medtager alle de byer, i hvilke godserne havde ejendomme. Det må i øvrigt erindres, at der i de forskellige godsarkiver ligger en del udskrivningsarkivalier, som også vedrører andre godser, specielt dem, der havde anparter i de samme lægder som de pågældende godser. Til gengæld er der mange ruller og lister, som kun medtager godsernes mandskab i et enkelt amt eller i en enkelt hærafdelings distrikt.

STATSGODSERNE, KIRKE-, EMBEDS-, SKOLE- OG HOSPITALSGODSERNE

RYTTERGODSERNE

*Det tredje jyske rytterregiments gods,
Det nordjyske distrikt 1680-1716.*

GRyt 2.5 1707-1710 Lægdsruller, inddeling til rytter- og dragonhestes holdelse m.m. Heri: 1708 og 1709 Reserveruller for godset i Dueholm, Ørum og Vestervig amter. 1710 Lægdsinddelingsrulle og reserverulle for godset i de samme amter.

B 1A.183 Heri: 1704 Lægdsinddelingsrulle og rulle over de dragoner, der var udskrevet af godset i Dueholm, Ørum og Vestervig amter. 1710 Fortegnelse over de karle fra godset i ovennævnte amter, der mødte på sessionen, og over dem, der blev udskrevet i henhold til forordningen af 29. marts.

*Det femte jyske rytterregiments gods, Dronningborg
rytterdistrikt 1680-1716.*

GRyt 3.3 1682-1715 Forskellige arkivalier sagligt ordnede. Heri u.å. Indlæg i sag mod borttrømt dragon.

B 5A.498 Heri: 1705 Specifikation over dragoner udskrevne af ryttergodset i bl.a. Vester Lisbjerg og Hasle herreder.

*Det fjerde jyske rytterregiments gods, Skanderborg
rytterdistrikt 1680-1716.*

GRyt 4.16 Heri: 1706-1712 Breve og dokumenter dragontjenesten vedk.

B 5A.498 Heri: 1705 Specifikation over dragoner udskrevne af ryttergodset i bl.a. Ning og Bjerre herreder.

B 5C.229 Heri: 1704-1709 Ruller og lister vedr. dragoner og dragonheste udskrevne af Skanderborg og Åkær amter.

*Det andet jyske rytterregiments gods, Koldinghus
rytterdistrikt 1680-1716.*

GRyt 5.15 1703 og 1705-1708 Reserveruller.

Dronningborg rytterdistrikt 1717-1765.

B 5A.498 Heri: 1733 Rulle over de soldater, der blev udskrevet af distriktets gods i Galten herred og Kalø amt.

Skanderborg rytterdistrikt 1717-1767.

GRyt 8.37 Heri: 1718-1728 Rømninger og trætter om værnepligtige karle.

B 5A.498 Heri: 1733 Rulle over soldater udskrevne af godset i Skanderborg og Silkeborg amter. u.å. (mellem 1733 og 1741) Rulle over de soldater, der var udskrevet af godset i Skanderborg amt. 1741 Reserverulle. 1742 Liste over de reservesoldater, der var udskrevet af godset i Skanderborg amt. 1743 Liste over mænd i distriktet, der egnede sig til tjeneste i garden til hest. 1764 Fortegnelse over lægderne i Skanderborg amt. 1764 Rulle over soldater og reservesoldater udskrevne af godset i Skanderborg amt.

Koldinghus rytterdistrikt 1717-1765.

GRyt 9.51 1720-1755 og u.å. Dragon- og landmilitstjenesten ... 1 pk.
1728 og 1729 Regnskaber for march- og udredningspenge. Fortegnelse over dem, der 1743 og 1747-52 havde fået frihedspas eller tilladelse til midlertidigt at forlade distriktet. 1742-55 Kautitioner for sådanne værnepligtige. 1720-43 og u.å. Forskelligt dragonerne og landmilitsten vedk.

- B 6C.277 Heri: 1741 Reserverulle affattet i henhold til reskript af 25. august dette år.
- B 6C.278-286 1741-1763 Reserveruller 9 bd.
 De fleste ruller afsluttes med en liste over det mand-
 skab, som tjente distriktets præster eller opholdt sig
 på steder, der ikke hørte til noget lægd, samt over
 det mandskab, der tjente i købstæderne eller andetsteds
 uden for godset.
278	1741		1	bd.
279	1743		1	-
280	1744		1	-
281	1746		1	-
282	1747		1	-
283	1752		1	-
284	1753		1	-
285	1759		1	-
286	1763		1	-
- B 5A.498 Heri: 1733 Ruller over soldater udskrevne af Kolding-
 hus rytterdistrikt og af Lerbæk og Højgård godser, der
 hørte til distriktet.
- B 6C.275 Heri: 1742 Ekstrakt af lægdsinddelingsrulle. 1742 Rul-
 le over reservesoldaterne.
- B 6C.62 og B 6C.144 I begge pakker: 1743 Liste over mænd i distriktet, der
 egnede sig til tjeneste i garden til hest.

BISPER, PRÆSTER OG KIRKER

Viborg stifts bispeembede.

- C 2.136 1642-1793 Diverse dokumenter. Heri: 1757 Repartition af
 lægderne i Skivehus og Hald amter for udskrivningen af
 en karl af 280 td. hartkorn eller 7 landmilitslægder.
- Århus stifts bispeembede.*
- C 3.1535 1742-1789 Reserveruller m.m. Heri: 1742-61, 1764, 1768-
 70, 1772-84, 1786-88 Reserveruller. 1774 Lægdsinddelings-
 rulle. 1779 Fortegnelse over ejendomme, der udgjorde et
 strølgæd. 1774-76, 1780-81 og 1788 Lister over udskrev-
 ne soldater, af- og tilgangslistes. 1772-88 Reskripter,
 sessionsplakater, skrivelser og dokumenter enkelte sol-
 dater og værnepligtige vedk.
- B 5A.499 Heri: 1742 Rulle over reservesoldaterne.
- B 5A.500 Heri: 1776-1785 og u.å. Af- og tilgangslistes.
- Århus stiftsprovsti.*
- B 5A.500 Heri: 1774 Liste over det til indrullering præsen-
 rede mandskab. 1778-80 Af- og tilgangslistes.

Århus domsogns øverste kapellan.

- B 5A.500 Heri: 1774 Liste over det til indrullering præsenterede mandskab. 1785-86 Af- og tilgangslister.

Århus domsogns nederste kapellan.

- B 5A.499 Heri: 1742 Rulle over reservesoldaterne.
- B 5A.500 Heri: 1774 Godsets soldater. 1778 Af- og tilgangsliste.

Århus Vor Frue kapellan og hospitalspræsten.

- C 361A.3 1742-1840 Diverse dokumenter. Heri: 1751-52, 1756-58, 1760, 1774-82, 1784 Reserveruller. 1764 og 1774 Lægdsinddelingsruller. 1780 Lægdsinddelings- og reserve- rulle for et strølagd. 1774-84 Pas og skrivelser.
- B 5A.500 Heri: 1779-85 Af- og tilgangslister.

Randlev sognekald.

- B 5A.500 Heri: 1774 Liste over det til indrullering præsenterede mandskab. 1781 Af- og tilgangsliste.

Århus domkirke.

- C 617.37 1733-1786 Lægdsruller 1 pk.
Så medtaget af fugt og svamp, at en registrering af dens indhold ikke kan foretages.
- B 5A.500 Heri: 1774 Liste over det til indrullering præsenterede mandskab. 1782-87 Af- og tilgangslister. 1787 Liste over rekrutter.

Ribe domkirke.

- C 630.44 1739-1790 Reserveruller m.m. Heri: 1737, 1764, 1768-74, 1776-86 Reserveruller. - 1758 Fortegnelse over ejendomme, der udgjorde et strølagd. 1764 Lægdsinddelingsruller og ruller over de udskrevne soldater. 1767 Lægdsinddelingsrulle for et rekrutlagd. 1774 Lægdsinddelingsrulle og rulle over de udskrevne soldater. 1777 Ekstrakt af lægdsinddelingsrulle for et rekrutlagd. 1777-79 (81) Beregning af og regnskab for den løn, der tilkom en rekrut. 1782 Af- og tilgangslister. 1782 Lægdsmandenes og soldaternes navne på domkirkens, stiftsprovstiets og doktoratets gods. 1783 Jordebog over domkirkens gods. 1785 Fortegnelse over forskellige lægders gamle og nye numre. 1787 Lægdsinddelingsrulle for et rekrutlagd. - 1733-87 Reskripter, sessionsplakater, skrivelser og dokumenter enkelte soldater og værnepligtige vedr.

UNIVERSITETET OG LATINSKOLERNE

Københavns universitet.

- B 5A.499 Heri: 1742 Rulle over reservesoldaterne.
- B 5A.500 Heri: 1774 Liste over det til indrullering præsenterede mandskab. 1779 Af- og tilgangsliste.

Viborg katedralskole.

- C 634.93 1742-1814 Dokumenter vedr. lægdsvæsenet. Heri: 1768-79, 1781-84, 1786-88 Reserveruller for rektoratets gods. 1745, 1747-62, 1764, 1768-73, 1775-84, 1786-88 Reserveruller for konrektoratets gods. 1764, 1768 og 1774 Inddelingsruller for landmilitslægderne på rektoratets og konrektoratets gods. 1767 og 1785 Inddelingsruller for rekrutlægger, der omfattede rektoratets og konrektoratets gods. 1742-86 Skrivelser og dokumenter vedr. enkelte soldater og værnepligtige.

Århus katedralskole.

- B 5A.500 Heri: 1774 Lister over mandskab præsenteret til indrullering af rektoratets og konrektoratets gods. 1779 og 1783 Af- og tilgangslistes for konrektoratets gods.

HOSPITALERNE

Randers hospital.

- C 651.438 1778-1789 Reserveruller m.m. Heri: 1778-84, 1786-88 Reserveruller. 1774 Lægdsinddelingsrulle.

Støvringgård Kloster.

- C 651A.228 1739-1776 Lægdsruller 1 pk.
1739-62, 1764, 1768-76 Reserveruller. 1742 Lægdsinddelingsrulle, rulle over de udskrevne soldater (ikke reservesoldaterne) og reserverulle. 1764 Lægdsinddelingsrulle og rulle over de udskrevne soldater og reservesoldater. 1765 Udtog af lægdsinddelingsrulle for gods i Støvring og Nørhald herreder, der ikke tilhørte klosteret. 1768 og 1774 Lægdsinddelingsruller. 1765 Fortegnelse over de udskrevne soldater.
- C 651A.229 1777-1792 Lægdsruller. Heri: 1777-84, 1786-88 Reserveruller. 1786 Inddelingsrulle for landmilitslægderne. 1767 el. 1768 og 1787 Inddelingsruller for rekrutlægger.
- C 651A.235 1739-1784 Indrulleringsbeviser 1 pk.

Århus hospital.

- B 5A.499 Heri: 1742 Ruller over reservesoldaterne.

- B 5A.500 Heri: 1774 Liste over mandskab præsenteret til indrullering. 1776, 1779 og 1787 Af- og tilgangslister.

Hansted hospital.

- C 652A.155 1742-1803 Reserveruller m.m. Heri: 1744, 1746-48, 1753-59, 1773-74, 1776-79, 1781, 1787 Reserveruller. 1775 Fortegnelse over to lægders reservemandskab. - 1742 Lægdsinddelingsrulle og rulle over de udskrevne soldater og reservesoldater. (Soldaterrullen er ajourført til og med 1760). 1764-65 Lægdsrepartition, lægdsinddelingsruller og ruller over de udskrevne soldater og reservesoldater. 1774 Lægdsinddelingsrulle og rulle over de udskrevne soldater. 1767-68, 1772 og 1785 Ekstrakter af inddelingsruller for rekrutlægder. 1782 Liste over det til udskrivning tjenlige mandskab. 1786-87 Af- og tilgangslister. - 1744-87 Reskripter, sessionsresolutioner, skrivelser og dokumenter vedr. enkelte soldater og værnepligtige.
- B 5A.499 Heri: 1741 Reserverulle. 1742 Ruller over reservesoldaterne.
- B 5A.500 Heri: 1774 Liste over det til indrullering præsenterede mandskab. 1777-87 Af- og tilgangslister. 1787 Liste over rekrutter.

Horsens hospital.

- C 653.79 1733-1788 Reserveruller m.m. 1 pk.
- 1733 Lægdsinddelings- og reserverulle for et lægd i Stjernholm amt. 1733, 1737, 1739-42, 1744-46, 1748-62, 1764, 1768-75, 1777-84, 1786-88 Reserveruller for hospitalets gods i forskellige amter. - 1733 Fortegnelse over gods, der hørte til tre strølægder. 1742 Repartition af reservelægder på godserne i Havreballegård og Stjernholm amter. 1742 Lægdsinddelingsrulle og rulle over de udskrevne soldater og reservesoldater. 1742-58 og u.å. Fortegnelser over de ejendomme, der udgjorde forskellige lægder. 1764 Lægdsinddelingsrulle. 1768 Lægdsinddelingsrulle og rulle over de udskrevne landsoldater. 1774 Lægdsinddelingsrulle og rulle over de udskrevne soldater. (Soldaterrullen er ajourført til 1785). 1775-79 Fortegnelser over de ejendomme, der udgjorde to lægder. 1762-65 Beregninger af og kvitteringer for betalingen for den rekrut, hospitalet havde leveret for 4 lægder (160 td. hartkorn). 1767-68 Godsfortegnelser inddelingen i rekrutlægder vedk. - 1742-69 Breve og plakater.
- B 5A.499 Heri: 1741 Reserverulle. 1742 Rulle over reservesoldaterne.
- B 6C.110 Heri: 1774 Lægdsinddelingsrulle.
- B 5A.500 Heri: 1774 Liste over det til indrullering præsenterede mandskab. 1781-86 Af- og tilgangslister.

Kolding.hospital.

- B 18.205 Heri: 1734, 1736-40, 1746-47 Reserveruller for hospitalets gods i Almind.
- B 6C.110 Heri: 1774 Lægdsinddelingsrulle.

Estvadgård Kloster.

- C 656A.51 1741-1808 Reserveruller og andre sager vedr. militærvæsenet. Heri: 1753-61, 1763-64, 1768-84, 1786-88 Reserveruller. - 1733-88 Kirkebogsudskrifter reservemandskabet vedk. 1742 Lægdsinddelingsrulle og rulle over de udskrevne soldater og reservesoldater. (Soldaterrullen er ajourført til og med 1762). 1755 Fortegnelse over de ejendomme, der udgjorde et lægd. 1762 Udskrivningen af heste vedk. 1764 Lægdsinddelingsruller og ruller over de udskrevne soldater og reservesoldater. (En af soldaterrullerne er ajourført til og med 1771). 1767 Lægdsinddelingsrulle og rulle over de udskrevne soldater. (Soldaterrullen er ajourført til og med 1771). 1767 (Ekstrakt af) inddelingsrulle for et rekrutlægd. 1769 Inddelingsrulle for en del af et rekrutlægd. 1774 Lægdsinddelingsrulle og rulle over de udskrevne soldater. (Soldaterrullen er ajourført til 1785). 1785 Fortegnelse over lægdernes gamle og nye numre. 1785 Ekstrakter af inddelingsrulle for en del af et rekrutlægd. 1785 Af- og tilgangsliste. - 1762-85 Plakater og skrivelser.

Varde hospital.

- C 657.20 1764-1790 Reserveruller og lægdsvæsen. Heri: 1764-86 Reserveruller og fortegnelser over reservemandskab. - 1764-65 og 1771 Fortegnelser over ejendomme, der udgjorde et lægd og beregninger af deres andele af soldatens løn. 1774 Lægdsinddelingsrulle og rulle over de udskrevne soldater. 1774 Fortegnelse over de ejendomme, der udgjorde to lægder. 1767-86 Inddelingsruller for rekrutlægder og beregninger af ejendommenes andele af rekruttens løn. 1774 Fortegnelse over godsets soldater. 1781 Af- og tilgangsliste. - 1767-86 Forordninger, plakater, skrivelser og dokumenter vedr. enkelte soldater og værnepligtige.

DE PRIVATE GODSER

GODSER, DER HAR NAVN EFTER HOVEDGÅRDE

Aggersbøl (Nørvang herred).

- B 6C.277 Heri: 1741 Reserverulle.
- B 6C.275 Heri: 1742 Ekstrakt af lægdsinddelingsrulle og rulle over reservesoldaterne.

- B 6C.110 Heri: 1774 Lægdsinddelingsrulle.
- B 5A.500 Heri: 1775 Mandskab præsenteret til indrullering. 1786 Af- og tilgangsliste.
- Alsted* (Nørvang herred). Se også Stougård.
- B 6C.110 Heri: 1774 Lægdsinddelingsrulle.
- Asdal* (Vennebjerg herred).
- B OD.582 Heri: 1775 Fortegnelse over godsets ryttere.
- Baggesvogn* (Vennebjerg herred).
- B OD.582 Heri: 1775 Fortegnelse over godsets ryttere.
- Bangsbo* (Horns herred).
- B OD.582 Heri: 1775 Fortegnelse over godsets ryttere.
- Barritskov* (Bjerre herred).
- B 5A.499 Heri: 1742 Rulle over reservesoldaterne.
- B 5A.500 Heri: 1775 Mandskab præsenteret til indrullering. 1777 Forskellige af- og tilgangslistes.
- Benzon*, tidligere SKEEL, nu SOSTRUP (Djurs Nørre herred).
- G 280 1746-1774 Reserveruller for Skeel, Skærvad, Ørbækgård og Østergård godser 1 pk.
1746, 1748-49 og 1752-53 Reserveruller for Skeel og Østergård godser. 1754-58 Reserveruller for Skeel gods. 1751-52, 1754 og 1756 Reserveruller for Skærvad og Ørbækgård godser. 1759-61, 1763-64, 1768, 1770-74 Reserveruller for Skeel, Skærvad og Ørbækgård godser.
- G 280 1775-1784 og 1786-1788 Reserveruller for Skeel, Skærvad og Ørbækgård godser 1 pk.
- G 280 1764-1788 Lister og andre ruller end reserveruller, forordninger og reskripter, plakater og cirkulærer, korrespondance og dokumenter enkelte soldater vedk. 1 pk.
1764 Rulle over de udskrevne soldater og deres reserver i hele Kalø amt. 1767-68 Ekstrakter af lægdsinddelingsruller for de rekrutlægger, i hvilke grevskabet Skeel havde gods; fortegnelse over rekrutterne 1767-72. 1771 Specifikation over grevskabet Skeels ejendomme i byer, der også havde andre lodsejere; liste over antallet af reservemandskab. 1774 Specifikationer over grevskabets hovedgårde og præstegårde. 1774 Lægdsinddelingsruller over grevskabet Skeels gods i Kalø amt. 1774 Rulle over de soldater

og ryttere, der blev udskrevet af grevskabet Skeel. (Rullen er ajourført til og med 1788). 1775 Rulle over det jyske og det holstenske regiments soldater i hele Kalø amt. 1775 Specifikation over det slesvigske regiment rytteris heste. 1776 Liste over grevskabets ryttere og deres heste. 1777 Ekstrakt af lægdsinddelingsrulle for grevskabet Skeels og Østergård gods' rekrutlægder. 1779 Specifikation over de ejendomme, der hørte til et strøllæg, i hvilket grevskabet havde gods. 1778-80 Mangler ved rytternes mundering m.m. 1781 Liste over antallet af grevskabets soldater, ryttere og rekrutter. 1782 Liste over de soldater i hele Kalø amt, som det holstenske infanteriregiment skulle afgive til livgarden. 1785 Lægdsinddelingsrulle for Skeel, Skærvad og Ørbækgård godsers rekrutlægder og smålægder. 1785 Ekstrakt af lægdsinddelingsrulle for rekrutlægder i Kalø amt. 1785 Fortegnelse over lægdernes gamle og nye numre. 1777-88 Af- og tilgangslistor. u.å. Lægdseddell og reserverulle for et strøllæg.
1771-86 Forordninger og reskripter, plakater og cirkulærer.
1767-88 Korrespondance og dokumenter enkelte soldater vedk.

Bidstrup (Houlbjerg herred).

- G 240.87 1732-1910 Forskelligt V. Heri: 1774-75 Rulle over de soldater og ryttere, der blev udskrevet af Bidstrup gods i Hald, Dronningborg, Kalø, Havreballegård og Skanderborg amter.
- B 5A.500 Heri: 1774 Tre lister over indrullerede soldater. 1778-87 Af- og tilgangslistor.

Bjerre (Vrads herred).

- B 5A.499 Heri: 1742 Rulle over reservesoldaterne.
- B 5A.500 Heri: 1775 Mandskab præsenteret til indrullering. 1776-88 Af- og tilgangslistor.

Boller og Møgelkær (Bjerre herred).

- B 5A.499 Heri: 1742 Rulle over reservesoldaterne.
- B 5A.500 Heri: 1775-88 og u.å. Af- og tilgangslistor. 1787 Liste over afleverede rekrutter.

Brandbjerg (Tørrild herred).

- G 393.4 1780 Reserverulle.
- B 6C.277 Heri: 1741 Reserverulle.

- B 6C.275 Heri: 1742 Ekstrakt af lægdsinddelingsrulle. 1742 Rulle over reservesoldaterne.
- B 6C.110 Heri: 1774 Lægdsinddelingsrulle.
- Brandholm* (Nørvang herred) m.fl. godser.
- B 6C.277 Heri: 1741 Reserverulle for Brandholm gods samt Rasmus Nielsens og krigsråd Langballes strøgods.
- B 6C.110 Heri: 1774 Lægdsinddelingsrulle.
- Bygholm* (Hatting herred).
- G 376.57 1777-1851 Dokumenter vedr. lægdsvæsenet. Heri: 1777 Pas for en karl.
- G 376.61 1742-1887 Forskellige sager II. Heri: 1775-87 Forskelligt vedr. rytterheste (og rytternes mundering).
- B 6C.277 Heri: 1741 Reserverulle for et strølæg.
- B 5A.499 Heri: 1742 Rulle over reservesoldaterne.
- B 5A.500 Heri: 1775-88 Af- og tilgangslistes.
- Bækmark* (Skodborg herred).
- B 77B.249 1754-1803 Skodborg-Vandfuld herreders auktionsprotokol. Fol. 26: Fortegnelse over godsets reservemandskab 1758.
- Børglum Kloster* (Børglum herred).
- G 35.67 1769-1836 Korrespondance m.m. vedr. lægdsvæsenet. Heri: 1769 Reserverulle. 1762 To breve.
- Clausholm*. Se Klausholm.
- Constantinsborg*. Se Konstantinsborg.
- Damsgård* (Mors Sønder herred).
- B 1A.183 Heri: 1780 Fortegnelse over de indrullerede landsoldater og ryttere.
- Donneruplund* (Nørvang herred).
- B 6C.277 Heri: 1741 Reserverulle.
- B 6C.275 Heri: 1742 Ekstrakt af lægdsinddelingsrulle. 1742 Rulle over reservesoldaterne.
- B 6C.110 Heri: 1774 Lægdsinddelingsrulle.

Dronninglund og Dronninggård (Dronninglund herred).

G 21.20 1753 Reserverulle for Dronninglund, Dronninggård og Hals Ladegård godser 1 pk.

B OD.582 Heri: 1774 Liste over de til de gevorbne regimentter afgivne rekrutter.

Dueholm (Mors Sønder herred).

B 1A.183 Heri: 1776-87 Af- og tilgangslister.

Dybvad (Hads herred). Se også Åkær.

B 5A.499 Heri: 1741 Reserverulle. 1742 Ruller over reservesoldater fra Dybvad gods (og møller Vissings enkes gods).

Eget (Horns herred).

B OD.582 Heri: 1775 Fortegnelse over godsets ryttere.

Ellinggård (Horns herred).

B OD.582 Heri: 1775 Fortegnelse over godsets ryttere.

Engelsholm og Keldkær (Tørrild herred).

B 6C.277 Heri: 1741 Reserverulle.

B 6C.275 Heri: 1742 Ekstrakt af lægdsinddelingsrulle. 1742 Rulle over reservesoldaterne.

B 6C.110 Heri: 1774 Lægdsinddelingsrulle.

Eskær (Horns herred).

B OD.582 Heri: 1775 Fortegnelse over godsets ryttere.

B 24.704 1772-1776 Landstingets skøde- og panteprotokol. Fol. 223: Fortegnelse over godsets reservemandskab 1771.

Eskær (Salling Nørre herred).

B 24.708 1779-1786 Landstingets skøde- og panteprotokol. Fol. 464v: Fortegnelse over godsets reservemandskab 1781.

Faddersbøl (Hundborg herred).

B 1A.183 Heri: 1786-87 Af- og tilgangslister.

Faurskov (Sabro herred).

B 5C.229 Heri: 1700 og 1710 Landeværnsmandtal.

- B 5A.499 Heri: 1742 Rulle over reservesoldaterne.
- B 5A.500 Heri: 1779-83 Af- og tilgangslister.
- Frisenborg* (Gern herred) og *Vedelslund* (Framlev herred).
- B 5C.229 Heri: 1700 og 1710 Landeværnsmandtal for grevskabet Frisenborg.
- B 5A.499 Heri: 1742 Ruller over grevskabet Frisenborgs reserve-soldater.
- B 5A.500 Heri: 1774 Mandskab fra grevskabet Frisenborg og Vedelslund gods, der blev præsenteret til indrullering. 1776-87 Af- og tilgangslister for grevskabet Frisenborg og Vedelslund gods. 1785 og 1787 Rekrutter udskrevne af Frisenborg gods.
- Frisendal* (Houlbjerg herred).
- B 5A.500 Heri: 1774 Liste over mandskab præsenteret til indrullering.
- Frøslevgård* (Mors Sønder herred).
- B 1A.183 Heri: 1776 Af- og tilgangsliste.
- Fuglsig* (Vennebjerg herred).
- B OD.582 Heri: 1775 Fortegnelse over godsets ryttere.
- Fussingø* (Sønderlyng herred).
- G 218.106 1706-1890 Korrespondance vedr. lægdsvæsenet. Heri: 1706 En soldats klage til sessionen og dennes resolution.
- Fårupgård* (Tørrild herred).
- B 6C.110 Heri: 1774 Lægdsinddelingsrulle.
- Gammel Estrup* (Sønderhald herred).
- G 269.83 1712-1844 Forskellige sager. Heri: 1712-13 Forskelligt vedr. soldater udskrevne fra Gl. Estrup og andre gods-er. 1719 Sessionsresolution m.m. vedr. lægdsinddelingen til kompletteringsudskrivningen 1718. 1747 Aftale vedr. karle fra Østergård gods, der tog ophold på Mejlgård gods og omvendt. 1758 Fortegnelse over soldater fra Ulstrup, Skern og Karmark godser. 1767 Udtog af forordningen om udskrivning af rekrutter. Ekstrakt af lægdsinddelingsrullen for de rekrutlægder, i hvilke Gl. Estrup havde gods. 1774 Liste over stamhusets indrullerede soldater. 1777 Afskedspas for en soldat. u.å. Fortegnelse over virkelige soldater og reservesoldater

for stamhusets gods. u.å. Specifikation over de bedste karle fra Estrup gods, der står ved landmilitsen.

Grundet (og Højgård) (Nørvang herred).

- B 6C.277 Heri: 1741 Reserverulle.
- B 6C.275 Heri: 1742 Ekstrakt af lægdsinddelingsrulle. 1742 Rulle over reservesoldaterne.
- B 6C.110 Heri: 1774 Lægdsinddelingsrulle.

Hald (Nørlyng herred).

- B 5A.500 Heri: 1780 Af- og tilgangsliste for gods i Skanderborg amt.

Hammergård (Vrads herred).

- B 6C.277 Heri: 1741 Reserverulle.

Haraldskær (Tørrild herred).

- B 6C.277 Heri: 1741 Reserverulle.
- B 6C.275 Heri: 1742 Ekstrakt af lægdsinddelingsrulle. 1742 Rulle over reservesoldaterne.
- B 6C.110 Heri: 1774 Lægdsinddelingsrulle.

Haraldslund (Vester Lisbjerg herred).

- B 5A.499 Heri: 1742 Rulle over reservesoldaterne.
- B 5A.500 Heri: 1774 Liste over mandskab præsenteret til indrulering. 1776-86 og u.å. Af- og tilgangslistes.

Hastrup (Nørvang herred).

- B 6C.277 Heri: 1741 Reserverulle.
- B 6C.275 Heri: 1742 Ekstrakt af lægdsinddelingsrulle. 1742 Rulle over reservemandskabet.
- B 6C.110 Heri: 1774 Lægdsinddelingsrulle.

Helligkildegård (Refs herred).

- B 1A.183 Heri: 1781-87 Af- og tilgangslistes.

Hermingholm (Hammerum herred).

- G 428.4 1745-78 og 1849 Forskellige sager. Heri: 1764 el. senere Reserverulle. 1777-78 Lægdsinddelingsruller,

ekstrakt af lægdsinddelingsrulle, breve og dokumenter udskrivningen af rekrutter til de hvervede regimentter vedk.

Herschendsgave (Hjelmslev herred).

- B 5A.500 Heri: 1774 Liste over mandskab præsenteret til indrul-
lering. 1778-87 Af- og tilgangslister.

Hessel (Gislum herred).

- B 48C.231 1742-1791 Rinds-Gislum herreders auktionsprotokol. Fol.
399: Fortegnelse over godsets reservemandskab 1775.

Hesselmed (Vester Horne herred).

- G 459.33 1749-1874 Sandflugt og klitbeplantning. Heri: 1786-89
Syn på rytterheste, som skulle afleveres til hæren.

Hevringholm (Sønderhald herred).

- G 270.9 1685-1794 Forskellige sager. Heri: 1774 Lægdsinddelings-
ruller for Hevringholm og Tustrup godser. 1777 Liste o-
ver Hevringholm og Tustrup godsers soldater og ryttere.
(Listen er ajourført til og med 1783).
- B 24.708 1779-1786 Landstingets skøde- og panteprotokol. Fol.
819: Fortegnelse over reservemandskab på gods i Vivild
by, som ejeren af Hevringholm solgte 1784.

Holbækgaard (Rougsø herred). Se også Stenalt.

- G 267.5 1656-1850 Forskellige sager. Heri: 1724 Reserverulle
og specifikation over mandskab, der skal indføres i re-
serverullen.

Hovedgaard (Voer herred).

- B 5A.500 Heri: 1777-81 Af- og tilgangslister. 1777 Liste over
rekrutter.

Hvolgaard (Nørvang herred).

- B 6C.277 Heri: 1741 Reserveruller.
- B 6C.275 Heri: 1742 Ekstrakt af lægdsinddelingsrulle. 1742 Rul-
le over reservesoldaterne.
- B 6C.110 Heri: 1774 Lægdsinddelingsrulle.
- B 5A.500 Heri: 1774 Liste over mandskab præsenteret til indrul-
lering.

Høgholt (Horns herred) og *Bøgsted* (Vennebjerg herred).

B OD.582 Heri: 1775 Fortegnelse over de to godsers ryttere.

Højris (Mors Sønder herred).

B 1A.183 Heri: 1787 Afgangsliste.

Irup (Hassing herred).

B 1A.183 Heri: 1786-87 Af- og tilgangslister.

Jensgård (Bjerre herred).

B 5A.499 Heri: 1742 Rulle over reservesoldaterne.

B 5A.500 Heri: 1775-88 Af- og tilgangslister.

Juellingesholm (Nørvang herred).

B 18.205 Heri: 1734 Reserverulle.

B 6C.277 Heri: 1741 Reserverulle.

B 6C.275 Heri: 1742 Ekstrakt af lægdsinddelingsrulle. 1742 Rulle over reservesoldaterne.

Jungetgård (Salling Nørre herred).

B 24.708 1779-1786 Landstingets skøde- og panteprotokol. Fol. 478v: Fortegnelse over godsets reservemandskab 1781.

Kalbygård (Gern herred).

B 5A.500 Heri: 1774 Liste over mandskab præsenteret til indrul-
lering. 1778-84 Af- og tilgangslister.

Keldkær (Tørrild herred). Se også Engelsholm.

B 6C.110 Heri: 1774 Lægdsinddelingsrulle.

Kellerup (Onsild herred).

G 246.16 1696-1886 Forskelligt. Heri: 1706 Reskript ang. und-
vegen karl. 1778-84 Indrulleringspas. 1786 Amtmandens
resolution ang. udkrevne soldaters tjeneste. 1788
Reserverulle.

Klausholm (Dronninglund herred).

B 24.708 1779-1786 Landstingets skøde- og panteprotokol. Fol.
658v: Fortegnelse over godsets reservemandskab 1783.

Klausholm (Galten herred).

- G 263.417 1733-1788 Lægdsruller med bilag. Heri: 1733-40, 1742, 1744-61, 1781, 1783-84, 1786-88 Reserveruller. 1733 Ruller over de udskrevne soldater og reservemandskabet. 1741 Fortegnelse over dem af det unge mandskab, der var befundet at være tjenstdygtige. 1742 Lægdsinddelingsruller og ruller over de udskrevne soldater og reservesoldater. (Soldaterrullerne er i alt fald til dels ajourført til 1755). 1757, 1761 og 1763 Fortegnelser over godsets soldater. 1764 Lægdsrepartition. 1764 Lægdsinddelingsruller og ruller over de udskrevne soldater og reservesoldater. 1768 Fortegnelse over lægdsmand og soldater. 1769 Fortegnelse over de ejendomme, der udgjorde 4 lægder og over disse lægders soldater. 1774 Liste over det til indrullering præsenterede mandskab. 1777 Inddelingsrulle og rulle over de soldater, der er udskrevet af 3 lægder. 1782(?) Lægdsinddelingsrulle og rulle over de udskrevne soldater. (Soldaterrullen er ajourført til og med 1784). 1782 Fortegnelse over de udskrevne soldater og rekrutter, ajourført til og med 1784. 1783 Af- og tilgangsliste. 1785 Ekstrakt af lægdsinddelingsrulle for to rekrutlægder og fortegnelse over rekrutterne, der er ajourført til og med 1788. 1785 Fortegnelse over godsets landsoldater, ajourført til og med 1788. 1735-88 Korrespondance og dokumenter vedr. enkelte værnepligtige og lægder.

- B 5A.500 Heri: 1780 Af- og tilgangsliste.

Knivholt (Horns herred).

- B OD.582 Heri: 1775 Fortegnelse over godsets ryttere.

Kongstedlund (Hellum herred).

- G 146.5 1590-1830 Forskellige dokumenter. Heri: 1751 Reserverulle.

Konstantinsborg (Ning herred).

- B 5A.499 Heri: 1742 Rulle over reservesoldaterne.
- B 5A.500 Heri: 1774 Liste over mandskab præsenteret til indrullering. 1776-88 Af- og tilgangslistes. 1785-86 Lister over rekrutter og landsoldater.

Korsøgård (Rinds herred).

- B 48C.231 1742-1791 Rinds-Gislum herreders auktionsprotokol. Fol. 389v: Fortegnelse over godsets reservemandskab 1775.

Kyø (Slet herred).

- G 168.78 1683-1832 Kyø. Forskelligt. Heri: 1776 og 1780-81 Reserveruller. 1776 Kassationsattest.

Kærbygård (Hasle herred).

- B 5A.499 Heri: 1742 Rulle over reservesoldaterne.
- B 5A.500 Heri: 1774 Liste over mandskab præsenteret til indrul-
lering. 1777-87 Af- og tilgangslister. 1785-87 Lister
over rekrutter.

Kærgårdsholm (Rødding herred).

- B 24.708 1779-1786 Landstingets skøde- og panteprotokol. Fol.
569v: Fortegnelse over godsets reservemandskab 1780.

Kærsgård (Vennebjerg herred).

- B OD.582 Heri: 1775 Fortegnelse over godsets ryttere.

Kærsholm (Lysgård herred). Se også Palstrup.

- G 232.4 1661-1795 Forskelligt. Heri: 1780 Reserverulle.

Langholt (Kær herred).

- G 124.10 1744-1842 Lægdsruller m.m. Heri: 1744, 1764-65 og
1768-70 Reserveruller.
- B 24.699 1763-1768 Landstingets skøde- og panteprotokol. Fol.
764: Fortegnelse over godsets reservemandskab 1767.

Lerbæk (Horns herred).

- B 24.704 1772-1776 Landstingets skøde- og panteprotokol. Fol.
482: Fortegnelse over godsets reservemandskab 1774.
- B OD.582 Heri: 1775 Fortegnelse over godsets ryttere.

Lerbæk (Tørrild herred) (og *Højgård*, Nørvang herred).

- B 5A.498 Heri: 1733 Rulle over de udskrevne soldater. 1742 Li-
ste over reservesoldater udskrevne af Højgård gods.
- B 6C.277 Heri: 1741 Reserverulle.
- B 6C.275 Heri: 1742 Ekstrakt af lægdsinddelingsrulle. 1742 Rul-
le over reservesoldaterne. 1742 Kvittering for en re-
servesoldat.
- B 6C.110 Heri: 1774 Lægdsinddelingsrulle.

Lerkenfeldt (Rinds herred).

- G 206.65 1747-1774 Blandede dokumenter vedr. lægdsvæsenet ... 1 pk.
1757 Reserverulle for Lerkenfeldt og Hessel gods.
1759 Specifikation over Lerkenfeldt og Hessel godsers

bønder med oplysninger om de karle, de havde, og dem, de behøvede. 1774 Reserverulle for Lerkenfeldts og Hessels gods i Mariager amt. 1747-74 Breve og dokumenter enkelte værnepligtige vedrørende.

Lindenberg (Helligum herred).

- G 147.372 1751-1848 Lægdssedler m.m. Heri: 1751 Rulle over de af baroniet Lindenberg udskrevne soldater. (Rullen er ajourført til og med 1758). 1751, 1761 og 1763-64 Reserveruller. 1761 Dokument vedr. overførsel af stavnsbunden fra et andet gods. 1768 Ekstrakt af lægdsinddelingsrulle til stykkuskes anskaffelse. 1775 Liste over mandskab præsenteret til udskrivning.

Linderumgård og Egebjerg (Vennebjerg herred).

- B OD.582 Heri: 1775 Fortegnelse over godsets ryttere.

Lund (Mors Sønder herred).

- B 1A.183 Heri: 1776-87 og u.å. Af- og tilgangslister.

Lundbæk og Pandum (Hornum herred).

- G 139.16 1696-1836 Forskellige dokumenter. Heri: 1737(?) Lægdsinddelingsrulle for et lægd i Vester Han herred i 1733 og 1737(?). 1750 Brudstykke af reserverulle. Ca. 1758 Reserverulle for Lundbæks gods i Vester Han herred. 1758(?), 1759, 1762(?) og 1763(?) Ruller over de udskrevne soldater. Mellem 1742 og 1764 Lægdsinddelingsrulle og rulle over de udskrevne soldater for Lundbæks gods i Vester og Øster Han herred. 1764 Ekstrakt af lægdsinddelingsrulle for Hornum og Fleskum herreder. 1767 Reserverulle for Lundbæks gods i Vester Han herred. 1768 Reserverulle. 1768 Reserverulle for Lundbæks gods i Vester Han herred. 1768 Fortegnelse over de på dette års session udskrevne soldater. 1768 Specifikation over det tjenstdygtige mandskab. 1774 Lægdsinddelingsrulle. u.å. Fortegnelser over reservemandskabet i enkelte lægder og dele af lægder. - 1727-74 Pas. 1760-74 Forordninger, sessionsplakater og korrespondance. 1775 Godsets rytterheste vedk.

Lyngbygård (Hasle herred).

- G 313.28 1724-1843 Lægdsruller og -sedler. Heri følgende (lægdsinddelings- og) reserveruller: 1724 Lægdsinddelings- og reserverulle for godset i Havreballegård og Kalø amter. 1724, 1741, 1761, 1763-64, 1768-80 og 1786-88 Reserveruller for godset i Havreballegård, Kalø og Skanderborg amter. 1733-40, 1742, 1744-60 Reserveruller for godset i Havreballegård og Kalø amter. 1733, 1735-40, 1742, 1744-52 og 1755-59 Reserveruller for godset i Skanderborg amt. Mellem 1742 og 1764 Reserverulle for godset i Skanderborg amt.

- G 313.29 1718-1850 Dokumenter vedr. lægdsvæsenet. Heri: 1718 Repartition, hvorved godset deltes i 3 lægder på 75 td. hartkorn. 1722 Fortegnelse over godsets ejendomme i et lægd på 170 td. hartkorn. 1733 Fortegnelse over strøgods, hvormed et af godsets lægder skulle kompletteres. 1742-60 Fortegnelser over ejendomme, der udgjorde forskellige lægder på 40 td. hartkorn. Mellem 1764 og 1767 Fortegnelser over ejendomme, der udgjorde forskellige lægder på 32 td. hartkorn. 1777 Liste over godsets ryttere og soldater. 1785-87 Ekstrakter af inddelingsruller for to rekrutlægder på 532 td. hartkorn. Bestemmelser vedr. udskrivningsturnus. 1786 Liste over godsets soldater, ryttere og rekrutter. 1786 Liste over antallet af de rekrutter, der blev afgivet fra det søndre jyske nationale distrikt til forskellige hvervede regimente. - 1712-24 Sessionsplakater. 1718 Sessionsresolution. 1724 Kopi af skrivelse. 1742-61 Sessionsresolutioner og korrespondance vedr. soldaterudskrivningen af et strølgæd. 1774-76 Indrulleringspas. 1786 Korrespondance vedr. udskrivningen af et lægd, i hvilket to godser havde ejendomme.
- G 313.33 1718-1841 Diverse dokumenter. Heri: 1718-88 Protokol over pas og skudsmål.
- B 5A.499 Heri: 1742 Rulle over reservesoldaterne.
- B 5A.500 Heri: 1774 Lister over mandskab præsenteret til indrullering. 1777-87 Af- og tilgangslistes. 1777 og 1786 Lister over rekrutter.
- Lyngholm* (Hassing herred).
- B 1A.183 1787 Af- og tilgangsliste.
- Låge* (Nørvang herred).
- B 6C.277 Heri: 1741 Reserverulle.
- B 6C.275 Heri: 1742 Ekstrakt af lægdsinddelingsrulle. 1742 Rulle over reservesoldaterne.
- Marselisborg* (Ning herred).
- B 5A.499 Heri: 1742 Rulle over reservesoldaterne.
- B 5A.500 Heri: 1774 Liste over mandskab præsenteret til indrullering. 1775-87 Af- og tilgangslistes samt kassationslistes. 1785-87 Lister over rekrutter og landsoldater.
- Mattrup*, (*Våbensholm* og *Nedenskov-Vilholt*) (Tyrsting herred).
- B 5A.499 Heri: 1741 Reserverulle. 1742 Rulle over reservesoldaterne.

B 5A.500 Heri: 1774 Lister over mandskab præsenteret til indrul-
 lering. 1776-87 Af- og tilgangslister. 1777 Liste over
 rekrutter.

Merringgård (Hatting herred).

B 5A.500 Heri: 1775 Af- og tilgangslister. 1788 Liste over re-
 krutter.

Mindstrup (Nørvang herred) (og *Skovgård*, Tørrild herred).

B 6C.277 Heri: 1741 Reserverulle.

B 6C.110 Heri: 1774 Lægdsinddelingsrulle.

Møllerup (Djurs Sønder herred).

G 295.6 1741-1863 Forskellige sager. Heri: 1733, 1756, 1761,
 1772, 1774, 1783 og 1788 Reserveruller. 1742 Lægdsind-
 delingsrulle og rulle over de udskrevne soldater, der
 er ajourført til og med 1761. 1742 Liste over reserve-
 soldaterne og deres lægdsmand.

Nandrup (Mors Nørre herred).

B 1A.183 Heri: 1785 Reserverulle. 1786 Af- og tilgangsliste.

Nebbegård (Holmans herred).

B 18.205 Heri: 1734-47 Reserveruller for et lægd, af hvilket
 en del tilhørte Nebbegård gods.

B 6C.110 Heri: 1774 Lægdsinddelingsrulle.

Nørholm (Øster Horne herred) og *Lunderupgård*
 (Vester Horne herred).

G 463.86 1733-1768 Inddeling til soldaterhold 1 pk.

1733 Lægdsinddelingsrulle, rulle over de udskrevne
 soldater og reserverulle for godset i Lundenæs amt.
 1742 Lægdsinddelingsrulle og rulle over de soldater,
 der er udskrevet af godset i Lundenæs og Riberhus amt-
 er. (Soldaterrullen er ajourført til 1762). Heri ind-
 hæftet 1762 og 1763 Fortegnelser over godset i lægd-
 er, i hvilke Nørholm havde andel. 1742 Lægdsinddelings-
 rulle og rulle over de soldater, der er udskrevet af
 Endrupholm gods. (Soldaterrullen er ajourført til
 1763). 1764 Lægdsinddelingsrulle og rulle over de sol-
 dater og reservesoldater, der er udskrevet af godset
 i Riberhus amt. 1764 Samme ruller for godset i Lunde-
 næs amt. 1764 Samme ruller for godset i Riberhus og
 Lundenæs amter. 1767 Lægdsinddelingsrulle og rulle o-
 ver de rekrutter, der er udskrevet af godset i Riber-
 hus og Lundenæs amter. (Rullen over rekrutterne er a-
 jourført til 1772). 1768 Lægdsinddelingsrulle og rulle

over de soldater, der er udskrevet af godset i Lundenæs amt. (Soldaterrullen er ajourført til 1773). 1768 Samme ruller for godset i Riberhus amt.

G 463.87 1733-1758 Reserveruller 1 pk.

1733 Reserverulle for Nørholms gods i Riberhus amt.
1738 Specifikation over Lunderupgårds unge mandskab.
1739 Specifikation over Nørholms unge mandskab. 1734-41 Reserveruller for den del af begge godser, der lå i Lundenæs amt. 1746 og 1750 Reserveruller for den del af begge godser, der lå i Riberhus amt og hørte til kaptajn Ehms distrikt. 1742-56 Reserveruller for den del af begge godser, der lå i Lundenæs og Riberhus amter og hørte til kaptajnerne Sachs, Krabbø og Winds distrikt.

G 463.88 1760-1773 Reserveruller 1 pk.

1760-63 Reserveruller for det gods i Lundenæs og Riberhus amter, der hørte til major Winds distrikt. 1761, 1764, 1768 og 1771-73 Reserveruller for gods i begge amter. (Indhæftet i rullen 1761 forskelligt vedr. udskrivningerne 1761-62. Indhæftet i rullen 1768 en rulle fra 1774). 1764 Reserverulle for gods i begge amter, der blev indleveret til sessionen i Varde. 1764 Reserverulle for gods i Skast herred i Riberhus amt, der blev indleveret til sessionen i Ribe. 1768-70 Reserveruller for godset i Lundenæs amt. 1768-70 Reserveruller for godset i Riberhus amt.

Nørlund, Albæk og Torstedlund (Hornum og Års herreder).

G 172.103

1709-1835 Dokumenter vedr. lægdsvæsenet. Heri: 1742 Lægdsinddelingsrulle og rulle over de soldater, der var udskrevet af Torstedlund og Albæk godser. 1743 Fortegnelse over konsistorialråd Hopps gods, som udgjorde et særligt lægd. 1742 Mandtal for Torstedlunds gods i Giver sogn. 1757 De karle vedk., der skulle udskrives af lægder på 280 td. hartkorn. 1759 De mænd vedk., de nationale regimenter skulle afgive til arbejde på Holmen. 1762 De karle vedk., der skulle udskrives af lægder på 160 td. hartkorn. 1764(?) Rulle over det mandskab, der var udskrevet af Torstedlund og Albæk godser. 1769 De karle vedk., der skulle udskrives af lægder på 529 td. hartkorn. 1774 Rulle over de soldater, der er udskrevet af Nørlunds gods i Ålborghus og Mariager amter. (Rullen er ajourført til 1788). 1778 Reserveruller for Nørlunds gods i Mariager og i Ålborghus amter. 1782 Af- og tilgangsliste for Nørlund, Torstedlund og Albæk godser. 1786 og u.å. De karle vedk., der skulle udskrives af lægder på 532 td. hartkorn. u.å. Kladde til reserverulle for Oplev by. - 1741-74 Sessionsplakater og bekendtgørelser. 1728-81 Dokumenter enkelte soldater og værnepligtige vedk. 1757-93 Korrespondance.

Nørre Elkær (Horns herred).

- B OD.592 Heri: 1770 Rulle over godsets sølimitter.
 B OD.582 Heri: 1775 Fortegnelse over godsets ryttere.

Nørre Ravnstrup (Dronninglund herred).

- B 24.708 1779-1786 Landstingets skøde- og panteprotokol. Fol. 584: Liste over godsets reservemandskab 1783.

Nørre Vosborg (Ulfborg herred).

- G 438.203 1734-1774 Reserveruller 1 pk.
 1764, 1768-69 og 1772-74 Reserveruller for godset i Lundenæs og Bøvling amter. 1746-47, 1754 og 1759 Reserveruller for godset i Lundenæs amt og den del af Gørding sogn, der lå i Bøvling amt. 1734, 1745-46, 1753, 1757 og 1760 Reserveruller for det gods, der lå i Bøvling amt, men ikke i Gørding sogn.
- G 438.204 1777-1787 Bog over bortrejste og bortrømte af mandskabet.
- B 80A.19 1776-1781 Dokumenter til justitsprotokollen for Ulfborg-Hind herreder. Heri: 1779 Liste over godsets reservemandskab.

Odden (Vennebjerg herred).

- G 17.10 1724 Lægds- og reserverulle for Odden og Stensbæk gods 1 pk.
 Pakken manglende i 1962 og har ikke siden været at finde.
- G 17.11 1594-1836 Forskellige dokumenter. Heri: 1761 Reserverulle.

Ormholt (Dronninglund herred).

- G 28.3 1768 Reservelægdsrulle for Ormholt samlede gods og strøgods 1 pk.

Overgård (Gerlev herred).

- G 255.17 1736-1792 Lægdsruller. Heri: 1736, 1750, 1752-53, 1763-64, 1766 el. 1767, 1770-73, 1776, 1778-84 og 1786 Reserveruller. - 1748 Fortegnelse over godsets soldater 1733 og reservesoldater 1742. 1764-65 Liste over lægdernes fordeling på godserne i en del af Dronningborg amt, Lægdsinddelingsruller for Overgård gods, fortegnelser over de ejendomme, der hørte til forskellige lægder, breve ang. gods, der blev lagt i lægd med noget af Overgårds gods, lægdsinddelingsrulle og rulle over soldater udskrevne af Overgård gods,

fortegnelser over de udskrevne soldater, lister over munderingsgenstande, der blev afleveret i Randers. 1767 Specifikation over munderingsgenstande, der blev afleveret i Ålborg. 1774 Lægdsinddelingsrulle for O-vergård gods i Dronningborg amt. - 1767 Sessionsplakat og cirkulærer.

Palsgård (Bjerre herred).

- G 370.122 1733-1789 Reserveruller. Heri: 1733 Specifikation over alt det mandskab, der var på Palsgård gods, såvel fremmede som godset selv tilhørende samt over dem, der tilhørte godset, men tjente på fremmed stavn. 1734-36 Reserveruller. 1739 Fortegnelse over det unge mandskab på Palsgård stavn, som tilhørte godset, og over de fra godset undvegne. 1739-41, 1744-46, 1748, 1751-52, 1754-55 og 1757 Reserveruller. 1765 Specifikationer over det unge mandskab, som opholdt sig på fremmed stavn, og over godsets karle, som var over 40 år. 1768, 1770, 1772, 1775, 1778-84 og 1786-88 Reserveruller. - 1733 Lægdsinddelingsrulle og en til 1743 ajourført rulle over de udskrevne soldater. 1742 Lægdsinddelingsrulle og rulle over de udskrevne soldater. 1752 Lægdsinddelingsrulle og en til 1761 ajourført rulle over de udskrevne soldater. 1762 el. senere Liste over de lægdsmand, der havde munderingsgenstande. 1764 Lægdsinddelingsrulle og rulle over de udskrevne soldater. 1765 Rulle over de udskrevne soldater og reservesoldater. 1767 Lægdsinddelingsrulle og en til 1773 ajourført rulle over de udskrevne soldater. 1767 Lægdsinddelingsrulle for godset i As sogn. 1780-87 Af- og tilgangslister. - 1752-80 Plakater og dokumenter enkelte soldater vedkommende.

B 5A.499 Heri: 1742 Rulle over reservesoldaterne.

B 5A.500A 1777 Af- og tilgangslister.

Palstrup (Lysgård herred).

- G 234.3 1772-1833 Forskelligt. Heri: 1774 Inddelingsrulle over Palstrup og Kærsholm godser samt tilliggende strøgods i Silkeborg amt.

Randrup (Helligum herred).

G 148.10 1751-1906 Forskellige dokumenter. Heri: 1751 Reserverulle.

B 24.710 1786-1792 Landstingets skøde- og panteprotokol. Fol. 148: 1787 Fortegnelse over godsets reservemandskab.

Rantzausgave, tidligere KANNE (Hads herred).

B 5A.499 Heri: 1741 Reserverulle. 1742 Rulle over reservesoldaterne.

- B 5A.500A Heri: 1774-75 Lister over mandskab præsenteret til indrullering. 1776-83 Af- og tilgangslister.
- Rask* (Nim herred).
- B 5A.499 Heri: 1742 Rulle over reservesoldaterne.
- B 6C.110 Heri: 1774 Lægdsinddelingsrulle for godset i Koldinghus amt.
- B 5A.500A Heri: 1775 Liste over mandskab præsenteret til indrullering. 1775-88 Af- og tilgangslister. 1787 Liste over rekrutter.
- Rathlousdal og Gersdorffslund* (Hads herred).
- B 5A.499 Heri: 1741 Reserverulle. 1742 Rulle over reservesoldaterne.
- B 5A.500A Heri: 1774-75 Lister over mandskab præsenteret til udskrivning. 1777-84 Af- og tilgangslister.
- Refstrup* (Tørrild herred).
- G 400.1 1772 Jordebog og reserverulle. Heri: 1772 Reserverulle.
- B 6C.277 Heri: 1741 Reserverulle.
- B 6C.275 Heri: 1742 Ekstrakt af lægdsinddelingsrulle. 1742 Rulle over reservesoldaterne.
- B 6C.110 Heri: 1774 Lægdsinddelingsrulle.
- Restrup* (Rinds herred).
- B 24.708 1779-1786 Landstingets skøde- og panteprotokol. Fol. 49lv: 1781 Fortegnelse over godsets reservemandskab.
- Ristrup* (Sabro herred).
- B 5A.499 Heri: 1742 Ruller over reservesoldaterne.
- B 5A.500A Heri: 1774 Lister over mandskab præsenteret til indrullering. 1777-87 Af- og tilgangslister. 1786 Liste over rekrutter.
- Rodstenseje* (Hads herred).
- B 5A.499 Heri: 1741 Reserverulle. 1742 Rulle over reservesoldaterne.
- B 5A.500A Heri: 1775 Liste over mandskab præsenteret til indrullering. 1777-84 Af- og tilgangslister.

Rolsegård (Mols herred).

- B 24.701 1768-1772 Landstingets skøde- og panteprotokol. Fol. 177: 1769 Fortegnelse over godsets reservemandskab.

Rosenvold (Bjerre herred).

- B 5A.499 Heri: 1742 Rulle over reservesoldaterne.
- B 6C.110 Heri: 1774 Lægdsinddelingsrulle.
- B 5A.500A Heri: 1776 Af- og tilgangsliste. 1777 Liste over rytterheste.

Rugballegård (Tørrild herred).

- B 6C.277 Heri: 1741 Reserverulle.

Ryberg (Hind herred).

- B 80A.19 1776-1781 Dokumenter til Ulfborg-Hind herreders justitsprotokol. Heri: 1779 Fortegnelse over godsets reservemandskab.

Rørbæk (Nørvang herred).

- B 6C.277 Heri: 1741 Reserverulle for Rørbæk gods samt godsets ejer Peder Schiønning og provst Søltofts strøgods.
- B 6C.275 Heri: 1742 Ekstrakt af lægdsinddelingsrulle. 1742 Rulle over reservesoldaterne.
- B 6C.110 Heri: 1774 Lægdsinddelingsrulle.

Seberkloster (Slet herred).

- G 168.65 1736-1802 Militærvæsen. Heri: 1741 Reserverulle. 1742 Reserverulle og rulle over de udskrevne soldater. 1746-47, 1776 og 1780 Reserveruller. 1787 eller 1788(?) Brudstykke af reserverulle. - 1736-88 Forordninger og reskripter, cirkulærer og sessionsplakater, dokumenter vedr. enkelte soldater og værnepligtige.

Serridslevgård (Voer herred).

- B 5A.499 Heri: 1741 Reserverulle. 1742 Rulle over reservesoldaterne.
- B 5A.500A Heri: 1774 Lister over mandskab præsenteret til indrullering. 1779-84 Af- og tilgangslistes.

Silkeborg (Gern herred).

- B 5A.500A Heri: 1774 Liste over mandskab præsenteret til indrullering. 1782 Af- og tilgangsliste.

Sindbjerggård (Mors Sønder herred).

- B 1A.183 Heri: 1776 Tilsigelse til møde på sessionen. 1781 Reserverulle.

Skerrildgård (Bjerre herred).

- B 5A.499 Heri: 1742 Rulle over reservesoldaterne.
- B 5A.500 Heri: 1775 og 1777 Lister over mandskab præsenteret til indrullering. 1777 Af- og tilgangsliste. 1777 Liste over rytterheste.

Skibstedgård (Refs herred).

- B 1A.183 Heri: 1787 Af- og tilgangsliste.

Skovgård (Tørrild herred). Se også Mindstrup.

- B 6C.277 Heri: 1741 Reserverulle.
- B 6C.275 Heri: 1742 Ekstrakt af lægdsinddelingsrulle. 1742 Rulle over reservesoldaterne.
- B 18.205 Heri: 1747 Reserverulle.

Skæring Munkegård (Øster Lisbjerg herred).

- B 5A.499 Heri: 1742 Rulle over reservesoldaterne.

Skårupgård (Horns herred).

- B 24.704 1772-1776 Landstingets skøde- og panteprotokol. Fol. 482: Fortegnelse over godsets reservemandskab 1774.

Skårupgård (Øster Lisbjerg herred).

- B 5A.499 Heri: 1742 Rulle over reservesoldaterne.
- B 5A.500A Heri: 1774 Liste over mandskab præsenteret til indrullering. 1775-87 Af- og tilgangslister.

Sneumgård (Skast herred).

- G 467.6 1700-1798 Forskellige sager. Heri: 1755 Brudstykke af reserverulle.

Sofiendal (Hjelmslev herred).

- B 5A.500A Heri: 1774 Liste over mandskab præsenteret til indrullering. 1777-78 Af- og tilgangslister.

Stenalt (Rougsø herred).

- G 268.50 1733-1789 Lægdsruller. Heri: 1733 Lægdsinddelings- og reserverulle. 1734-62, 1764, 1784 og 1787-88 Reserveruller. u.å. Reservemandskab, som var født på det ene af de to godser Stenalt og Holbækgård, men opholdt sig på og havde deres lægder under det andet gods. - 1742 Lægdsinddelingsrulle og rulle over de udskrevne soldater og reservesoldater. 1745 Lægdsinddelingsrulle og rulle over de udskrevne soldater og reservesoldater. Soldaterrullen er ajourført til og med 1762. 1764 Fortegnelse over gods, hvormed Stenalt gods' lægder skulle kompletteres. 1764 Lægdsinddelingsrulle og ajourført rulle over de udskrevne soldater. 1767 Inddelingsruller m.m. for rekrutlægder, hvortil Stenalt gods hørte. 1768 Lægdsinddelingsrulle og rulle over de udskrevne landsoldater. 1774 De fra Dronningborg amt til de hvervede regimenter afleverede rekrutteres tilbagegivelse vedr. 1774 Lægdsinddelingsrulle. - 1771-72 Sessionsplakater.

Stensballegård (Voer herred).

- B 5C.229 Heri: 1710 Landeværnsrulle for Stensballegård birk, hvortil også en del af Tyrrestrup gods hørte.
- B 5A.499 Heri: 1741 Reserverulle. 1742 Rulle over reservesoldaterne.
- B 5A.500A Heri: 1774 Liste over mandskab præsenteret til indrullering. 1777-84 Af- og tilgangslister.

Stensbæk (Horns herred). Se også Odden.

- B OD.582 Heri: 1775 Fortegnelse over godsets ryttere.

Store Restrup (Hornum herred).

- G 141.94 1771-1851 Indkomne breve m.v. vedr. lægdsvæsenet. Heri: 1771 Reserverulle. 1776 Et frihedspas. 1777-81 Forskelligt vedr. godsets rytterheste og de til rytterne udleverede munderingsgenstande m.m.

Stougård og Alsted (Nørvang herred).

- G 392.1 1787 Reserverulle 1 pk.
- B 6C.277 Heri: 1741 Reserverulle.
- B 6C.275 Heri: 1742 Ekstrakt af lægdsinddelingsrulle. 1742 Rulle over reservesoldaterne.
- B 6C.110 Heri: 1774 Lægdsinddelingsrulle.

Stårupgård (Fjends herred).

- G 197.3 1569-1813 Forskelligt. Heri: 1763 Skøde, hvori der er

indhæftet en reserverulle fra 1761. 1764 Lægdsinddelingsrulle og rulle over de udskrevne soldater.

- B 24.697 1758-1763 Landstingets skøde- og panteprotokol. Fol. 79lv: 1763 Fortegnelse over godsets reservemandskab.

Søbygård (Gern herred).

- B 5A.500A Heri: 1774 Lister over mandskab præsenteret til indrul-
lering. 1783 Af- og tilgangsliste.

Søgård (Hind herred).

- G 441 1758-1790 Reserveruller m.m. Heri: 1758-59, 1775, 1782-83 og 1786-88 Reserveruller. - 1774 Lægdsinddelingsrulle og fortegnelse over gods lagt til sølimitdistrikterne. 1778 Fortegnelse over godsets landsoldater. 1784 Fortegnelse over godsets soldater og ryttere. 1779-88 Af- og tilgangslistes. 1771-83 Indrulleringspas. - 1770 Rulle over sølimitterne.
- G 441 Forskelligt lægdsvæsenet vedkommende. Heri: 1773-88 Cirkulærer og korrespondance sølimitterne vedk.

Søndersthoved (Nørvang herred).

- B 6C.110 Heri: 1774 Lægdsinddelingsrulle og reserverulle.

Tandrup Bisgård (Nim herred).

- B 5A.499 Heri: 1742 Rulle over reservemandskabet.
- B 5A.500A Heri: 1775 Liste over mandskab præsenteret til indrul-
lering. 1776-88 Af- og tilgangslistes. 1787 Liste over rekrutter.

Tammestrup (Voer herred).

- B 5A.500A Heri: 1774 Liste over mandskab præsenteret til indrul-
lering. 1777-84 Af- og tilgangslistes.

Tandrup (Hassing herred).

- B 1A.183 Heri: 1781-87 Af- og tilgangslistes.

Testrupgård (Voer herred).

- B 5A.500A Heri: 1774 Liste over mandskab præsenteret til indrul-
lering.

Tidemandsholm (Børglum herred).

- B OD.582 Heri: 1775 Fortegnelse over godsets ryttere.

Timgård (Hind herred).

G 443.5 1773-1778 Diverse dokumenter. Heri: 1775 Reserverulle.

Tirsbæk (Hatting herred).

G 378.5 1578-1844 Forskellige sager. Heri: 1774 Lægdsinddelingsrulle for Tirsbæk og Bryskesborg.

B 6C.277 Heri: 1741 Reserverulle.

B 6C.275 Heri: 1742 Ekstrakt af lægdsinddelingsrulle. 1742 Rulle over reservesoldaterne.

B 5A.499 Heri: 1742 Rulle over reservesoldaterne.

B 6C.110 Heri: 1774 Lægdsinddelingsrulle.

B 5A.500A Heri: 1775 Liste over mandskab præsenteret til indrulering. 1775-77 Af- og tilgangslister.

Tjele (Sønderlyng herred).

G 219.38 (1698)-1809 Diverse. Heri: 1771-88 Dokumenter vedr. enkelte soldater og værnepligtige og korrespondance vedr. udskrivningsvæsenet.

Todbøl (Hundborg herred) og *Boddum Bisgård* (Refs herred).

B 1A.183 Heri: 1775 og 1785-87 Af- og tilgangslister.

Trinderup (Onsild herred).

G 249.33 1767-1852 Lægdsruller m.m. Heri: 1767 Inddelingsrulle for et rekrutlægd. 1768 Lægdsinddelingsruller og ruller over soldater udskrevne af godset i Ålborghus og Dronningborg amter. 1774 Lægdsinddelingsruller for godset i Ålborghus og Dronningborg amter. 1784-87 Breve og dokumenter vedr. rytterheste og fourage. 1787 Aftale med ejeren af frasolgt gods om, hvem der skulle stille soldater.

Tulsted (Hellum herred).

G 151.4 1731-1766 Forskelligt. Heri: 1733, 1751-53 og 1764 Reserveruller. 1747 og 1754 Fortegnelser over de ejendomme, der hørte til forskellige lægder. 1752 Kvitte- ring for modtagelsen af udskrevne soldater.

Tustrup (Sønderhald herred). Se også Hevringholm.

G 277.2 1479-1787 Forskellige sager. Heri: 1787 Reserverulle for Tustrup og Essenbæk godser.

Tyrrestrup (Voer herred). Se også Stensballegård.

B 5A.499 Heri: 1741 Reserverulle. 1742 Rulle over reservesoldaterne.

B 5A.500A Heri: 1774 Liste over mandskab præsenteret til indrullering. 1778-84 og u.å. Af- og tilgangslister.

Ullerup (Hillerslev herred).

B 1A.183 Heri: 1775-87 Af- og tilgangslister.

Ullerup (Mors Nørre herred).

B 24.710 1786-1792 Landstingets skøde- og panteprotokol. Fol. 46: 1785 Fortegnelse over godsets reservemandskab.

Ulstrup (Hundborg herred).

B 24.708 1779-1786 Landstingets skøde- og panteprotokol. Fol. 573v: 1783 Fortegnelse over godsets reservemandskab.

B 1A.183 Heri: 1780-87 Af- og tilgangslister.

Ulstrup (Middelsom herred). Se også Gammel Estrup.

G 228.19 1578-1818 Forskelligt. Heri: 1772 Reserverulle. 1775 og 1781 Fortegnelser over det tjenstdygtige reservemandskab. 1778 Lærlingekontrakt for en af godsets drenge.

Urup (Voer herred) og *Mølstrupkrog* (Tyrsting herred).

B 5A.499 Heri: 1741 Reserverulle. 1742 Ruller over reservesoldaterne.

B 5A.500A Heri: 1774-75 Lister over mandskab præsenteret til indrullering. 1777-85 Af- og tilgangslister.

Ussinggård (Hatting herred). Se også Merringgård.

B 5A.499 Heri: 1742 Rulle over reservesoldaterne.

Vestervig (Refs herred) og *Ørum* (Hassing herred).

B 24.699 1763-1768 Landstingets skøde- og panteprotokol. Fol. 645v: 1767 Fortegnelse over godsets reservemandskab.

B 1A.183 Heri: 1776, 1785 og 1787 Af- og tilgangslister.

Vilhelmsborg, Moesgård og Østergård (Ning herred).

B 5A.502 Heri: 1710 Landeværnsmandtal.

B 5A.499 Heri: 1742 Rulle over reservesoldaterne.

- B 5A.500A Heri: 1774 Lister over mandskab præsenteret til indrullering. 1775-87 Af- og tilgangslistes. 1786-87 Lister over mandskab præsenteret til indrullering og over rekrutter.
- Villerup* (Vennebjerg herred).
- B OD.582 Heri: 1775 Fortegnelse over godsets ryttere.
- Villestrup* (Hindsted herred).
- G 158.5 1740-1880 Forskelligt. Heri: 1758 Reserverulle.
- Villiamsborg* (Hatting herred). Se også Tirsbæk.
- B 5A.500A Heri: 1777-78 og 1788 Af- og tilgangslistes.
- Visborggård* (Hindsted herred).
- G 159.31 1679-1878 Forskelligt. Heri: 1733-34 Mandtal over godsets reservemandskab. 1787-88 Syn på dragonheste.
- Vivebrogård* (Hindsted herred).
- B 24.708 1779-1786 Landstingets skøde- og panteprotokol. Fol. 303v: 1780 Fortegnelse over godsets reservemandskab.
- Voldbjerg* (Hind herred).
- G 445.3 1758-1816 Forskellige sager. Heri: 1758 Mandtal over godsets sølimitter.
- Volstrup* (Gislum herred).
- G 178.10 1530, 1753-1872 Forskelligt. Heri: 1784 Reserverulle for godsets mandskab i Ålborghus amt.
- Vorgård* (Hellingum herred).
- G 153.1 1758 Reserverulle 1 pk.
- Vrå og Sønder Elkær* (Kær herred).
- G 168.87 1786-1807 Forskelligt. Heri: 1786-87 Dokumenter og breve af- og tilgang vedr.
- Øland* (Hassing herred).
- B 1A.183 Heri: 1776 og 1785-86 Af- og tilgangslistes.
- Ørslevkloster og Strandet* (Fjends herred).
- G 201.2 1580-1849 Retsakter, fæstevæsen m.m. Heri: 1733 For-

tegnelse over ejendomme, der var lagt i lægd med en del af Ørslevklosters og Strandets gods. 1735 Lægdsinddelingsrulle, reserverulle og rulle over de soldater, der var udskrevet af Ørslevkloster og Strandet godser. (Soldaterrullen er ajourført til 1740). 1735, 1749 og 1764 Reserveruller. 1764 Liste over mandskab præsenteret til indrulling. 1765 Fortegnelse over mundering afleveret af lægds mændene. - 1750 og 1766-67 Korrespondance og sessionskendelse.

Ørumgård (Bjerre herred).

- B 5A.499 Heri: 1742 Rulle over reservesoldaterne.
- B 5A.500A Heri: 1777 Liste over rekrutter. 1788 Af- og tilgangsliste.

Østerbygård (Anst herred).

- B 6C.110 Heri: 1774 Lægdsinddelingsrulle.

Østergård (Djurs Nørre herred). Se også Benzon og Gammel Estrup.

- G 288.4 1741-1800 Forskellige sager. Heri: 1769 Reserverulle.
- B 24.699 1763-1768 Landstingets skøde- og panteprotokol. Fol. 560: 1766 Fortegnelse over godsets reservemandskab.
- B 24.701 1768-1772 Landstingets skøde- og panteprotokol. Fol. 373: 1769 Fortegnelse over godsets reservemandskab.

Østergård (Harre herred).

- B 43.277 1749-1769 Auktionsprotokol for Skive by og Sallinglands herreder. Fol. 73: 1752 Fortegnelse over godsets reservemandskab.

Østerå (Kær herred).

- B 24.701 1768-1772 Landstingets skøde- og panteprotokol. Fol. 173: 1769 Fortegnelse over godsets reservemandskab.

Åkær og Dybvad (Hads herred).

- B 5A.499 Heri: 1741 Reserverulle. 1742 Rulle over reservesoldaterne.
- B 5A.500A Heri: 1775 Liste over mandskab præsenteret til indrulling. 1777-1786 og u.å. Af- og tilgangslistor. 1783 Liste over utjenstdygtige ryttere og heste.

Åstrup og Overklit (Vennebjerg herred).

- B OD.582 Heri: 1775 Fortegnelse over de to godsers ryttere.

GODSER, DER HAR NAVN ENTEN EFTER ANDRE LOKALITETER
END HOVEDGÅRDE ELLER EFTER PERSONER

Aldrup Mølle (Hjelmslev herred).

B 5A.500 Heri: 1774 Liste over mandskab præsenteret til indrulling.

Klagsmølle (Nim herred).

B 5A.500 Heri: 1774 Liste over mandskab præsenteret til indrulling. 1777-87 Af- og tilgangslistes.

Lundum Mølle (Voer herred).

B 5A.500 Heri: 1784 Af- og tilgangsliste.

En gård i Stenderup (Brusk herred).

B 6C.110 Heri: 1774 Lægdsinddelingsrulle.

Vejlegård (Refs herred).

B 1A.183 Heri: 1781 og 1785 Af- og tilgangsliste.

Peder Bjerrings arvinger samt Niels Maltesen og Jochum Rodenborg (Bjerre herred).

B 5A.499 Heri: 1742 Rulle over reservesoldaterne.

Claus Cordtsens enke og arvinger (Hads og Voer herreder).

B 5A.499 Heri: 1741 Reserverulle. 1742 Rulle over reservesoldaterne.

B 5A.500 Heri: 1774 Liste over mandskab præsenteret til indrulling.

Jørgen Davidsen (Hads herred).

B 5A.499 Heri: 1741 Reserverulle.

B 5A.500 Heri: 1774 Liste over mandskab præsenteret til indrulling.

Justitsråd Folsach (Voer herred).

B 5A.499 Heri: 1741 Reserverulle.

Assessorinde Glud (Bjerre herred).

B 5A.499 Heri: 1742 Rulle over reservesoldaterne.

Margrethe Cathrine Leth (Voer herred).

B 5A.499 Heri: 1742 Rulle over reservesoldaterne.

Justitsråd Lichtenbergs og krigsråd Gybergs arvinger
(Voer og Nim herreder).

B 5A.499 Heri: 1742 Rulle over reservesoldaterne.

Borgmester Müller (Framlev og Hjlemslev herreder).

G 320.1 1771, 1772 og 1774 Reserveruller 1 pk.

Oluf Poulsen (Hillerslev herred).

B 1A.183 Heri: 1737 Specifikation over godset.

Borgmester Hans Jochumsen Rodenborgs arvinger
(Hatting og Nim herreder).

B 5A.499 Heri: 1742 Rulle over reservesoldaterne.

Jørgen Simonsen i Kørup (Nim herred).

B 5A.500A Heri: 1774 Liste over mandskab præsenteret til indrul-
lering.

GODSER, HVIS UDSKRIVNINGSSARKIVALIER KUN ER INDORDNET I OG REGISTRERET
SAMMEN MED ANDRE GODSERS. - GODSER MED FLERE NAVNE

Albæk (Hornum herred). Se Nørlund

Boddum Bisgård (Refs herred). Se Todbøl.

Bryskesborg. Se Viliamsborg.

Egebjerg (Vennebjerg herred). Se Linderumgård.

Elkær. Se Nørre og Sønder Elkær (se Vrå).

Endrupholm (Skast herred). Se Nørholm.

Essenbæk (Sønderhald herred). Se Tustrup.

Estrup. Se Gammel Estrup.

Fannerupgård (Djurs Nørre herred). Se Benzon.

Gersdorffslund (Hads herred). Se Rathlousdal.

Hals Ladegård (Kær herred). Se Dronninglund.

Hessel (Gislum herred). Se Lerkenfeldt.

Højgård (Nørvang herred). Se Grundet og Lerbæk.

Kanne. Se Rantzausgave.

Karmark (Middelsom herred). Se Gammel Estrup.
 Keldkær (Tørrild herred). Se Engelsholm.
 Lunderupgård (Vester Horne herred). Se Nørholm.
 Moesgård (Ning herred). Se Vilhelmsborg.
 Møgelkær (Bjerre herred). Se Boller.
 Møldrøpkrog (Tyrsting herred). Se Urup.
 Nedenskov-Vilholt (Tyrsting herred). Se Mattrup.
 Overklit (Vennebjerg herred). Se Åstrup.
 Pandum (Hornum herred). Se Lundbæk.
 Ravnstrup. Se Nørre Ravnstrup.
 Restrup. Se Store Restrup.
 Skeel. Se Benzon.
 Skern (Middelsom herred). Se Gammel Estrup.
 Skærvad (Djurs Nørre herred). Se Benzon.
 Sostrup. Se Benzon.
 Stensbæk (Horns herred). Se Odden.
 Strandet (Fjends herred). Se Ørslevkloster.
 Sønder Elkær (Kær herred). Se Vrå
 Torstedlund (Hornum herred). Se Nørlund.
 Vedelslund (Framlev herred). Se Frisenborg.
 Våbensholm (Tyrsting herred). Se Mattrup.
 Ørbækgård (Djurs Nørre herred). Se Benzon.
 Ørum (Hassing herred). Se Vestervig.
 Østergård (Djurs Nørre herred). Se Benzon og Gammel Estrup.
 Østergård (Ning herred). Se Vilhelmsborg.

Krigsråd Gybergs arvinger. Se justitsråd Lichtenberg.
 Peder Herschend. Se Herschendsgave.
 Konsistorialråd Hopp. Se Nørlund.
 Krigsråd Langballe. Se Brandholm.
 Niels Maltesen. Se Peder Bjerring.
 Rasmus Nielsen. Se Brandholm.
 Schack Rathlou. Se Rathlousdal.
 Jochum Rodenborg. Se Peder Bjerring.
 Peder Schiønning. Se Rørbæk.
 Provst Søltoft. Se Rørbæk.
 Møller Vissings enke. Se Bybvad.

*TILLÆG: ARKIVALIER, DER OMFATTER RULLER OG LISTER LANDMILITSEN
VEDKOMMENDE 1788-1789*

De ekstrasessioner, hvorved omlægningen til det nye udskrivningssystem fandt sted, afholdtes i Jylland i løbet af 1789 og 1790. Da man for tiden fra den 20. juni 1788 til disse ekstrasessioners afholdelse ofte vil være nødt til at benytte landsarkivernes materiale, skal der nedenfor gives en oversigt over de ruller og lister m.m. landmilitser vedkommende, der ligger i Landsarkivet for Nørrejylland og stammer fra årene 1788 efter den 20. juni og 1789. Det drejer sig om de i indledningen s. 23 omtalte ruller og lister, som godsejerne skulle indsende, og om forskellige lister af samme art, som listerne fra tiden før stavnsbåndets løsning. Oversigtens disposition er den samme som den, der er benyttet i oversigten over udskrivningsarkivalierne 1700-1788.

LAND- OG KRIGSKOMMISSÆRERNES ARKIVER

Det søndre jyske distrikt.

- B 420A.18 1763-1792 Korrespondanceprotokol vedr. rytteriet.
- B 420A.54 1789-1790 Ekstrasessionsprotokol. (Indeholder oplysninger om lægdsinddelingen m.m., men ingen lægdsruller).

AMTSARKIVERNE

Ålborghus, Åstrup, Børglum og Sejlstrup amter.

- B OD.590 1789-1794 Forskellige lister og dokumenter landindrulleringen vedk. 1 pk.
Heri: 1789 Liste over de hvervede regimenters rekrutter.
- B OD.591 1788 Reserveruller indsendte af forskellige godser.. 1 pk.
Indholdsfortegnelse og alfabetisk godsfortegnelse indlagt i pakken.
- B OD.595-596 1782-1793 Breve til amtmanden og de sessionsdeputerede vedr. udskrivningsvæsenet 2 pk.
I pakkerne ligger der en del lister og cirkulærer fra tiden efter 20. juni 1788, der bl.a. vedrører udskrivningen af stykkuske.

Dueholm, Ørum og Vestervig amter.

- B 1A.186 1788-1789 Ruller og lister 1 pk.
1788 Fortegnelse over manglende beklædningsgenstande.
1789 Liste over belønnings- og marchpenge. 1788 Godsernes reserveruller og udtog af reserverullerne. 1789

Fortegnelse over de forskellige godsers landsoldater, dragoner og rekrutter. 1788-89 Udskrivningerne af stykkuske og heste samt leverancerne af hø og halm vedk.

B 1A.188 1788-1789 Korrespondance og dokumenter vedr. enkelte personer og lægder 1 pk.

Havreballegård og Stjernholm amter.

B 5A.503 1788-1792 Ruller og lister bortset fra dem, der vedrører enkelte godser 1 pk.

Heri: 1788 Sessionslister. 1789 Hovedlægdssrulle for Bjerre og Hatting herreder. 1789 Rulle over ryttere og heste, landsoldater og rekrutter.

B 5A.505 1788-1791 Ruller og lister enkelte godser vedk. 1 pk.

B 5A.506 1788-1797 Lister vedr. udskrivningen af rytterheste, artillerikuske og stykheste 1 pk.

B 5A.516-517 1787-1789 Korrespondance vedr. udskrivningsvæsenet.. 2 pk.
I pakkerne ligger der enkelte lister og fortegnelser.

Skanderborg og Åkær amter.

B 5C.230 1788-1793 Ruller og lister 1 pk.

Heri: 1789 Antegnelser til reserverullerne. 1789 Liste over soldater fra Tyrrestrup gods, som burde nyde mønstrings- og marchpenge. 1789 eller 1790 Ekstrakt af ekstrasesionsrullen for Voer herred. 1788-89 Sessionslister.

B 5A.505 Heri: 1788-89 Ruller og lister fra godser i Skanderborg og Åkær amter.

Koldinghus amt.

B 6C.110 1774-1788 Dokumenter og ruller landmilitzen ang. Heri: 1788 Sessionslister, reserveruller for forskellige godser, inddelingsrulle for udskrivningen af stykheste samt dokumenter og breve vedr. enkelte soldater og lægder.

B 6C.111 1779-1792 Dokumenter og ruller landmilitzen ang. Heri: 1788-89 Forskelligt pas og kationer vedr.

B 6C.124 1785-1793 Cirkulærer til proprietærer og sognefogeder.

B 6C.144 1701-1789 Indkomne breve lægdsvæsenet og militærtjenesten vedr. Heri: 1788-89 Breve og dokumenter ang. enkelte soldater og lægder.

B 6C.290 1784-1789 Protokol for udskrivninger til hæren. Heri: 1789 Liste over rekrutterne. (Fol. 127). En til 1790 ajourført rulle over ryttere og soldater. (Fol. 4-56).

- B 6C.292 1790-1792 Protokol for udskrivninger til hæren. Heri: Fortegnelse over de fra 1785 til 1789 leverede rekrutter til de hvervede hærafdelinger. (Fol. 60-61).
- B 6C.294-296 1788 Lægdsinddelingsruller og ruller over leverede stykkuske og -heste 3 bd.

BISPE- OG PRÆSTEEMBEDERNES SAMT KIRKERNES GODSER

Århus stifts bispeembede.

- C 3.1535 1742-1789 Reserveruller m.m. Heri: 1788 Specifikation over bispegodset. 1789 Mandskab, der skulle være indført i reserverullerne 1787 og 1788. 1789 Fortegnelse over de udskrevne soldater.
- B 5A.505 Heri: 1788 Udtog af reserverullen. 1789 Liste over landsoldater, ryttere og rekrutter.

Torslev præsteembede.

- B OD.591 Heri: 1788 Reserverulle (rulle nr. 29).

Århus stiftsprovsti.

- B 5A.505 Heri: 1788 Udtog af reserverullen.

Århus domsogns øverste kapellan.

- B 5A.505 Heri: 1788 Udtog af reserverullen. 1789 Liste over de soldater, der havde fået marchpenge udbetalt.

Århus domsogns nederste kapellan.

- B 5A.505 Heri: 1788 Udtog af reserverulle. 1788 Af- og tilgangsliste soldaterudskrivningen vedk. 1789 Liste over soldater, der havde fået marchpenge udbetalt.

Århus hospitalspræst.

- B 5A.505 Heri: 1788 Udtog af reserverullen. 1789 Liste over landsoldater, ryttere og rekrutter.

Vejle sognepræst.

- B 6C.110 Heri: 1788 Reserverulle.

Århus domkirke.

- B 5A.505 Heri: 1788 Udtog af reserverullen. 1788 Af- og tilgangsliste soldaterudskrivningen vedk.

Ribe domkirke.

- C 630.44 1739-1790 Reserveruller m.m. Heri: 1788 Fortegnelse over domkirkens gods. u.å. Reservemandskabet mellem 20 og 36 år. 1788-89 Cirkulærer og korrespondance.

UNIVERSITETETS, LATINSKOLERNES OG HOSPITALERNES GODSER

Københavns universitet.

- B 5A.505 Heri: 1788 Udtog af reserverullen. 1789 Liste over landsoldater, ryttere og rekrutter.

Viborg katedralskole.

- C 634.93 1742-1814 Dokumenter vedr. lægdsvæsenet. Heri: 1789 Ruller over reservemandskabet. 1788 Korrespondance.

Århus katedralskole (rektoratets gods).

- B 5A.505 Heri: 1788 Udtog af reserverullen. 1789 Liste over landsoldater, ryttere og rekrutter.

Randers hospital.

- C 651.438 1778-1789 Reserveruller. Heri: 1789 Rulle over reservemandskabet. 1788 Forskelligt leveringen af stykhesteste vedk.

Støvringgård Kloster.

- C 651A.229 1777-1792 Lægdsruller. Heri: 1788 Inddelingsrulle til stykhestes udredelse. 1789 Ruller over reservemandskabet. 1789 Lægdsrulle for Støvring sogn.

Århus hospital.

- B 5A.505 Heri: 1788 Udtog af reserverullen. 1789 Liste over det udskrevne nationale mandskab.

Hansted hospital.

- C 652A.155 1742-1803 Reserveruller m.m. Heri: 1788-89 Korrespondance og forskellige lister.
- B 5A.505 Heri: 1788 Udtog af reserverullen. 1789 Liste over soldater og rekrutter. 1789 Lister over udbetalte belønnings- og marchpenge.

Horsens hospital.

- B 5A.505 Heri: 1788 Udtog af reserverullen. 1788 Af- og tilgang af udskrevne soldater. 1789 Lister over udbetalte belønnings- og marchpenge. 1789 Liste over landsoldater og rekrutter.

Estvadgård Kloster.

- C 656A.51 1741-1808 Reserveruller og andre sager vedr. militær-væsenet. Heri: 1788-89 Ruller over reservemandskabet. 1789 Fødte og døde værnepligtige i forskellige sogne.

Varde hospital.

- C 657.20 1764-1790 Reserveruller og lægdsvæsen. Heri: 1788-89 Breve og rulle over reservemandskabet.

DE PRIVATE GODSER. GODSERNES EGNE ARKIVER

Barritskov (Bjerre herred). Se Palsgård.

Benzon, tidligere SKEEL, nu SOSTRUP (Djurs Nørre herred).

- G 280 1788-1793 Ruller og lister samt andet udskrivningsvæsenet vedrørende. Heri: 1788 Fortegnelser over det unge mandskab, som ikke kunne udskrives til soldater. 1788 Rulle over grevskabet Skeels inddeling i lægder til stykhestes levering. 1788 Ekstrakt af rulle over inddelingen af gods i Kalø amt i lægder til artilleri-kuskes levering. 1789 Ruller over grevskabets reservemandskab. 1788-89 Korrespondance.

Clausholm. Se Klausholm.*Holmgård* (Bølling herred).

- G 451.1 1789 Liste over godsets unge mandskab, som 20. juni 1788 havde udtjent eller var 36 år eller ældre.

Kalbygård (Gern herred). Se Lyngbygård.*Klausholm* (Galten herred).

- G 263.417 1733-1788 Lægdsruller med bilag. Heri: 1788 Lægdsinddelingsruller leveringen af stykheste vedk. 1788 Rulle over det unge mandskab på 20-28 år.
- G 263.418 1789-1834 Lægdsruller med bilag. Heri: 1789 Ruller over reservemandskabet. 1789 Lægdsrulle for Hadbjerg sogn.

Kyø (Slet herred).

- G 168.78 1683-1832 Kyø. Forskelligt. Heri: 1789(?) Brudstykke af reserverulle.

Lyngbygård (Hasle herred).

- G 313.29 1718-1850 Dokumenter vedr. lægdsvæsenet. Heri: 1789 Lister over det unge mandskab i Framlev sogn. 1789

Konceptreserverulle for Lyngbygård gods og for de sogne, i hvilke godset var største lodsejer. 1789 Liste over det mandskab i Åby sogn, som tilforn var indført i Marselisborgs reserverulle. 1789 Fortegnelse over Åby sogns unge mandskab. 1789 Fortegnelse over Lyngby sogns unge mandskab. 1789 Lægdsruller for Lyngby og Åby sogne. 1789 Fortegnelse over Kalbygårds unge mandskab. u.å. Specifikation over Lyngbygårds unge mandskab. 1788-89 Attester udskrivningsvæsenet vedk.

Nørlund (Års herred).

- G 172.103 1709-1835 Dokumenter vedr. lægdsvæsenet. Heri: 1788-89 Korrespondance.

Palsgård (Bjerre herred).

- G 370.122 1733-1789 Reserveruller. Heri: 1789 Lister over Palsgårds og Barritskovs unge mandskab under 14 år. 1789 Fortegnelse over mandskab præsenteret til udskrivning.
- G 370.126 1789-1841 Indkomne breve ang. lægdsvæsenet. Heri: 1789 Skrivelser og cirkulærer.
- G 370.127 1789-1850 Dokumenter vedr. lægdsvæsenet. Heri: 1789 Fortegnelse over det unge mandskab, der stadig var underkastet flytterestriktioner. 1789 Fortegnelse over godsets soldater, ryttere og rekrutter.

Sebbekloster (Slet herred).

- G 168.65 1736-1802 Militærvæsen. Heri: 1789 Skrivelser og attest vedr. reserverullens aldersangivelser.

Skeel og *Sostrup*. Se Benzon.

Stenalt (Rougsø herred).

- G 268.50 1733-1789 Lægdsruller. Heri: 1789 Rulle over reservemandskabet.
- G 268.51 1789-1819 Lægdsruller. Heri: 1789 Lægdsruller for Ørsted og Voer sogne.

Søgård (Hind herred).

- G 441 1758-1790 Reserveruller m.m. Heri: 1789 Ruller og lister over godsets reservemandskab.
- G 441 Forskelligt lægdsvæsenet vedkommende. Heri: 1788 Søgård sølimitdistrikts lægdsinddeling til artillerihestes levering. 1788 el. senere Fortegnelse over det unge mandskab i Nysogn og Gammelsogn. 1789 Cirkulærer og korrespondance. 1789 Attester til- og afgang til lægdsrullerne vedk.

Sønder Elkær (Kær herred). Se Vrå.

Udstrup (Ulfborg herred).

G 437.1 1789 Jordebog. Heri: 1788 Fortegnelse over reserve-
mandskabet.

Volstrup (Gislum herred).

G 178.10 1530, 1753-1872 Forskelligt. Heri: 1789 Rulle over re-
servemandskabet.

Vrå og Sønder Elkær (Kær herred).

G 168.87 1786-1807 Vrå og Sønder Elkær. Forskelligt. Heri: 1788
Rulle over de to godsers inddeling i lægder til styk-
hestes levering. 1789 Fortegnelse over Ulsted sogns re-
servemandskab. 1788-89 Skrivelser og syn på godsernes
rytterheste.

DE PRIVATE GODSER. RULLER OG LISTER I AMTSARKIVERNE

I nedennævnte pakker i amtsarkiverne ligger der reserveruller, udtog af reserveruller eller lister over de forskellige godsers landsoldater, ryttere og rekrutter.

A. GODSER, DER HAR NAVN EFTER HOVEDGÅRDE

Aggersbøl (Nørvang herred): B 5A.505, B 6C.110.

Alsted, se Stougård.

Attrupgård (Kær herred): B OD.591

Baggesvogn (Vennebjerg herred): B OD.591.

Barritskov (Bjerre herred): B 5A.505.

Bjerre (Vrads herred): B 5A.505.

Bjørnsholm (Slet herred): B OD.591.

Blidstrup (Mors Sønder herred): B 1A.186.

Boddum Bisgård (Refs herred): B 1A.186.

Boller (Børglum herred): B OD.591.

Boller og Møgelkær (Bjerre herred): B 5A.505.

Borupgård (Voer herred): B 5A.505.

Brandbjerg (Tørrild herred): B 6C.110.

Brandholm (Nørvang herred): B 6C.110.

Burholt (Børglum herred): B OD.591.

Bygholm (Hatting herred): B 5A.505.

Børglum Kloster (Børglum herred): B OD.591.

Clausholm, se Klausholm.

Constantinsborg, se Konstantinsborg.

Dalsgård (Hindsted herred): B OD.591.
Damsgård (Mors Sønder herred): B 1A.186.
Dronninglund og Dronninggård (Dronninglund herred): B OD.591.
Dueholm (Mors Sønder herred): B 1A.186.
Dybvad, se Åkær.
Eget (Horns herred): B OD.591.
Elkær, se Nørre og Sønder Elkær.
Ellinggård (Horns herred): B OD.591.
Engelsholm (Tørrild herred): B 6C.110.
Faddersbøl (Hundborg herred): B 1A.186.
Faurskov (Sabro herred): B 5A.505.
Frisenborg (Gern herred): B 5A.505.
Frøslevgård (Mors Sønder herred): B 1A.186.
Fuglsig (Vennebjerg herred): B OD.591.
Fårupgård (Tørrild herred): B 6C.110.
Gersdorffslund, se Rathlousdal.
Glomstrup (Mors Sønder herred): B 1A.186.
Grundet og Højgård (Nørvang herred): B 6C.110.
Gudumlund (Fleskum herred): B OD.591.
Hammelse, se Hjermelevgård.
Haraldskær (Tørrild herred): B 6C.110.
Haraldslund (Vester Lisbjerg herred): B 5A.505.
Hastrup (Nørvang herred): B 6C.110.
Helligkilddegård (Refs herred): B 1A.186.
Hindsels (Refs herred): B 1A.186.
Hjermelevgård og Hammelse (Børglum herred): B OD.591.
Hvidstedgård (Børglum herred): B OD.591.
Hvolgård (Nørvang herred): B 6C.110.
Højgård, se Grundet.
Højris (Mors Sønder herred): B 1A.186.
Hørbylund (Dronninglund herred): B OD.591.
Høstemark (Fleskum herred): B OD.591.
Irup (Hassing herred): B 1A.186.
Jensgård og kaptajn Hanssons gods (Bjerre herred): B 5A.505.
Kalbygård (Gern herred): B 5A.505.
Keldkær (Tørrild herred): B 6C.110.
Klarupgård (Fleskum herred): B OD.591.
Klausholm (Dronninglund herred): B OD.591.
Konstantinsborg (Ning herred): B 5A.505.

Kornumgård, se Nibstrup.
Kovstrup (Hassing herred): B 1A.186.
Kærbygård (Hasle herred): B 5A.505.
Kærsgård (Vennebjerg herred): B OD.591.
Kølbygård (Hillerslev herred) og Vesløsgård (Vester Han herred): B 1A.186.
Kølskegård (Dronninglund herred): B OD.591.
Ladegård, se Vester Ladegård.
Langholt (Kær herred): B OD.591.
Lengsholm (Horns herred): B OD.591.
Lerbæk og Skårupgård (Horns herred): B OD.591.
Lerbæk (Tørrild herred): B 6C.110.
Lillerupholm, se Urup.
Linderumgård (Vennebjerg herred): B OD.591.
Lund (Mors Sønder herred): B 1A.186.
Lyngbygård (Hasle herred): B 5A.505.
Lyngholm (Hassing herred): B 1A.186.
Marselisborg (Ning herred): B 5A.505.
Matstrup (Tyrsting herred): B 5A.505.
Mellerup, se Vester Mellerup.
Merringgård og Ussinggård (Hatting herred): B 5A.505.
Mindstrup (Nørvang herred) og Skovgård (Tørrild herred): B 6C.110.
Moesgård, se Vilhelmsborg.
Møgelkær, se Boller.
Nandrup (Mors Nørre herred): B 1A.186.
Nebbegård (Holmans herred): B 6C.110.
Nibstrup og Kornumgård (Børglum herred): B OD.591.
Nørre Elkær (Horns herred): B OD.591.
Nørre Ravnstrup (Dronninglund herred): B OD.591.
Nørtorp (Hillerslev herred): B 1A.186.
Odden (Vennebjerg herred): B OD.591.
Palsgård (Bjerre herred): B 5A.505.
Rantzausgave (Hads herred): B 5A.505.
Rask (Nim herred): B 5A.505, B 6C.110.
Rathlousdal og Gersdorffslund (Hads herred): B 5A.505.
Ravnstrup, se Nørre Ravnstrup.
Refstrup (Tørrild herred): B 6C.110.
Ristrup (Sabro herred): B 5A.505.
Rodstenseje (Hads herred): B 5A.505.
Rosenvold (Bjerre herred): B 5A.505, B 6C.110.

Rostrup (Hundborg herred): B 1A.186.
Rugtved, se Vorgård.
Rørbæk (Nørvang herred): B 6C.110.
Serridslevgård (Voer herred): B 5A.505.
Skerrildgård (Bjerre herred): B 5A.505.
Skibstedgård (Refs herred): B 1A.186.
Skovgård, se Mindstrup.
Skårupgård (Horns herred), se Lerbæk.
Skårupgård (Øster Lisbjerg herred): B 5A.505.
Sofiendal (Hjelmslev herred): B 5A.505.
Stensballegård (Voer herred): B 5A.505.
Stensbæk (Horns herred): B OD.591.
Stougård og Alsted (Nørvang herred): B 6C.110.
Sø, se Ullerup.
Søbygård (Gern herred) og Vedelslund (Framlev herred): B 5A.505.
Sønder Elkær, se Vrå.
Tamdrup Bisgård (Nim herred): B 5A.505.
Tammestrup (Voer herred): B 5A.505.
Tandrup (Hassing herred): B 1A.186.
Tirsbæk (Hatting herred): B 5A.505, B 6C.110.
Todbøl (Hundborg herred): B 1A.186.
Tyrrestrup (Voer herred): B 5A.505, B 5C.230.
Ullerup og Sø (Mors Nørre herred): B 1A.186.
Ullerup (Hillerslev herred): B 1A.186.
Ulstrup (Hundborg herred): B 1A.186.
Urup og Lillerupholm (Voer herred): B 5A.505.
Ussinggård, se Merringgård.
Vedelslund, se Søbygård.
Vesløsgård, se Kølbygård.
Vester Ladegård (Hornum herred): B OD.591.
Vester Mellerup (Børglum herred): B OD.591.
Vestervig (Refs herred) og Ørum (Hassing herred): B 1A.186.
Vilhelmsborg, Moesgård og Østergård (Ning herred): B 5A.505.
Williamsborg (Hatting herred): B 5A.505.
Vorgård og Rugtved (Dronninglund herred): B OD.591.
Vrejlevkloster (Børglum herred): B OD.591.
Vrå og Sønder Elkær (Kær herred): B OD.591.
Øland (Hassing herred): B 1A.186.
Ørndrup (Mors Sønder herred): B 1A.186.

Ørum (Hassing herred): B 1A.186. Se også Vestervig.

Ørumgård (Bjerre herred): B 5A.505.

Østergård, se Vilhelmsborg.

Åkær og Dybvad (Hads herred): B 5A.505.

Ås (Børglum herred): B OD.591.

B. GODSER, DER HAR NAVN EFTER ANDRE LOKALITETER END HOVEDGÅRDE
ELLER EFTER PERSONER

Klagsmølle (Nim herred): B 5A.505.

Tingstrup, se Niels Edvardsen.

Tøftinggård (Hillerslev herred): B 1A.186.

Vennersborg (Fleskum herred): B OD.591.

Claus Cordtsen (Hads herred): B 5A.505.

Jørgen Davidsen (Hads herred): B 5A.505.

Niels Edvardsen (Hillerslev og Hundborg herreder): B 1A.186.

Kaptajn Hansson, se Jensgård.

Peder Herschend (Hjelmslev herred): B 5A.505.

Schack Rathlou (Hjelmslev herred): B 5A.505. Se også Rathlousdal.

Landsarkivet har udsendt:

Oversigter 1. Præstearkiver og kirkeregnskabsbøger.
1962. Udsolgt.

Arkivregistraturer 1. Forskellige arkiver (X-arkiver).
1964. Udsolgt.

Viborg landstings dombøger. 1616. Sagsreferater og
domskonklusioner. 1965. Pris 20,70 kr. (18,00 kr.)

Jyllands brevkiste. 1966. Pris 23,00 kr. (20,00 kr.)

Fortid i skrift. Vejledning til arkivets udstilling. 1967.
Pris 2,30 kr. (2,00 kr.)

De nørrejske landdistrikters rets- og politikredse
indtil 1956. 1967. Pris 9,20 kr. (8,00 kr.)

Arkivregistraturer 2. Håndskriftsamlingen. 1969.
Pris 18,40 kr. (16,00 kr.)

De private godsers fæste- og skriftearkivalier. 1970.
2. udgave 1972. Pris 11,50 kr. (10,00 kr.)

Viborg landstings dombøger 1617A. Udtog af dom-
mene. 1971. Pris 17,25 kr. (15,00 kr.)

Oversigt over arkivalier vedrørende borgerskaber og
næringstilladelser. 1971. Pris 11,50 kr. (10,00 kr.)

Arkivregistraturer 3. Godsarkiver 1. Ryttergodserne.
1971. Pris 11,50 kr. (10,00 kr.)

Oversigt over udskrivningsarkivalier 1700–1788.
1972. Pris 13,80 kr. (12,00 kr.)

De nørrejske købstæders og landsognes lægdsbeteg-
nelser 1789–1970. 1972. Pris 11,50 kr. (10,00 kr.)

Anm.: Samtlige priser er incl. 15 % moms. Priserne
i parentes er nettopriser.